

Aktuální problémy partnerského soužití

Jiří Pekárek

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

INSTITUT
MEZIOBOROVÝCH STUDIÍ

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Institut mezioborových studií
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jiří Pekárek**
Osobní číslo: **H128364**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Aktuální problémy partnerského soužití**

Zásady pro vypracování:

Zadané a zvolené téma bude zpracováno podle pokynů obsažených v SR UTB ve Zlíně č. 7/2014, včetně příloh, případně podle dalších materiálů. Zejména bude dbáno na dodržování zásad publikační etiky a pravidel společenskovedního výzkumu. Průběžné výsledky práce budou pravidelně konzultovány s vedoucím bakalářské práce.

S vědomím těchto zásad a pravidel a po konzultaci s vedoucím práce bude práce zaměřena:

- vysvětlení rozdílů mezi pohlavím zapříčínujících vzájemné nepochopení;
- aktuální problémy mezi partnery či manžely (žárliivost, chatování a virtuální nevěra, věkový rozdíl mezi partnery, partner ze zahraničí, domácí násilí, nevěra, problémy v sexuální oblasti);
- řešení problémů partnerů dle názoru a zkušeností psychologů.

V empirické části budu zjišťovat, jaké partnerské problémy zatěžují nynější partnery v nejšířší míře (kvantitativní výzkum).

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BLECHOVÁ, Z. Partnerské vztahy v dnešní době aneb jak spolu žít. [Plzeň]: Zdeňka Blechová, 2013. 155 s. ISBN 978-80-87413-24-1.

DALLAIRE, Y. Láska a sexualita v trvalém vztahu. přel. K. Bodnárová. Praha: Portál, 2009. 1.vyd. 163 s. ISBN 978-80-7367-523-3.

DRÁPAL, D. Harmonie v manželství. Tajemství intimního života. Praha: Návrat domu, 2009. 1.vyd. 206 s. ISBN 978-80-7255-202-3.

DRÁPAL, D. Vztahy, sex, rodina. Velký rozvrat a cesta k obnově. Praha: Návrat domu, 2013. 1.vyd. 266 s. ISBN 978-80-7255-304-4.

MATĚJKOVÁ, E. Jak řešit partnerské problémy. Praha: Grada, 2007. 1.vyd. 159 s. ISBN 978-80-247-1832-3.

MATĚJKOVÁ, E. Řešíme partnerské problémy. Praha: Grada, 2009. 1.vyd. 144 s. ISBN 978-80-247-2338-9.

MARVÁNOVÁ -VARGOVÁ, B. POKORNÁ, D. TOUFAROVÁ, M. Partnerské násilí. Praha: Linde, 2008. 159 s. ISBN 978-80-86-131-76-4.

NOVÁK, T. Asertivita v manželství a v rodině. Praha: Grada, 2011. 1.vyd. 100 s. ISBN 978-80-247-3659-4.

NOVÁK, T. Věkový rozdíl mezi partnery. Praha: Grada, 2007. 1.vyd. 123 s. ISBN 978-80-247-1595-7.

PELTOVÁ, N. Van. Umění řešit konflikty. Praha: Advent Orion, 2013. 1.vyd. 155 s. ISBN 978-80-7172-858-0.

PLZÁK, M. Othelon aneb Manuál žárlivosti. Praha: Motto, 2011. 5.vyd. 119 s. ISBN 978-80-7246-546-0.

PONEŠICKÝ, J. Fenomén ženství a mužství. Psychologie ženy a muže, rozdíly a vztahy. Praha: Triton, 2012. 4.vyd. 217 s. ISBN 978-80-7387-546-6.

UZEL, R. Nevěra a co s ní. Praha: Petrklíč, 2010. 159 s. ISBN 978-80-7229-241-7.

Další literatura bude obsažena v Projektu bakalářské práce a průběžně doplňována během práce na tomto textu.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Renata Oralová

Institut mezioborových studií

Datum zadání bakalářské práce:

15. prosince 2014

Termín odevzdání bakalářské práce:

30. dubna 2015

Ve Zlíně dne 15. prosince 2014

doc. Ing. Aněžka Lengálová, Ph.D.
děkanka

doc. PhDr. Miloslav Jůzl, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Brně

JIŘÍ PEKÁREK
.....
Jméno, příjmení a podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá aktuálními partnerskými problémy v dnešní společnosti. Při zpracování práce je vycházeno z rozdílných charakteristik pohlaví, které byly dané již od minulosti, a jejich vlivu na současnou situaci partnerů. Podrobně je popisován vztah mezi mužem a ženou (jejich fáze a úskalí) ovlivněný volbou partnera, jež nám určuje podobu našeho budoucího života. V každém vztahu jsou problémy, v této práci je poukazováno na vybrané problémy současných vztahů a jejich možná řešení.

Klíčová slova: pohlaví, maskulinita, feminita, konflikt, vztah, láska, spokojenost

ABSTRACT

The Bachelor's Thesis deals with current partner problems in today's society. When working on the thesis I drew inspiration from gender characteristics that were set in past, and their subsequent impact on the current partners' situation. The relationship between a man and a woman (their phases and difficulties) affected by the choice of partner is described in detail, which determines a form of our life in future. There are some problems in every relationship. These selected troubles are referred to in this work, and their possible solutions are suggested there.

Keywords: gender, masculinity, femininity, conflict, relationship, love, satisfaction

Rád bych touto cestou poděkoval Mgr. Renatě Oralové za odborné vedení bakalářské práce, její cenné rady a trpělivost při vedení.

Rovněž bych chtěl poděkovat všem respondentům, kteří věnovali svůj čas a byli vstřícní při získání potřebných informací. Děkuji.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická, nahraná do IS/STAG, jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	8
I TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 PARTNERSKÉ VZTAHY VE SPOLEČNOSTI.....	11
1.1 VÝVOJ VZTAHŮ MEZI MUŽEM A ŽENOU, Z MATRIARCHÁTU DO PATRIARCHÁTU	18
1.2 VOLBA PARTNERA, TEORIE VOLBY	23
1.3 FÁZE VZTAHU	24
1.4 SOUŽITÍ DNEŠNÍ ŽENY A MUŽE.....	31
2 PROBLÉMY SOUČASNÝCH PARTNERŮ.....	35
2.1 NEVĚRA	38
2.2 ŽÁRLIVOST.....	44
2.3 VĚKOVÝ ROZDÍL MEZI PARTNERY	47
2.4 PARTNER JE CIZINEC.....	49
2.5 SEXUÁLNÍ NESOULAD.....	51
2.6 PARTNERSKÉ NÁSILÍ.....	54
II PRAKTICKÁ ČÁST	59
3 KVANTITATIVNÍ VÝZKUM (DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ).....	60
3.1 CÍL VÝZKUMU A STANOVENÉ HYPOTÉZY	60
3.2 POUŽITÉ METODY VÝZKUMU	60
3.3 ANALÝZA VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	61
3.4 VYHODNOCENÍ HYPOTÉZ.....	111
ZÁVĚR	113
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	118
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	121
SEZNAM OBRÁZKŮ	122
SEZNAM TABULEK.....	124
SEZNAM PŘÍLOH.....	126

ÚVOD

Sociální pedagogika je odvětví pedagogiky, které se zaměřuje na výchovu mládeže a dospělých, kteří mají problém se začleněním do společenského života. Jejím předmětem je např. práce s problémovými dětmi a rodinami, lidmi propuštěných z věznice, jedinci se zkušenostmi s drogami atd.

Problémy, s nimiž se lidé potýkají v raném dětství, mají vliv na jejich pozdější život a vnímání navazovaných vztahů. Úkolem sociální pedagogiky je pomáhat překonat útrapy a začlenit jedince do plnohodnotného života. Tudíž je bezpodmínečně nutné zjistit příčiny problémů, s nimiž se lidé ve vztazích potýkají. Jsme tvorové, jež mají tendence k vytváření vztahů. Naším přáním a cílem je nalézt životního partnera a sdílet s ním život. Průběh vztahu je charakteristický fázemi, v nichž zažíváme harmonii, neshody a fáze, jež později řešíme. Rozhodli jsme se zabývat se aktuálními problémy současných partnerů, protože právě volba partnera nás směřuje buď k naplněnému a příjemnému prožívání společenského života, anebo naopak patříme k těm lidem, co si svou nespokojenost kompenzují negativismem a případnou izolací od ostatních. Nespokojenost může následně vyústit i k patologickým jevům.

Cílem této bakalářské práce je popsat aktuální problémy partnerů v současné společnosti a nastínit možnosti řešení či prevenci konfliktů v partnerském soužití. Práce je zaměřena na následující problémy: nevěra (včetně virtuální nevěry), žárlivost, věkový rozdíl mezi partnery, sexuální nesoulad, domácí násilí a partner jako cizinec. Výzkumná část se zaměří na vnímání problémů z pozice žen a mužů, příp. jejich odlišný pohled. Zjišťujeme, v jakých situacích a za jakých okolností problémy nastávají a s jakými se partneři nejčastěji potýkají. Zkoumáme, jaké problémy jsou pro partnery těžko zvladatelné a jsou tedy často příčinou rozchodu.

Při studiu člověka je spíše upřednostňován celistvý pohled. Ať už jde o antropologii, sociologii, psychologii či další. Zabývají se hledáním, popisem, jeho charakteristikami a životem vůbec. Jejich cílem je to, co mají lidé společného a co lze zevšeobecnit. Všichni však víme, že se nelišíme pouze původem, jazykem či místem pobytu, ale i pohlavím. Existují mnohé rozdíly mezi muži a ženami, čímž se společnost začala ve větším měřítku zabývat až v nedávné době.

Podívejme se např. na podobu vztahů mezi mužem a ženou v minulosti a dnes. Jedná se o diametrální odlišnost, na kterou je poukazováno i v této práci. Jsou zde

popisovány fáze vztahu mezi dvěma lidmi a také je zde zachyceno, co v jednotlivých fázích prožívají. Vztah závisí na volbě partnera, která vychází z jistých daností. Špatná volba může způsobit velké problémy a také ukončení vzájemného soužití.

Změny ve společnosti a změna rolí mužů a žen přináší nejen pozitiva, ale i negativa v podobě konfliktů obou pohlaví v partnerském životě. Jestliže chceme dosáhnout harmonie v partnerství, pak je důležité vycházet ze znalosti rozdílů mezi pohlavím, historického vývoje a přístupu muže a ženy k různým životním situacím včetně jejich způsobu řešení.

Pevně doufáme, že tato práce poskytne celistvý pohled širší veřejnosti na problematiku vztahů mezi oběma pohlavími a navržená řešení pomohou čtenářům v cestě za spokojeným partnerským vztahem.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PARTNERSKÉ VZTAHY VE SPOLEČNOSTI

Snad každý člověk žije přirozeně s myšlenkou najít si toho pravého partnera na celý život, jelikož má pocit, že mu něco chybí, že není celistvý. Každý z nás v sobě má představu o ideálním partnerovi a jeho obraz nás vyzývá ke snění, hledání lásky a vytváření partnerských vztahů. Lidská bytost má tendenci tvořit takové představy.

Jung tyto sklony nazval archetypy. Fantazijní představu muže o ženě pojmenoval „anima“ a představu ženy o muži „animus“. Na základě snů Jung zjistil, že muži sní o tajemných ženách a prostřednictvím nich cítí respekt. Ženy fascinovaly skupiny mužů. Ze snů vyvodil, že náš sexuální protějšek potlačený naším zjevným pohlavím žije dále v naší osobnosti, aniž bychom si tuto část uvědomovali. Popsal ji jako vnitřní osobnost, kterou hledáme mimo nás. Tento ideál se pak dostává do konfrontace se skutečnými jedinci. Archetypy nás nejprve osvobozují z rodinných pout, dávají nám poznat lásku, založit vlastní rodinu. V pozdější fázi dospělosti nás nutí vrátit se k sobě samým, abychom pochopili sami sebe.

Animus je charakteristický iniciativou, odvahou, pevností, slovem, duchovností a činy. Anima představuje city, neurčité nálady, intuici, lásku k lidem, smysl pro přírodu a vztahy s nevědomím. *„Anima je takovou hybnou silou mužské duše, která mu vnuká potřebu milovat a být milován, pečovat a být oceňován. Je to schopnost lásky a vstřícnosti, tolerance, překračující hranice rozumu, a nekonečného soucitu. V přehnané podobě se vyhrocuje v závislost, podřízenost, služebnost, otroctví a masochismus.“¹* Ve chvíli, kdy je anima odmítnuta, jsou pro ni typické projevy chladu, tvrdosti a obrany. Může vyústit do maniacké, autoritativní a sadistické podoby. Animus je v této pozici slabý s autodestruktivními sklony. Ženě budou imponovat partneři, kteří budou poukazovat na tyto sklony a zároveň ji budou tedy učit poznávat samu sebe.²

Jak je již v úvodu naznačeno, všichni máme něco společného a v něčem se lišíme. Jsme každý individuum, jedinečná neopakovatelná bytost. Rozdíly mezi lidmi můžeme zkoumat na základě jejich rozčlenění do různých skupin. Téma této práce se týká

---

1 CORNEAU, Guy. *Anatomie lásky: vztahy otec - dcera, matka - syn a jejich vliv na budoucí partnerské vztahy*. Vyd. 5. Překlad Miroslava Camutaliová. Praha: Portál, 2013, 247 s. ISBN 978-80-262-0402-2. s. 45

2 CORNEAU, Guy. *Anatomie lásky: vztahy otec - dcera, matka - syn a jejich vliv na budoucí partnerské vztahy*. Vyd. 5. Překlad Miroslava Camutaliová. Praha: Portál, 2013, 247 s. ISBN 978-80-262-0402-2. s. 45-51

partnerských problémů mezi mužem a ženou, rozdíly mezi těmito dvěma skupinami bychom mohli rozdělit dle Bosinskiho do tří oblastí: biologické, sociální a psychologické. Ty vzájemnou interakcí formují jedince až do puberty či adolescence.

Interakce biologické stránky a okolí začíná již před narozením jako souhra mezi genetickým a nitroděložním prostředím, jedná se především o vliv hormonů na vývoj mozku. Mužský hormon testosteron zvyšuje připravenost k boji (agresivitu). Ženský hormon estrogen s progesteronem má spíše uklidňující efekt, zvyšuje schopnost chránit své děti a postarat se o ně.³

Rozdílnost v pohlavních znacích není tématem této práce, proto se jím podrobněji nebudeme zabývat.

Všechny rodiny se potýkají s různými krizemi, úzkostmi, konflikty a nejistotami, které rozdílně řeší muži i ženy. Hotová osobnost bude tedy představovat jen určitou možnost bytí specifickou pro muže a ženu. Psycholog J. Ponešický vychází z předpokladu, že raná vývojová stádia charakteristická získáváním zkušeností prostřednictvím matky a otce, resp. setkáním s oběma pohlavími ovlivňují další fáze života, mění význam dosavadních zážitků a zkušeností do zralejších a realitě bližších podob.⁴

Rozdíly mezi mužem a ženou v sociální oblasti vychází z přisuzování rozdílných sociálních rolí. Sociální role je očekávání společnosti od jedince v jistém společenském postavení. Podstatné je pak to, do jaké míry ji člověk pochopí, dodržuje a přijme. Sociální roli vztaženou k pohlaví nazýváme psychosexuální rolí⁵.

Rozdílnost v socializaci ženy a muže vychází z raného vztahu matky a dítěte. Od muže se očekává, že se co nejdříve vymaní ze vztahu k matce a bude stát na vlastních nohou. V případě, že setrvá v jejím podstatném vlivu delší dobu, pak je pravděpodobné, že se stane rozmazleným. Musí mít totiž prostor na vytváření mužské identity, k němuž patří distance a samostatnost. Žena zůstává spojena s matkou v bližší rovině, jelikož právě

---

³ KARSTEN, Hartmut. *Ženy - muži*. Vyd. 1. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, c2006, 183 s. Spektrum (Portál), 48. ISBN 80-736-7145-X. s. 28-29

⁴ PONĚŠICKÝ, Jan. *Fenomén ženství a mužství: psychologie ženy a muže, rozdíly a vztahy*. 4. vyd. Praha: Triton, 2012, 217 s., [4] l. obr. příl. Psychologická setkávání. ISBN 978-80-7387-546-6. s. 15-16

⁵ PAULÍK, K. *Člověk jako muž a žena*. Ostrava, 1992. 14 s. ISBN nevedeno. s. 3

tak si buduje svou ženskou identitu. Učí se od ní náklonnosti, něhy, starostlivosti a intimity.⁶

Již od dětství se chovají lidé jiným způsobem k ženě a muži. Otcové vystupují přísněji a agresivněji než matky. Vůči dcerám jsou rodiče láskyplnější, něžnější, cituplnější, zatímco od synů očekávají nezávislost a sebekontrolu. Synové dostávají větší tresty než dcery, ty jsou však pod silnější kontrolou. Soutěživé chování je podporováno u mužů, ženy jsou odměňovány za čistotu, pořádnost, slušné chování. Matky se více bojí o své potomky, ale častěji na ně křičí. Otcové mají zpravidla vyšší autoritu, a když zvýší hlas, je výsledný výchovný efekt vyšší. I v hrách nacházíme odlišnosti. Synové jsou vedeni spíše k soutěživým a dynamickým hrám, přičemž se jedná o hry technického směru (zbraně, auta, stavebnice atd.), čtou dobrodružné knihy. Dcery si hrají s panenkami, oblečky a kočárky, čtou spíše knihy o zvířatech. Obě pohlaví jsou vychovávána v představách, že muži nepláčou, jsou silní, vše zvládnou a musí být ženě oporou. Klasickým dogmatem je také rozdělení „typických ženských a mužských práv a povinností v domácnostech“. Ženy se mají pečlivě starat o děti, aby měly pocit jistoty a bezpečí. Na muže jsou kladeny menší požadavky. Pokud má náročné zaměstnání, pak je jeho častější nepřítomnost doma tolerována.⁷

Erich Fromm hovoří o tom, že označení mužského a ženského chování pomáhá překonat smutek. Synové ztrácí původní ženskost a emocionalitu, jelikož jejich přiřazení k mužství znamená nebýt jako matka. Řeč je méně citová, situace zlehčují pohrdavým postojem a separací od žen. Tímto chováním se utvrzují v mužském chování. Ženy trpí tím, že vlivem řečové socializace je pro ně uzavřen prostor pro osamostatnění a agresivitu a individuaci. **Individuaci podporuje právě tendence odlišit se od opačného pohlaví a tím si vybudovat pohlavní identitu.** Obě pohlaví si tudíž vybírají podněty, které je vedou k tomuto cíli, k pocitu sebejistoty, sebepotvrzení, stvrzení mužské či ženské role. Psychoterapeutové poukazují na skutečnost, že vytvořením silné pohlavní identity a sebejistoty je připraven jedinec schopný porozumět tomu, co se odehrává v druhém člověku.⁸ Ve škole je nahlíženo na dívky a chlapce též rozdílně. Chlapci jsou napomínáni

---

⁶ KARSTEN, Hartmut. *Ženy - muži*. Vyd. 1. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, c2006, 183 s. Spektrum (Portál), 48. ISBN 80-736-7145-X. s. 96

⁷ KARSTEN, Hartmut. *Ženy - muži*. Vyd. 1. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, c2006, 183 s. Spektrum (Portál), 48. ISBN 80-736-7145-X. s. 32-33

⁸ PONĚŠICKÝ, Jan. *Fenomén ženství a mužství: psychologie ženy a muže, rozdíly a vztahy*. 4. vyd. Praha: Triton, 2012, 217 s., [4] l. obr. příl. Psychologická setkávání. ISBN 978-80-7387-546-6. s. 18-20

často za nekázeň, potyčky, vyrušování či hlučnost. Dívkám jsou spíše vytýkány chyby v úkolech a jsou chváleny za klid, poslušnost a dodržování kázně. V případě, že chlapci nemají výsledky ve škole, přičítá se to jejich nezájmu a lenosti, zatímco u dívek se jedná o nižší schopnost zvládnout těžší úlohy.⁹

V utváření názorů dětí na pohlaví hrají roli i pohádky. Mužští představitelé podnikali různá dobrodružství, byli mimo domov, jejich činnosti byly spojeny s důvtipem a silou: role soudce, krále, zbojníka, prince. Ženské postavy byly submisivního charakteru. Čekaly na návrat muže domů, vařily, vyšívaly, rozjímalý a vyhledávaly různé domácí práce. Princip pohádky spočívá ve snění chudé dívky o krásném bohatém muži. Zamilují se do sebe, vztah překoná krizi a všichni šťastně žijí až do smrti. Novodobé pohádky mají podobu románů pro ženy i dívky.¹⁰

Budoucí sociální role jedince vychází z jeho identifikace s rodičem stejného pohlaví (podle identifikační teorie – přejímání vnitřních postojů). Tohoto rodiče bude napodobovat a považovat za svůj vzor. Pokud dítě onoho rodiče nemá nebo rodič své dítě odmítá, nezrcadlí se v dítěti pozitivní vnímání pohlaví a jedinec není rád, že je mužem či dívka ženou. Pokud mu někdo nenahradí otcovskou či mateřskou lásku, začne sám sebe nenávidět a stydět se za své pohlaví. Výsledkem je problém s rozpoznáváním toho, co je důležité. Nehraje roli, zda se jedná o biologické rodiče či nikoliv, důležitá je přítomnost mužského a ženského principu. Psycholog G. Corneau zdůrazňuje i význam rodiče opačného pohlaví, který nám umožňuje uvědomovat si naši rozdílnost. V případě, že chybí otcovský vzor synovi s tím, že s matkou má dobrý vztah, trpí poruchou identity, ale vztah se ženou má usnadněn. Ve vztazích k mužům jsou nedůvěřiví. Nepřítomnost otce pro dceru znamená citové trauma. Dívka se bojí, že si partnera nenajde a je schopná tolerovat nepřijatelné situace. Podle vztahu s matkou mají buď bezproblémové navazování vztahů s kamarádkami, či naopak. Přese všechno se tyto ženy cítí dobře ve společnosti mužů.¹¹

---

⁹ PAULÍK, K. *Člověk jako muž a žena*. Ostrava, 1992. 14 s. ISBN neuvedeno. s. 4-7

¹⁰ *Svět mužů a žen: muž a žena ve svědectvích lidových tradic*. Vyd. 1. Editor Romana Habartová, Markéta Holubová. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, 2011, 287 s. ISBN 978-808-6185-972. s. 20-21

¹¹ CORNEAU, Guy. *Anatomie lásky: vztahy otec - dcera, matka - syn a jejich vliv na budoucí partnerské vztahy*. Vyd. 5. Překlad Miroslava Camutaliová. Praha: Portál, 2013, 247 s. ISBN 978-80-262-0402-2. s. 42-43

Na vývoj sociální role muže a ženy má vliv i vrstevnická skupina. V předškolním věku si spolu hrají spíše děti stejného pohlaví. Dívky se zajímají i o děti nižšího věku, jsou trpělivější ve hře s nimi, zatímco muži jsou agresivnější.

Tradiční představy společnosti o roli ženy ve společnosti jako matky dětí a vychovatelky byl stěžejní ještě do 20. stol. Neprovdaná žena byla společností odvržena na rozdíl od svobodného muže. Muž měl za úkol zabezpečit rodinu a pracovat na své kariéře (jednokariérové manželství), zatímco žena měla vše podřídit rodině.

V dnešní době se toto tradiční pojmání rolí mění. Ženy dosahují taktéž vysokoškolského vzdělání nejen v humanitních oborech. Mají pozice ve vysokých řídicích funkcích, což vede přirozeně k problémům v rodinách, nedostatku času na děti z obou stran rodičů. Schéma a rozvržení rolí v rodině se tak musí zákonitě měnit.¹²

Stereotypy v pohlavních rolích můžeme vysledovat i ve ztíženém přístupu k povolání, zařízením či skupinám v daných společnostech. Ještě dnes se setkáváme s větším množstvím žen v sociální sféře, zatímco muži se nachází spíše v technických oborech a přírodních vědách. Přesto jsou ženy i mnohdy schopnější a vykonávají vedoucí funkce v politice, kultuře a hospodářství.¹³

Život je charakterizován „bojem protikladů“. Ty jsou hybnou silou vývoje, přičemž každá ze stran v našem případě konfliktu je spojena buď s ženskostí, nebo mužskostí.

Zdůraznění psychologických rozdílů mezi mužem a ženou může pramenit ze strachu z oslabení pohlavní identity zejména ze strany mužů. Ženy mají tendence stavět se k názoru, že žádné psychologické rozdíly mezi pohlavími nejsou.¹⁴

Psychologická diferenciaci mužů a žen se vyvíjí již od nízkého věku. Jako příklad mohou uvést vývoj řeči. Ženy hovoří v průměru dříve a mají i lepší výsledky ve verbálních testech než muži. Oproti tomu muži mají vyvinutou lépe vizuální prostorovou představivost.

---

12 Univerzita Hradec Králové. Ústav filosofie a společenských věd. *Muž a žena v dnešním světě. Sborník příspěvků z kolokvia časopisu Prometheus*. Hradec Králové, 2012. 167 s. ISBN 80-7041-674-2 s. 8

13 KARSTEN, Hartmut. *Ženy - muži*. Vyd. 1. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, c2006, 183 s. Spektrum (Portál), 48. ISBN 80-736-7145-X. s. 25

14 PONĚŠICKÝ, Jan. *Fenomén ženství a mužství: psychologie ženy a muže, rozdíly a vztahy*. 4. vyd. Praha: Triton, 2012, 217 s., [4] l. obr. příl. Psychologická setkávání. ISBN 978-80-7387-546-6. s. 28-31

Rozdíly ve vývoji psychiky ovšem nemůžeme přeceňovat. Považujeme je spíše za relativní, závislé na biologických a sociálních vlivech, kulturních mýtech, předsudcích a na možnostech profesionálního a politického uplatnění.

V psychologické rovině se způsoby chování u mužů a žen označují pojmy maskulinita a feminita. Jedná se o pojmy, které jsou souhrnem charakteristik mužství a ženství.¹⁵

Žena	Muž
Chaos	Pořádek
Příroda – přirozenost	Kulturace – civilizace
Analogické zpracování	Digitální inteligence
Syntetické myšlení, celistvost, vlna	Analytické myšlení, částice
Vnitřní prostor	Vnější prostor
Romantické pojetí člověka	Racionální pojetí člověka
Objekt touhy	Chtějící subjekt
Zlý, špatný, nemocný	Dobry, tvůrčí, zdravý
Konzervativní, uchovávací	Radikální, agresivní
Oběť, poddaný, masochismus	Pachatel, pán, sadismus
Potřeba lásky, závislost, silná vztahovost	Potřeba nezávislosti, svobody a vyniknutí
Přijímání	Dobývání
Tělo	Duch
Smrt, podsvětí	Život, světlo

Tabulka 1 - Charakteristiky mužství a ženství¹⁶

Pojmy „maskulinita a feminita“ lze zaměnit za již zmíněné archetypy animus a anima. Tyto pojmy jsou brány jako dva póly škály. Můžeme též najít pomyslný střed, v němž jsou obě charakteristiky vyvážené. Je nutné podotknout, že maskulinita a feminita se striktně nevážou na určité pohlaví. Jedná se pouze o abstraktní vlastnosti vycházející z představ určité společnosti o podstatě mužských a ženských vlastností.

Ideálním stavem je situace, kdy maskulinita a feminita existují ve vzájemné rovnováze, tj. chování respektující ženskou či mužskou roli. Tyto nevyhraněné osoby jsou

¹⁵ PAULÍK, K. *Člověk jako muž a žena*. Ostrava, 1992. 14 s. ISBN neuvedeno. s. 7

¹⁶ PONĚŠICKÝ, Jan. *Fenomén ženství a mužství: psychologie ženy a muže, rozdíly a vztahy*. 4. vyd. Praha: Triton, 2012, 217 s., [4] l. obr. příl. Psychologická setkávání. ISBN 978-80-7387-546-6. s. 31

přizpůsobivější okolním podmínkám, nezávislejší na přisouzené roli, otevřenější a schopnější se prosadit ve společnosti.¹⁷

Z rozsáhlých výzkumů byl vytvořen „Dotazník k měření pohlavně specifických znaků“, který se dodnes používá ve výzkumu. Jedná se o stupnici Ž a M. Ž představuje typické ženské vlastnosti, jež jsou přisuzované společností, zatímco na stupnici M najdeme mužské atributy. Stupnice M má rozměr „instrumentálnosti“ (nastrojovosti), stupnice Ž reprezentuje rozměr „expresivnosti“. Pod pojmem instrumentálnost rozumíme vlastnosti týkající se řešení určitých úkolů. Výraz expresivnost se vztahuje k vlastnostem sociálně-emočním.¹⁸

Instrumentálnost	Expresivnost
Je aktivní	Vnímá pocity druhých
Lépe snáší tlak	Je schopná navazovat vztahy
Je soutěživý	Je laskavá
Snadno se rozhoduje	Je srdečná ve svých vztazích
Jen tak se nevzdává	Pomáhá druhým
Je sebejistý	Je vlídná a něžná
Je nezávislý	Má vůči ostatním porozumění
Cítí svou převahu	

Tabulka 2 - Stupnice instrumentálnosti a expresivnosti¹⁹

Spenceův dotazník prokázal, že se ženy spíše popisují jako expresivnější bytosti než muži a muži naopak jako instrumentálnější. Obě pohlaví se však do jisté míry překrývají, tj. některé ženy se vnímají více jako ty instrumentálnější jedinci a muži naopak expresivněji než ženské pohlaví.

¹⁷ PAULÍK, K. *Člověk jako muž a žena*. Ostrava, 1992. 14 s. ISBN neuváděno. s. 7-9

¹⁸ KARSTEN, Hartmut. *Ženy - muži*. Vyd. 1. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, c2006, 183 s. Spektrum (Portál), 48. ISBN 80-736-7145-X. s. 25-26

¹⁹ KARSTEN, Hartmut. *Ženy - muži*. Vyd. 1. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, c2006, 183 s. Spektrum (Portál), 48. ISBN 80-736-7145-X. s. 26

Důležité je si uvědomit, že tyto průzkumy vyvrátily tradiční chápání maskulinity a feminity jako vzájemně se doplňující nebo vylučující vzorce chování a vlastností. Pojmy instrumentálnost a expresivnost existují nezávisle na sobě.

Na tento duální model navázal Bem konceptem „androgynie“ (obojpohlavnosti, z řeckého slova andro=mužství a gyne= ženství). Vychází se z předpokladu, že osobnost člověka se skládá i z prvků druhého pohlaví. Androgynie se vyznačuje přítomností nadprůměrných expresivních i instrumentálních vlastností. V případě výskytu podprůměrné míry obou kombinací vlastností hovoříme o nediferencovaných vlastnostech.

Instrumentálnost	vysoká	(1) maskulinní	(2) androgynní
	nízká	(3) nediferencovaný	(4) feminní
		nízká	vysoká
		Expresivnost	

Tabulka 3 - Charakteristika čtyř osobnostních typů podle Bema²⁰

1.1 Vývoj vztahů mezi mužem a ženou, z matriarchátu do patriarchátu

Způsob uspořádání vztahů mezi mužem a ženou má nesmírný význam na naše instituce, hodnoty i směr kulturního vývoje. **Mezi muži a ženami dle R. Eislerové existují dva druhy způsobů uspořádání vztahů, tj. na základě dominantního a partnerského vzoru.** Dominantní vzor je založen na síle a hrozbě silou (boj o moc ve vztahu), přičemž společnost je ovládána mužským nebo ženským prvkem. Vzniká tedy patriarchální nebo matriarchální společnost. **Partnerský vzor je jakýmsi kompromisem mezi dvěma variantami, hovoříme o partnerské společnosti,** jež se nachází blíže sexuální rovnosti, respektu.²¹

Společnost vycházela v minulosti z předpokladu, že společnost měla po tisíciletí matriarchální charakter, jelikož byla nejvyšší božstva ženského rodu. Mluvíme zde

²⁰ KARSTEN, Hartmut. *Ženy - muži*. Vyd. 1. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, c2006, 183 s. Spektrum (Portál), 48. ISBN 80-736-7145-X. s. 27

²¹ BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy: co očekává žena od muže a muž od ženy ... : [o partnerských vztazích a sexu bez zábrán]*. 2., upr. vyd. Plzeň: Nakladatelství Z. Blechové, 2010. ISBN 978-80-904007-6-4. s. 6-8

převážně o období neolitu přibližně 8000 – 5000 př.n.l. Ženy tedy podle teorie měly vládnout mužům. Důkazy však nebyly dostačující, a proto se přikláněli určitou dobu k všeobecně přijímanému názoru, že muži vždy museli být ovládajícími v partnerských vztazích. Na základě nových výzkumů byla předpatriarchální společnost značně rovnostářská. Rod byl sice pod vedením ženy, kněžky, která měla vedoucí úlohu ve všech oblastech společenského života, avšak nikde se neobjevily důkazy o podřízenosti a utlačování muže, jež by bylo srovnatelné se systémem, který byl nastolen při vzniku pozdějšího patriarchátu. Jako důkaz rovnostářství je prokázán na vykopávkách v CatalHüyük, kde se svatyně neliší diametrálně od ostatních budov. Pořadí důležitosti bylo následující: matka, dcera, syn, otec. Pythagoras si všiml, že i jednotlivá období v životě jsou dána ženským prvkem: mladá Panna, zralá Matka, stará prabába až ke Stvořitelce.²²

„Na počátku všeho byla Velká Bohyně Dévi, která porodila celý Vesmír. Šamani a kněží učili tajemstvím této bohyně. Velká matka, Světlo světa, nejstarší a nejrozšířenější podoba boha v historii lidstva, byla uctívána všemi indoevropskými kulturami. Bylo jich mnoho, ale všechny byly nositelkami jednoho principu.“²³

Jak již ukázka chápání ženského elementu naznačuje, měla žena vysoké postavení a hodnotu. Považovala se za dárkyni života. Svou sílu dávala muži najevo svou moudrostí, a proto si ji muž vážil a následoval ji.²⁴

Žena obývala podstatně větší prostor, vždy stejný, zatímco muž v obytné části stěhoval. Ale ani zde nebylo známky po zotročování. Nacházeli se zde jak kněží, tak i kněžky. První ženské sošky mají atypické znaky, mohli bychom je označit za androgynní (dlouhé krky). Mladý bůh, syn-manžel bohyně má důležitou roli v náboženství při znovuzrození. Splynutí mužského a ženského principu bylo oslavováno Posvátným sňatkem až do patriarchálních dob. Důkazem byla např. kamenná destička z CatalHüyük, kde žena něžně objímá muže. Oba principy se navzájem doplňovaly a znásobovaly sílu (opak indoevropské, nomádské národy). Mužské božstvo v podobě mladého muže

²² EISLEROVÁ, Riane. *Číše a meč, agrese a láska, aneb, Žena a muž v průběhu staletí*. Překlad Magdalena Pechová. Praha: Lidové noviny, 1995, 329 s. ISBN 80-710-6095-X. s. 52-53

²³ BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy v dnešní době, aneb, Jak spolu žít*. Vyd. 3. Plzeň: Zdenka Blechová, 2013, 155 s. ISBN 978-80-87413-24-1. s. 5

²⁴ BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy v dnešní době, aneb, Jak spolu žít*. Vyd. 3. Plzeň: Zdenka Blechová, 2013, 155 s. ISBN 978-80-87413-24-1. s. 6

posilovalo ženskou sílu. Z této charakteristiky můžeme vyvodit, že se jednalo jednoznačně o partnerskou společnost.²⁵

Jsou nám známé legendy i o dřívější mírumilovnější době v partnerských vztazích. Bible hovoří o zahradě, kde muži a ženy žili v míru s přírodou, dokud muž – Bůh nerozhodl o podřízenosti ženy muži. Čínská kniha Tao Te-t'ing popisuje dobu, kdy jin (ženský princip) nebyl ovládán jangem (mužský princip).

Představa vesmíru jako „štědré Matky“ žije v pozměněné podobě dodnes. V Číně jsou ženská božstva Ma-Ku a Kuan-Jin uctívána na různých místech jako dobročinné bohyně plné soucitu. V katolickém světě je stále uctívána Marie, matka boží.²⁶

Odborníci se shodují v tom, že přechod od způsobu obživy lovem a sběrem k zemědělství a chování dobytka přivodil postupně ztrátu vyššího statutu žen.²⁷ Přibližně v pátém tisíciletí př.n.l. docházelo k postupným nájezdům, přírodním katastrofám, co způsobily rozvrat ve společnosti. Vědci hovoří o tzv. kurganské vlně (=arijská, indoevropská rasa). Silní kněží a válečníci s sebou přinesli mužské bohy války a hor a tuto ideologii vnesli všem podrobeným obyvatelům. Podobný model můžeme přisoudit i křesťanům, kteří své učení opět vnutili národům. Hovoříme zde o dominantním modelu společnosti. Typickými rysy byly hierarchie, autority a získávání hmotného bohatství.

Se vznikem patriarchální společnosti je spojeno zpracování mědi a bronzů, což je logické, jelikož se právě z těchto slitin vyráběly zbraně (sekery, palčáty) potřebné k válčení a upevnění nadvlády muže nad ženami. B. Engels hovoří o tomto období jako o „celosvětové historické porážce ženského pohlaví“.²⁸

Žena od doby převratu matriarchátu v patriarchát sloužila pouze jako nástroj k zachování majetku, byla služkou (konkubínou) muže, jeho nástrojem k uspokojení, kořistí v boji, byla majetkem muže a jeho otrokyní. Zotročování se týkalo i „zženštilých“ mužů. Ženské sošky postupně mizely. Žena nepovažovala za zvláštní nerovnocenné

²⁵ BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy v dnešní době, aneb, Jak spolu žít*. Vyd. 3. Plzeň: Zdenka Blechová, 2013, 155 s. ISBN 978-80-87413-24-1. s.6

²⁶ BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy v dnešní době, aneb, Jak spolu žít*. Vyd. 3. Plzeň: Zdenka Blechová, 2013, 155 s. ISBN 978-80-87413-24-1. s. 15-16

²⁷ KARSTEN, Hartmut. *Ženy - muži*. Vyd. 1. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, c2006, 183 s. Spektrum (Portál), 48. ISBN 80-736-7145-X. s. 147

²⁸ KARSTEN, Hartmut. *Ženy - muži*. Vyd. 1. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, c2006, 183 s. Spektrum (Portál), 48. ISBN 80-736-7145-X. s. 73-78

zacházení, jelikož generace za generací zažívaly podobný přístup stejně „přirozeně“. Mnohdy se žena podvolovala přání rodiny, zatímco muž měl větší práva na svobodné rozhodování.

V Egyptě se žilo s běžným očekáváním, že žena do tří měsíců otěhotní. Hodnota ženy se pak odvíjela od toho, zda byla schopná porodit chlapce, jelikož syn měl vyšší hodnotu než dcera. V těhotenství byla žena mužem oblétávána a hýčkána. Ve chvíli, kdy porodila dceru, cítila zklamání a snažila se otěhotnět co nejdříve znovu. Syn byl totiž představitelem rodu, a pokud by nebyla žena schopná ho svému muži dát, našel by si jinou ženu. V opačném případě se ženě dostalo té nejvyšší pocty. Toto schéma nebylo vlastním pouze v Egyptě, nýbrž později u královských rodin či chudých rodin, v nichž se syn měl postarat o své rodiče.²⁹

Existovaly však uctívané starověké bohyně jak v Řecku, tak i v Římě. Jako výjimku z panovnic můžeme uvést Kleopatru VII., jež byla ctizádostivou a sebevědomou ženou. Své osobní kouzlo a šarm využívala k dosažení svých cílů a muži ji měli za bohyni.³⁰

Situace v kmenovém uspořádání společnosti též snižovala hodnotu ženy. Válečníci zabíjeli syny svých nepřátel a poražených, ale dcery si nechávali kvůli rození budoucích potomků, válečníků. Povinností ženy bylo muže uspokojit kdykoliv bylo třeba, rodit mu děti a sloužit mu.³¹ Jako důkaz degradace žen byl způsob pohřbívání. Kolem kostry kurganského muže s mnohými dary byly nalezeny kostry několika žen ležících u jeho nohou.

Od té doby zažíváme společnost založenou na dominantním postavení muže ve společnosti, což se projevuje i v chování a úctě muže vůči ženě. Ve středověku se žena ještě více ztotožnila s rolí ženy v domácnosti, rodičky dětí a kuchařky. V náboženské oblasti se pohybovali pouze kněží a ženy neměly možnost podílet se na moci společně s nimi. Velkým tématem středověku bylo označení žen za čarodějnice kolem 12. stol.³² Vědci se domnívají, že tyto ženy byly označeny za čarodějnice pouze z důvodu

²⁹ BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy: co očekává žena od muže a muž od ženy ... : [o partnerských vztazích a sexu bez zábrán]*. 2., upr. vyd. Plzeň: Nakladatelství Z. Blechové, 2010. ISBN 978-80-904007-6-4. s. 5-7

³⁰ *Svět mužů a žen: muž a žena ve svědectvích lidových tradic*. Vyd. 1. Editor Romana Habartová, Markéta Holubová. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, 2011, 287 s. ISBN 978-808-6185-972. s. 19

³¹ EISLEROVÁ, Riane. *Číše a meč, agrese a láska, aneb, Žena a muž v průběhu staletí*. Překlad Magdalena Pechová. Praha: Lidové noviny, 1995, 329 s. ISBN 80-710-6095-X. s. 81-82

³² *Svět mužů a žen: muž a žena ve svědectvích lidových tradic*. Vyd. 1. Editor Romana Habartová, Markéta Holubová. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, 2011, 287 s. ISBN 978-808-6185-972. s. 19

frustrovaných mužů, kteří je považovali za hříšnice. Renesance se vracela k mýtům a legendám z dob starověku, čili můžeme říci, že zde existoval jistý posun k vnímání ženské krásy a úcty. Bohužel opravdový posun přineslo až osvícenství, kdy se začalo nahlížet na ženy a muže jako (podle některých osvícenců, jako byl J. J. Rousseau) na bytosti duchem si rovné. V 19. stol. hovoří pozitivistický filosof A. Comte o svobodném rozvoji každého jedince, který by žil v harmonii s ostatními, tj. mluvil o partnerském modelu společnosti. Na druhé straně se vycházelo z předpokladu, že tato harmonie a spravedlivější či rovnoprávnější společnost může být vybudována pouze za předpokladu, že muž bude autoritou jako otec manžel. Kapitalismus směřoval též k partnerskému modelu společnosti, jelikož byl založen na svobodnější společnosti. Teprve marxisté si uvědomili skutečnost, že žena je utlačována a není jí dána možnost se rozvíjet, tj. většími právy byli o krok kupředu k beztřídní společnosti. Těmito myšlenkami se nechala inspirovat ruská revoluce žen za práva, ač skončila neúspěšně pro ženské pohlaví.³³

Když se zamyslíme nad vývojem vztahů v 19. či 20. stol., vycházíme z předpokladu, že vztahy mezi lidmi fungovaly lépe, jelikož rodina byla základem státu. Ale nesmíme zapomenout, že svazek dvou lidí byl pevný a v podstatě trval za jakýchkoliv podmínek do smrti jednoho z partnerů. Lidé se tolik nezamýšleli nad svobodou a setrvali ve vztazích, které jim škodily. Ženy se často necítily spokojené v partnerských vztazích, zvláště pokud jim byl sňatek domluven. Bály se odsouzení společností a ve vztahu dále pokračovaly. Není se čemu divit, jelikož byly v tomto duchu vychovávány.³⁴

Když se zamyslíme nad výše uvedeným popisem přístupu obou pohlaví v rámci historického vývoje, uvědomíme si, že povinnosti ženy se příliš nezměnily. Pokud se nepočítá období, kdy alespoň fungoval partnerský model společnosti, pak žena byla vždy odkázána na dobrou vůli muže. Proto se dnes objevují myšlenky rovnoprávnosti. Samozřejmě existují extrémní případy odštěpených frakcí, ty však nejsou považovány za stoupence prosazování rovnoprávnosti, ale řešení jakýchsi komplexů a nevyrovnanosti žen. V dnešní době se schyluje ke stále podobnějšímu nahlížení na postavení žen a mužů ve společnosti, ač to přináší i změnu vztahů mezi mužem a ženou. Nyní bychom blíže popsali situaci v současnosti.

---

³³ EISLEROVÁ, Riane. *Číše a meč, agrese a láska, aneb, Žena a muž v průběhu staletí*. Překlad Magdalena Pechová. Praha: Lidové noviny, 1995, 329 s. ISBN 80-710-6095-X. s. 210-212

³⁴ BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy v dnešní době, aneb, Jak spolu žít*. Vyd. 3. Plzeň: Zdenka Blechová, 2013, 155 s. ISBN 978-80-87413-24-1. s. 83

1.2 Volba partnera, teorie volby

Společné štěstí závisí na sebezpojetí a vzájemném přístupu obou partnerů, z čehož vyplývá, že volba partnera je velmi důležitá.

Teorie volby partnera S. Kratochvíla vychází z „Mursteinovy teorie“, ve které se uplatňují tři síly: podnět, hodnoty a role. Tyto síly pak působí ve třech fázích. V první fázi partner představuje podnět. Působí svou přitažlivostí vzhledem a chováním. Důležité je také ocenění charakteristik okolí. V druhé fázi se jedná o podobnost a shodu v zájmech, postojích a uznávaných hodnotách. Partneři o sobě získávají informace, porovnávají své zájmy, hodnoty a postoje ke světu. Pokud se k sobě nehodí, rozchází se. Ve třetí fázi hovoříme o kompatibilitě rolí. Partneři zjišťují, zda se mohou jejich role vzájemně doplňovat a zda mohou mít uspokojeny své potřeby. Ve všech fázích nalezneme princip vyváženosti výměny. Ke spokojenosti dochází tehdy, když je výměna vyrovnaná.³⁵

E. Matějková zmiňuje taktéž ve své knize *Jak řešit konflikty v mezilidských vztazích* více teorií volby partnera. Duplikační teorie rodičovského principu (Budy) spočívá v psychoanalýze. **Člověk se musí vzdát rodiče jako sexuálního partnera. Pokud se ho nevzdá, má tendenci si hledat podobný typ člověka.** Duplikační sourozenecký princip (Toman) vychází z pořadí narození sourozenců. Když si volíme partnera, tak máme sklon opakovat vztahy z dětství. Jako příklad uvedeme prvorozenou ženu, která bude mít spokojenější vztah s druhorozeným mužem. S prvorozeným by zažila více konfliktů.

Teorie komplementarity (Winch) vychází z předpokladu, že se protiklady přitahují (dominantní + submisivní partner). Teorie výměny říká, že volba partnera záleží na pozitivních a negativních vlastnostech partnera. Podle teorie návratu domů (de Angelis) vyhledáváme situace, které jsme prožívali v dětství nezávisle na tom, zda šlo o pozitivní či negativní prožitky (asociace spojené s podobou lásky, domova atd.). **Teorie dokončování neuzavřených emocionálních situací z dětství spočívá v tom, že podvědomá mysl se pokouší uzavřít dosud nedořešené emocionální zkušenosti prostřednictvím partnera, se kterým budeme opakovaně prožívat dramata z dětství.**³⁶

Vedle těchto teorií volby partnera existují patologické mechanismy volby. Je třeba si uvědomit, zda nehledáme partnera pouze z patologického důvodu. Prvním typem je odmítající partner, kdy je jedinec závislý na jednostranném vztahu, partner už nemá zájem,

---

³⁵ KRATOCHVÍL, Stanislav. *Manželská terapie*. 3. rozšíř. vyd. Praha: Portál, 2000, 255 s. ISBN 80-717-8332-3. s. 108-109

³⁶ MATĚJKOVÁ, Erika. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 159 s. Partnerské vztahy. ISBN 978-80-247-1832-3. s. 31-32

jedinec si však vše upravuje tak, aby pro něj situace byla přijatelnější. Citově chladného partnera si vybere žena, přičemž on neakceptuje lásku. Žena pro něj dělá vše, vychází mu vstříc i v maličkostech, partner trpí sebelítostí a projevuje vztek. Někdy hledáme opak minulého přítele. Člověk si vybere partnera opačných vlastností s opačnými znaky v chování, ač ho nepřitahuje.

Partner záchránce je žena, jež vystupuje jako záchránkyně a vnucuje partnerovi péči, je oddaná a obětuje se. Je přesvědčená, že je takový, protože neměl dostatek lásky (společensky špatně akceptovatelní). Muž je emocionální, ale péče je bez efektu, cítí se být svázán. V nových rolích neumějí žít. Můžeme také hledat vlastnosti a způsoby, které nemáme. Partner sklízí obdiv v období zamilovanosti za to, jaký ve skutečnosti není. Po vyprchání zamilovanosti vnímáme projev jen jako obtíž (daňová auditorka x horolezec). Souznění v jednotlivosti nalezneme u partnera, s nímž máme společnou pouze jednu věc, koníčka, v ostatních ohledech si nerozumíme (studenti po promoci).³⁷

1.3 Fáze vztahu

Každý partnerský vztah probíhá v několika fázích. **Podle psycholožky E. Matějkové můžeme vztah rozdělit do těchto období: zamilovanost, láska, přátelství – přátelská láska.**

Někteří psychologové, nejvíce mužského pohlaví, označují období zamilovanosti za pomatení mysli. Muži si zákonitě utahují z toho, z čeho mají velký strach, z emocionálního odevzdání se tomu druhému a spoutání. Bezpečnější je pro ně se distancovat a být skeptický. Navíc se zamilovaní muži bojí náhlé impotence, což se také často stává, ale svým postojem možnost výskytu tohoto problému zlehčují. V každém případě se jedná o jedinečnou fázi.³⁸

O fázi zamilovanosti E. Matějková hovoří maximálně do druhého či třetího roku vztahu. U jiných jedinců může trvat samozřejmě i kratší dobu – měsíc, dva měsíce, půl roku. V této době se cítíme šťastní, jsme plní euforie, dobré nálady, sebevědomí a odvahy. Vše nám vychází bez námahy. Nemáme problém s navazováním nových vztahů, jsme komunikativní a zaujímáme ke všemu pozitivní přístup. Absolutně záříme, jelikož je

---

³⁷ MATĚJKOVÁ, Erika. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 159 s. Partnerské vztahy. ISBN 978-80-247-1832-3. s. 33-40

³⁸ PONĚŠICKÝ, Jan. *Fenomén ženství a mužství: psychologie ženy a muže, rozdíly a vztahy*. 4. vyd. Praha: Triton, 2012, 217 s., [4] l. obr. příl. Psychologická setkávání. ISBN 978-80-7387-546-6. s. 102

zvýšená produkce hormonu fenylethylaminu (hormon zamilovanosti) a serotoninu (hormon štěstí).³⁹

J. Ponešický definuje toto období jako „*narcistické splývání představy sebe sama se svou vlastní ideální představou druhého*“⁴⁰ Člověk má pocit, že je absolutně přijímán, že mu někdo rozumí a vše na něm miluje. Cítí se být volný, v harmonii s druhou osobou (nemusí se přetvařovat), akceptuje sám sebe. Německý filosof A. Schopenhauer dokonce hovořil o fázi zamilovanosti jako o prostředku k nalezení partnera za účelem zplození potomka. Člověk je totiž vybaven city, které mu ukazují, co je pro něj dobré a co špatné. Tudíž můžeme říci, že city vedou k uspokojování důležitých potřeb.⁴¹

V období tří měsíců vztahu zjišťujeme, zda o nás má druhý zájem. Poznáváme blíže druhou osobu, vyprávíme si o sobě. Partner je pro nás cizím člověkem. Jsme okouzleni z nového přátelství a z blízkosti toho druhého. Typickým znakem je i silná sexuální přitažlivost, kterou k sobě cítíme. Partner nám sděluje mnohdy velmi osobní informace, vypráví nám o svých přáních a touhách. V této fázi bychom měli využít možnost dozvědět se o něm co nejvíce, jelikož později už bude vybírat, jaké informace nám řekne.

Jeho sdělení si často upravujeme tak, aby pro nás bylo přijatelné a my se s ním sblížili. Hlavním znakem narcistické fáze vztahu je vášeň. E. Matějková radí, abychom se snažili brát partnerovy výpovědi co nejvíce reálně a neupravovali si je do pro nás přijatelné podoby. Každý člověk je jiný a my si musíme uvědomit, že si nikdy nemůžeme nalézt dvojníka. Pokud se stydíme partnerovi něco říct nebo se zeptat na nějaké informace, je pravděpodobné, že se vztah bude odvíjet v tomto duchu. První známku, že není něco v pořádku, bychom neměli přehlížet.

Jestliže vztah trvá déle než tři měsíce, pak hovoříme podle E. Matějkové o vážném vztahu. Vystupujeme oficiálně jako pár. V této době dochází k pevnějšímu semknutí a bližšímu emočnímu sblížení. Více se angažujeme ve vztahu. Seznamujeme se s partnerovými zvyky, s jeho rodinným, pracovním a osobním prostředím. Začínáme uvažovat nad tím, zda má vztah dlouhodobější perspektivu. Přemýšlíme nad tím, zda

---

³⁹ MATĚJKOVÁ, Erika. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 159 s. Partnerské vztahy. ISBN 978-80-247-1832-3. s.11

⁴⁰ PONĚŠICKÝ, Jan. *Fenomén ženství a mužství: psychologie ženy a muže, rozdíly a vztahy*. 4. vyd. Praha: Triton, 2012, 217 s., [4] l. obr. příl. Psychologická setkávání. ISBN 978-80-7387-546-6. s. 102

⁴¹ PONĚŠICKÝ, Jan. *Fenomén ženství a mužství: psychologie ženy a muže, rozdíly a vztahy*. 4. vyd. Praha: Triton, 2012, 217 s., [4] l. obr. příl. Psychologická setkávání. ISBN 978-80-7387-546-6. s. 102-103

se ve vztahu nejeví znaky zabraňující „souznění“, neobjevují se námi negativně vnímané osobní návyky, „atypické“ rysy osobnosti (asociálnost, agresivita, žárlivost, hysterie), které by mohly ohrozit popř. ukončit v dlouhodobějším horizontu náš vztah.⁴²

Vývoj zamilovanosti popisuje také Z. Blechová, která přibližuje odlišný přístup muže a ženy k počátečnímu vztahu. Mluví o tom, že všechny vztahy začínají stejně. Muž má větší problémy zvykat si na ženu, trvá mu déle, než o vztahu začne přemýšlet vážně. Žena trpí nejistotou, jelikož se muž nevyjadřuje tak, jak by si představovala a klade si otázku, zda má o ni vůbec zájem. Muž se začne otvírat partnerce až po delší době, bojí se zneužití citů. Muži tento pocit vysvětlují strachem z bolesti, jež může způsobit zklamání. Člověk si musí uvědomit, že jde o to, aby ostatním stanovil hranice, kdy si ještě nechá něco líbit a kdy už je mez překročena.

Žena uvažuje o vztahu od začátku vážně. Přemýšlí o budoucnosti, vnímá nedostatky, které by mohly vytvářet v budoucnosti problémy. „Vrhá“ se do vztahu citově.⁴³

H. Karsten uvádí, že studie prokázaly, že se muž při výběru partnerky spíše soustřeďuje na její tělesnou přitažlivost, zatímco pro ženy je důležitější socioekonomický status budoucího partnera, osobnost a inteligence. Původ těchto výsledků můžeme najít v evoluci. Muži hledají ženy, které budou zdravé a schopné rozmnožování. Z tohoto důvodu je kladen důraz na znaky svědčící o zdraví a plodnosti. Žena upřednostňuje partnera fyzicky silného, aby se mohl postarat o ní a jejich dítě.⁴⁴

Vztah delší než šest měsíců pojmenovává E. Matějková dlouhodobým vztahem. V tomto období bychom už měli znát podrobně partnerovy návyky. Jsme si vědomi vzájemných odlišností, přičemž považujeme naše odlišnosti za milé a příjemné. Již nevnímáme partnera jako identickou osobnost. Naopak si uvědomuje možné vzájemné doplňování se a osobní souznění. Setkáváme se s prvními náznaky konfliktů spojených s životními plány a očekáváními. Potkáváme se s širším okruhem rodiny a přátel partnera.

V případě, že mají partneři jiný okruh přátel, kde je každý jiného zaměření

---

⁴² MATĚJKOVÁ, Erika. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 159 s. Partnerské vztahy. ISBN 978-80-247-1832-3. s. 11-12

⁴³ BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy: co očekává žena od muže a muž od ženy ... : [o partnerských vztazích a sexu bez zábrany]*. 2., upr. vyd. Plzeň: Nakladatelství Z. Blechové, 2010. ISBN 978-80-904007-6-4.s.36-37

⁴⁴ KARSTEN, Hartmut. *Ženy - muži*. Vyd. 1. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, c2006, 183 s. Spektrum (Portál), 48. ISBN 80-736-7145-X. s. 119

(intelektuálové x konzumní typ lidí), může být navázání bližšího vztahu vcelku problematické.

Z tohoto důvodu je zapotřebí položit si několik otázek. Máme stejné životní plány a očekávání? Podobá se náš životní styl? Máme na mysli – osobní růst, komunikace, koníčky, profesní život, duchovní život.⁴⁵

Přechod od milostné vášně k reálnému soužití znamená přejít od narcistického vztahu ke vztahu, kde si partneři pomáhají a spolupracují spolu. Jedná se o těžší fázi, jelikož prvotně se zrcadlí náš ideální obraz v očích druhého. Postupně se tento odraz „kalí“. Partneři porovnávají obraz se svou projekcí, ten už dokonalý není, jim se vybavují traumata z dětství, se kterými se nevyrovnali a často je právě toto důvod ke společnému rozchodu.⁴⁶

Podle E. Fromma je láska kromě citů také „umění a akt naší vůle“. Pečujeme o druhého, jsme odpovědní a známe už partnera podstatně více. E. Matějková mluví o lásce přibližně od třetího roku vztahu. Partneři nemají takové tendence si povídat, nemusí druhého neustále ohromovat svou osobností a zkušenostmi. Tento cit je mnohem tišší a nezralému partnerovi se může jevit jako nudný a chladný. Sexuální život již není tak vášnivý, spíše má pocity souznění a blízkosti.⁴⁷

G. Corneau považuje za počátek fáze lásky chvíli, kdy bez zábran řekneme slova „Miluji tě“. Nejprve však tato slova znamenají to, že bez partnera nemůžeme žít, jelikož nemáme rádi sami sebe a potřebujeme toho druhého, aby nám potvrdil naši hodnotu. Další stupeň je situace, kdy toho druhého máme rádi a jsme šťastní v jeho přítomnosti, ale už nepotřebujeme, aby nám potvrzoval naši hodnotu. Jedná se o období, kdy se učíme lásce a úctě sami k sobě. Získáváním pocitu sebehodnoty nejsme závislí na druhé osobě, nebojíme se, že přijdeme o lásku a umožňujeme mu svobodný život.

Hovoříme tedy o zániku sobectví. Sobectví má znaky žárlivosti, nedůvěry, malichernosti, netolerance, pýchy. Po zničení lásky si pak stěžujeme na své neštěstí a přitom si ani neuvědomíme, že jsme jej vyvolali. Život ve dvou se podobá boji pýchy

---

⁴⁵ MATĚJKOVÁ, Erika. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 159 s. Partnerské vztahy. ISBN 978-80-247-1832-3. s. 11-13

⁴⁶ CORNEAU, Guy. *Anatomie lásky: vztahy otec - dcera, matka - syn a jejich vliv na budoucí partnerské vztahy*. Vyd. 5. Překlad Miroslava Camutaliová. Praha: Portál, 2013, 247 s. ISBN 978-80-262-0402-2. s. 210-211

⁴⁷ MATĚJKOVÁ, Erika. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 159 s. Partnerské vztahy. ISBN 978-80-247-1832-3. s.14

proti pýše. Důvěrný vztah je možné vybudovat pouze tehdy, pokud se oba partneři vzdají svých sobeckých požadavků.⁴⁸

Podle G. Corneau nejde ve skutečnosti o to, že my „kultivujeme“ lásku, nýbrž láska pracuje na nás, abychom ze sebe vydali to nejlepší. Čím více se blížíme k cíli, tím je to těžší. Smyslem života ve dvou je vývoj k lásce. V rámci něj se odkryjí naše slabá místa a tím vzniká velké množství každodenních konfliktů, díky nimž vyplouvá strach na povrch.

G. Corneau hovoří také o tom, že k životu ve dvou nás vede ještě jeden podnět kromě nápravy narcistického traumatu. Jedná se o vzájemné hluboké propojení s druhým člověkem, jež nám pomáhá pochopit naši identitu. *„Pokud se mi podaří úplně se v tom druhém nerozplynout, ale zůstat v jeho přítomnosti sám sebou, pokud neztratím cit pro to, kdo jsem, a přesto dokážu poznat sám sebe v tom druhém, je paradox rozřešen.“*⁴⁹

Rozvíjení vztahu dle průzkumů závisí na zkušenostech partnerů. Ve výzkumech nalezneme náznaky toho, že **průběh vztahu spíše závisí na způsobech a chování ženy**. Podle výsledků průzkumu Rubinem **se muži zamilují rychleji než ženy až „po uši“**, ale po dvanácti měsících je láska u žen vyšší než u mužů. Pokud se vztahy do roka rozpadají, je poměr naopak.

Postoj ženy lze vyčíst v postoji k sexu. Ten je iniciován většinou mužem. Ženy jsou zdrženlivější a myslí více na následky (těhotenství). **Ženy jsou schopny více řešit problémy ve vztazích. V případě rozchodu snáší situaci snáze než muži**. Tyto výsledky prokázal průzkum Rubina zkoumající páry kolem dvaceti let. Ženy opouštějí muže s menšími potížemi, zatímco muže rozchod traumaticky poznamenává. Zdá se, že muži jsou spíše romantici a ženy realističtější.⁵⁰

Existuje několik dělení lásky. Maslowčlení lásku na B a D. B (being) je druh nesobeckého vztahu zahrnující pomoc partnerovi k jeho osobnostnímu zrání a radost z jeho úspěchů. D (deficiency) je druh lásky, v níž jde o uspokojování svých potřeb a vnímání toho, co mně partner dává.

⁴⁸ CORNEAU, Guy. *Anatomie lásky: vztahy otec - dcera, matka - syn a jejich vliv na budoucí partnerské vztahy*. Vyd. 5. Překlad Miroslava Camutaliová. Praha: Portál, 2013, 247 s. ISBN 978-80-262-0402-2. s. 212

⁴⁹ CORNEAU, Guy. *Anatomie lásky: vztahy otec - dcera, matka - syn a jejich vliv na budoucí partnerské vztahy*. Vyd. 5. Překlad Miroslava Camutaliová. Praha: Portál, 2013, 247 s. ISBN 978-80-262-0402-2. s. 214

⁵⁰ KARSTEN, Hartmut. *Ženy - muži*. Vyd. 1. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, c2006, 183 s. Spektrum (Portál), 48. ISBN 80-736-7145-X. s.120

Patologické druhy lásky jsou děleny od Wila. Láska romantická je spojena s idealizací partnera a vztahu. Jedná se o vyhýbání se odlišnosti v osobnosti partnera a jeho zvycích. Vidí věci, jak je chce vidět. Vidí na partnerovi pouze dobré vlastnosti. Takový partner je nazýván „obchazečem“ (problémů, skutečnosti). Láska reaktivní je spojena s pojetím vztahu jako „jízdy na horské dráze“. Závisí vše na tom, jak partner vnímá nesoulad a nesouznění ve vztahu. Je většinou tak pohlcen negativními stránkami, že nevnímá nic pozitivního. Pro prožívání lásky je pro něj nutné ventilovat pocity nespokojenosti a nejistoty. Partner je nazýván „narážec“ (problémů, skutečnosti).⁵¹

Rozdělení a druhy lásky dle Searse nabývaly v různých epochách různých významů. Eros - romantická láska, kde hlavní roli hrála přitažlivost, vášně, extáze a vzrušení. Pragma – pragmatická láska spočívala v připoutání se k partnerovi. Mania – majetnická láska byla charakteristická žárlivostí, fascinací a idealizací. Agapé – obětavá altruistická láska měla za cíl partnerovo štěstí. Storgé – přátelská láska, jež byla založená na toleranci a důvěře a ludus – hravá láska, v níž jde o sexuální dobrodružství.⁵²

Poslední fází partnerského vztahu je přátelská láska označující se slovem „caring“. S tímto citem se setkáváme asi po dvaceti letech partnerství. Partneři jsou obeznámeni plně s osobností partnera, prožívají vzájemný klidný a trvalý cit. Nesetkáváme se s výbuchy vášně. V popředí je vzájemná důvěra, starostlivost o druhého, oddanost, porozumění a bezpečí. Partneři se absolutně respektují ve svých odlišnostech a tyto odlišnosti nejsou vnímány jako ohrožení. Máme strach o zdraví partnera.⁵³

Nová podoba partnerského soužití je velkou výzvou a lidé se jí často obávají. Je však nutné staré „programy“ vyměnit za nové a proto musí zákonitě přijít krize.⁵⁴

Každý vztah má svá období klidu a míru či vzrušení, ale i krizí. E. Matějková hovoří celkem o třech krizích: krizi třetího roku, sedmého roku a krizi mezi 18. - 25. rokem.

---

51 MATĚJKOVÁ, Erika. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 159 s. Partnerské vztahy. ISBN 978-80-247-1832-3. s. 14-15

52 KARSTEN, Hartmut. *Ženy - muži*. Vyd. 1. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, c2006, 183 s. Spektrum (Portál), 48. ISBN 80-736-7145-X. s. 118

53 MATĚJKOVÁ, Erika. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 159 s. Partnerské vztahy. ISBN 978-80-247-1832-3. s. 15

54 CORNEAU, Guy. *Anatomie lásky: vztahy otec - dcera, matka - syn a jejich vliv na budoucí partnerské vztahy*. Vyd. 5. Překlad Miroslava Camutaliová. Praha: Portál, 2013, 247 s. ISBN 978-80-262-0402-2. s. 223

Výše jsou popsány fáze vztahu. O kořenech krize můžeme hovořit po období zamilovanosti, kdy zmizí euforie a okouzlení. Rozdíl mezi idealistickým vnímáním partnera a reálným zjištěním může vést k rozepřím nad hodnotami a životním stylem. Nemáme stejné názory, neobdivujeme už partnera tolik a spíše se vztah přerodí do stavu přátelského. Je to období, kdy si partneři zakládají rodinu, což vede ke značnému přizpůsobení a změně stereotypů. Lidé se vzdávají svých přání a tužeb, už jen tak nejdou za zábavou, nemohou jen tak odejít z práce a to vyvolává pocit neustálého sebeobětování se druhému. Tato krize nastává, pokud partner trvá na setrvání ve fázi zamilovanosti nebo pokud se odmítá přizpůsobit novým stereotypům (mateřství, partnerské závazky, hmotné závazky). Partner se může mylně domnívat, že stav okouzlení je potvrzení kvalitního vztahu.

Krize sedmého roku není tak hluboká, ale trvá více let. Objevuje se ve vztahu stabilním a klidným. Děti chodí do školy, nenárokují si takovou péči od rodičů. Partneři vědí, co si mohou dovolit, kolik času jim zbývá na sebe a na rodinu. Krize přichází ze dvou důvodů. Prvním je nuda. Partneři žijí stereotypní život, ničím se nepřekvapí, změna stereotypů je daleko, protože jsou děti malé. Stereotypy se pak vkrádají i do partnerského vztahu. Důvodem mohou být i špatně zvolené kompromisy. Lidé jsou pak často líní něco měnit. Komunikace se točí kolem dětí a chodu domácnosti. O snech se nebaví, tudíž dochází k odcizení. Krize se projeví pak při větším množství času, který mají partneři spolu strávit.

Druhý důvod krize je ochladnutí sexuálního života. Po zamilovanosti odplouvá okouzlení, jiskření a to i v sexu, což je přirozené. Lidé se znají, ví, jak na sebe reagovat, což vede k pocitu bezpečí. Bohužel to může vést k vytrácení vášně.

Krize v období mezi 18 – 25. rokem souvisí s věkem partnerů a dětí. Děti dospívají a odchází z domova. Postupně se rodiče učí opět mít více času na sebe, jezdit na dovolenou a trávit čas jen spolu ve dvou. Partneři stárnou a prohlubují se u nich negativní vlastnosti. Hledají recept jak nalézt k sobě opět cestu. V případě, že vztah byl postaven pouze na komunikaci o dětech a domácnosti, pak se krize silně projeví. V tomto případě by měli partneři zvážit, zda by neměli svůj život využít smysluplněji, neboť je to přece jen poslední

vhodná příležitost, i kdyby to bylo za cenu výměny partnera. Je to období, kdy hledáme partnera, který nám bude lépe rozumět.⁵⁵

1.4 Soužití dnešní ženy a muže

V posledních desetiletích došlo ke značným změnám v pojmání rodiny a partnerství. Autoři jako U. Beck, E. Beck- Gernsheim a A. Giddens dávají do kontextu širší změny vztahující se ke struktuře společnosti v druhé polovině 20. stol. osobní vztahové zkušenosti jejich členů. Pojmenovali tuto změnu jako posun od „instituce ke vztahu“. Rodina a vztahy už nefungují na základě dodržování norem, nýbrž se vyvíjí a vytváří na základě interakcí. *Podle názoru A. Giddense se jedinci osvobodili od tradičních konceptů rodiny a vztahů transformací intimacy. Muži a ženy realizují tzv. čistý vztah, který není omezován vnějšími pravidly a je uskutečňován pouze na základě svobodného rozhodnutí a vzájemného uspokojení.*⁵⁶ Kritici však tuto definici „intimních čistých vztahů“ považují za nereálnou z hlediska genderové nerovnosti.

Tradiční šablony vztahů a rodinného uspořádání mizí. Oproti dřívějším společnostem jsou životní dráhy jedinců méně stabilní, předpověditelné, ale na druhou stranu i více flexibilní a individuální. Jedinci mají ve vztazích větší právo svobodné volby a jsou za svá rozhodnutí také zodpovědní, což s sebou nese riziko a nestabilitu.

Intimní vztahy v současnosti značně ovlivňuje trh práce. Představě ideálního pracovníka odpovídá jedinec bez závazků v soukromém životě – flexibilní, mobilní, ambiciózní. **Splňovat požadavky trhu práce a obstát v úspěšném formování partnerských a rodinných vztahů je pro mladou generaci značně obtížné.** Situace je ještě komplikovanější, jelikož mladí lidé mají problémy získat stabilní a dlouhodobé zaměstnání, čímž mají nižší příjmy a tendence zakládat rodiny je proto nižší. **Vysoká nejistota vede i k neochotě vytvářet pevnější partnerské a rodinné vazby.**

Při hlubším zamyšlení lze vyvodit závěr, že nestabilní ekonomická situace ztěžuje definování dosažení dospělosti v dnešní společnosti, jelikož partnerství a rodičovství se vždy vztahovalo k přechodu do dospělosti. N. Johan popisuje cestu mládeže jako „komplikovanou, prodlouženou a nepředpověditelnou, rozmanitou, nejistou, riskantní“. Dle J. Arnetta se období „vynořující dospělosti“ dá vymezit 18. – 25. rokem. Lidé už

---

⁵⁵ MATĚJKOVÁ, Erika. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 159 s. Partnerské vztahy. ISBN 978-80-247-1832-3. s. 16-20

⁵⁶ KREIDL, M. et al. *Proměny v partnerství. Životní dráhy a partnerství v české společnosti*. Praha: Slon, 2012. 264 s. ISBN 978-80-7319-142-81. s. 130

nejdou tak závislí na rodičích a plně si uvědomují, že právě v této životní epoše mají obrovskou svobodu, prostor k experimentování a objevování nezvyklých druhů práce a způsobů života. Mohou se plně koncentrovat na svá přání a touhy. Z toho důvodu využívají mladé generace možnost mezinárodní migrace. Mnohdy jde o proces hledání sebe samého a možností, které svět nabízí. Partnerství nehraje v tomto životním období zásadní význam.

Pro českou mladou společnost je důležité dosáhnout v dospělosti ekonomické samostatnosti a být rodičem. Nejedná se zde o absolutní rezignaci na manželství a párový život. Jen jde o uvědomění si zásadní změny života a omezení v případě založení rodiny, proto se doba zakládání rodin a pevnějších partnerských vztahů oddaluje.⁵⁷

V dnešní době si uvědomujeme stále častěji dle Z. Blechové, že partnerské vztahy vytvořené v minulosti dnes nefungují. Společnost se mění, **cílem je partnerský model společnosti**. Neustále hledáme osobu, která by nás naplnila láskou a stále častěji se dostáváme do situací, kdy se láska vytrácí. Páry zůstávají v nefunkčních vztazích, jelikož se bojí zůstat samotní. Společnost v nás totiž vyvolává pocit, že bez partnera jsme méněcenní. Vztahy se hroubí z toho důvodu, že jsou stavěné na rozumu a ne na lásce.

Dnes se lidé učí žít společně, dávají si pravidla, co se týče chodu domácnosti a to bez tendencí nárokovat si druhou osobu. Uvědomují si, že nemohou druhého člověka vlastnit či omezovat, ač tento vztah po staletí ba tisíciletí takto „fungoval“. Muži si cení rovnocenných partnerek, ne slabých žen, které je budou vydírat poskytnutými službami za účelem dosažení jejich cílů vedoucích k omezení partnera.

V současnosti se učíme být zodpovědní sami k sobě a tím i k ostatním. Máme být přirození a cítit se ve vztahu dobře, naučit se ctít své pocity a nenechat se vydírat pocity druhého.⁵⁸

Doba umožňuje ženám hlubší přemýšlení nad svým životem i z toho důvodu, že mohou využít antikoncepčních metod, které jim zaručí skoro stoprocentní ochranu před nechtěným početím. Tím se ženy osvobodily od nutnosti rodit děti a mohou si vybrat, kdy a s kým otěhotní a do jakého sociálního prostředí dítě přivedou. Nápomocná je i umělá výživa pro dítě, která umožní matce alespoň na chvíli se oddělit od dítěte, předat starost otci a odpočnout si. Náhled na ženu a muže se po porodu též mění. Muž je plný pýchy a je

---

⁵⁷ KREIDL, M. et al. *Proměny v partnerství. Životní dráhy a partnerství v české společnosti*. Praha: Slon, 2012. 264 s. ISBN 978-80-7319-142-81. s. 129-133

⁵⁸ BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy: co očekává žena od muže a muž od ženy ... : [o partnerských vztazích a sexu bez zábrán]*. 2., upr. vyd. Plzeň: Nakladatelství Z. Blechové, 2010. ISBN 978-80-904007-6-4. s. 85-87

mu přisuzována zralost, sám se cítí atraktivnější a sebevědomější, zatímco u ženy se jedná o přelomové období života, které ji obdaří povětšinou ženskými křivkami. První roky života jsou pro dítě důležité a společnost klade velký důraz na sociální pouto mezi dítětem a matkou. Matce brání dítě v růstu, jelikož s ním tráví většinu času. Dnes však není problém, aby na mateřskou dovolenou šel otec.

V domácím rodinném prostředí dle R. Habartové bohužel i dnes často převládá tradiční model dělby práce. O domácnost a děti se stará převážně žena. Muži, kteří participují na domácnosti, pomáhají s vysáváním, vytíráním podlahy či s nákupy. Považují za velkou pomoc ženám, pokud se prochází s kočárkem či dělají sporty se staršími dětmi (kolo, brusle, plavání). Na vaření se muži podílejí málokdy. V 70. letech se tradovalo, že muž by připálil i vodu.

Dnešní mladší generace se už zapojuje více do přípravy pokrmů. Nakupují, připravují zeleninu, porcují maso, vybírají pití nebo připravují grilování. Ženy dosahují v současnosti často vysokého vzdělání a zaměstnání s vysokým postavením a tudíž je pro ně také starost o domácnost stejně psychicky a časově náročná jako pro muže. Dochází k rozdělování povinností v domácnosti. Mluvíme konkrétně o úklidu kolem domu, pořádku v bytě, vzdělávání dětí, přípravy svačin pro děti.

Chápání vztahů a postavení žen ve společnosti vůči mužům se zlepšilo, avšak stále je výše hodnocená žena, která je laskavá a starostlivá matka a dobrá hospodyně. Úspěšná politička, sportovkyně či hrdinka není snem muže.⁵⁹

V případech, že muži nepochopí náročnost ženské role, pak samozřejmě vyvstávají problémy a ženy se cítí neoceneny, vyčerpány a bez uznání. Logicky tento postoj vede ke konfliktům a odcizení. Poté záleží pouze na vzájemné komunikaci, zda si pocity vyjasní.

Podle Z. Blechové budou lidé žít stále více každý sám. **Rodinné vztahy se budou vytrácet a v budoucnosti se už nesetkáme ani se svatbami.** Jedinci nebudou mít sklony vlastnit toho druhého a to ani oficiální cestou. Bude se žít ve volnosti a svobodě. Lidé se nebudou spojovat ani kvůli majetku či dětem. Láska už nebude probíhat na základě „výměnného obchodu typu: když já pro tebe něco udělám, kolik uděláš ty pro mě. Každý bude žít ve svém prostoru a s druhým se bude scházet, protože s ním bude chtít být a ne

59

Svět mužů a žen: muž a žena ve svědectvích lidových tradic. Vyd. 1. Editor Romana Habartová, Markéta Holubová. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, 2011, 287 s. ISBN 978-808-6185-972. s. 22-24

proto, že se o něj bude chtít starat. Starat se o druhého nebude třeba, jelikož se každý z nás učí samostatnosti.

Vše bude stát na vzájemné komunikaci a vyřčení toho, co potřebujeme. Nebudeme čekat, až druhého napadne, co vlastně potřebujeme. Vzniknou vztahy na nových úrovních, které nebudou již ničím podmíněny. Člověk bude žít tím, co ho baví, bude zodpovědný sám za sebe a za to co dělá. Práce bude naplňovat každého člověka, a když bude chtít, bude trávit čas s partnerem, ale nebude už na něm závislý.⁶⁰

V naší společnosti se vše vyvíjí. Jak se vyvíjí člověk, vyvíjí se i vztahy, tj. i partnerské.

---

⁶⁰ BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy: co očekává žena od muže a muž od ženy ... : [o partnerských vztazích a sexu bez zábran]*. 2., upr. vyd. Plzeň: Nakladatelství Z. Blechové, 2010. ISBN 978-80-904007-6-4. s. 89-90

2 PROBLÉMY SOUČASNÝCH PARTNERŮ

Jak vidíme, volba partnera je důležitým aspektem k budoucí spokojenosti. Značně ovlivní náš život a vnímání nejen okolí, ale i sebe samého. V případě, že si vybereme nesprávného partnera nebo se v důsledku našeho rozdílného vývoje odcizíme, mohou nastat problémy ve vztazích. Problémy či konflikty jsou však zdravou a nezbytnou součástí partnerského vztahu. Problémy jsou nepříjemné, únavné a mnohdy ztrácíme naději k jejich možnému rozřešení. Něco je však vždy zapotřebí vyřešit, změnit či odstranit. Tak, jak se vyvíjí lidé, vyvíjí se i vztah. Konflikty jsou pak prostředkem, kterým se dostáváme dále.⁶¹

Konflikt dle Spreye bychom popsali jako proces, který je „*definovaný jako konfrontace mezi jednotlivci nebo skupinami díky omezeným zdrojům, kontroverzním prostředkům, rozličným cílům nebo kombinacím těchto příčin*“.⁶²

Křivohlavý definuje konflikt jako „*střetnutí snah dvou lidí, při němž splnění tužby jednoho bud' zcela, nebo jen do určité míry vylučuje uspokojení potřeb strany druhé*“.⁶³

Lidé hledají způsoby jak se cítit lépe, aniž by ve vztahu něco měnili. Jedná se o krátkodobé úlevy negativními způsoby: nekontrolovaná ventilace emocí (pocit zadostiučinění), dobrý pocit ze získání nadvlády nad druhým (verbální vítězství nebo partner v pozici bezmocného), uzavřenost do svého světa, úleva tím, že ublížíme druhému, pláč či citové vydírání. Všechny tyto způsoby „řešení“ blokují možnost vyřešení problému z dlouhodobého hlediska. Pokud ale páry situaci zvládnou, tak po ohlédnutí do minulosti sice zhodnotí situaci jako těžkou, ale zároveň se mnohem více sblíží, vztah se utuží. Mnohdy ocení i chování partnera v těžkých chvílích. Konflikty jsou cestou k sebepoznání, poznání partnera, k fungování lepšího vztahu, k prohloubení vztahu.⁶⁴

Konflikt může být kultivovaný nebo nekultivovaný. Jedná se o způsob, jakým jednáme s druhým člověkem ve chvílích naplnění intenzivními emocemi. Důvodem

---

⁶¹ RAUS, Pavel. *Spojenci namísto protivníků: proces manželského a partnerského konfliktu*. 1. vyd. Praha: Návrat domů, c2012, 244 s. ISBN 978-80-7255-265-8. s.13

⁶² RAUS, Pavel. *Spojenci namísto protivníků: proces manželského a partnerského konfliktu*. 1. vyd. Praha: Návrat domů, c2012, 244 s. ISBN 978-80-7255-265-8. s. 228

⁶³ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Konflikty mezi lidmi*. 1.vyd. Praha: Portál, 2002, 189 s. ISBN 80-717-8642-X. s. 22

⁶⁴ RAUS, Pavel. *Spojenci namísto protivníků: proces manželského a partnerského konfliktu*. 1. vyd. Praha: Návrat domů, c2012, 244 s. ISBN 978-80-7255-265-8. s. 25-29

kulminace konfliktu je neschopnost odhalit problém včas a pohovořit si o něm v klidu, oddělit tím naši nejistotu od toho, co řešíme, neschopnost důvěřovat druhému, beznadějí, že nedokážeme změnit druhého a v klidu spolupracovat na řešení.⁶⁵

Konflikty mohou být přímé a nepřímé. **U přímých konfliktů je zjevné, že se něco děje a ví, že se ke komunikaci o problému schyluje.** Může taktéž nastat situace, že děje mezi párem probíhají na základě nepřímého konfliktu. **Příklady nepřímého konfliktu jsou: nevěra, únik ze vztahu, vyhýbání se vzájemné blízkosti** atd. Hádky jsou sice bolestivé a vyčerpávající, přesto však zde existuje naděje na zlepšení, protože se o problému mluví anebo se k němu přes povrchní zdánlivé problémy dostává. **Ve chvíli, kdy vše probíhá skrytě, stává se proces nekontrolovatelným.** Jde o nevědomé síly, které neovládáme. Dalším problémem je, zda konflikt přijímáme, ač o něm mluvíme. Většinou to chvíli trvá, než si jej přiznáme. Vnitřně bojujeme s nechutí něco řešit, odmítáme přijmout skutečnost, že nastal problém a tváříme se, že se nic neděje a vše se snažíme vrátit zpět. Je však bezpodmínečně nutné problém přijmout! Odmítání problému se často projevuje obviňováním partnera. Tím ale ukazujeme jen na svou nezralost a neschopnost přijmout odpovědnost. Nechceme se totiž měnit a požadujeme změnu od druhého. Nepřijímáme svůj podíl na hledání řešení, což nás přivádí k destrukci. Jsme závislí na tom, aby partner našel řešení, obíráme ho o svobodu a nerespektujeme jako individuum. Občas má obviňování sofistikovanou podobu. Přijmutí konfliktu vyžaduje trpělivost a velké množství síly.⁶⁶

Pokud chceme problémy ve vztahu řešit, pak bychom se měli seznámit podrobněji s jejím průběhem. Problémy narůstají krok za krokem a zkratkovitá řešení vše pouze zhorší. Měli bychom se mentálně připravit na delší cestu a připravit se na neočekávané situace a zjištění. V průběhu konfliktu zjišťujeme, kolik škod bylo způsobeno. Řešení problému může trvat dny, měsíce, ale i roky. Mnohdy lidé zažívají zklamání a nechtějí takovému problému věnovat tolik času. Opět se uchylujeme k obviňování druhých, že nás nutí něčím takovým procházet. Vážné konflikty se neobjeví ze dne na den.

---

⁶⁵ RAUS, Pavel. *Spojenci namísto protivníků: proces manželského a partnerského konfliktu*. 1. vyd. Praha: Návrat domů, c2012, 244 s. ISBN 978-80-7255-265-8. s. 23

⁶⁶ RAUS, Pavel. *Spojenci namísto protivníků: proces manželského a partnerského konfliktu*. 1. vyd. Praha: Návrat domů, c2012, 244 s. ISBN 978-80-7255-265-8. s. 34-40

Vyvíjí se pomalu a postupně narůstají. “ Kosmetické“ úpravy v tomto případě nebudou stačit, ač by se člověk rád zbavil toho napětí a pocítil úlevu.⁶⁷

Každý konflikt má svůj vývoj. P. Raus popisuje „kulminující konflikt“ (muži se začnou hádat častěji, pokud udělají chybu nebo rozhněvají ženu). Žena nevědomě vyvolává hádku tím, že své pocity nevyjadřuje přímo.⁶⁸ Postupně konflikt narůstá, vyhrocuje se a kulminuje. Pokud se nereguluje, pak se zhoršuje. V každé fázi existuje možnost řešení. Pokud řešení nevyužijeme, pak postupujeme do dalšího stádia, v němž je konflikt složitější a těžší.

Fáze: Narůstání problému – partner má nepříjemný pocit, že se něco děje, neví co a odkud ten pocit přichází, nedokáže definovat své nejisté pocity. Důležitá je kultivace projevu, neignorovat a ani nepřehánět emoce a zjištění toho, co není v pořádku.

Fáze: Konfrontace – počátek hledání řešení. Měli bychom se snažit partnerovi vysvětlit, že potřebujeme změnu. Forma konfrontace by měla být jasná, vstřícná, připravená a s ohledem na druhého.

Fáze: Gradace – vyostřování konfliktu. Napětí narůstá, jsme vyčerpanější, druhého vnímáme jako protivníka, proto necítíme podporu. Máme tendence znemožňovat partnera, útočit na slabá místa. Je důležité dát si velký pozor na to, co říkáme, hrozí zde nebezpečí, že neobnovíme vztah

Fáze: Neúspěšné pokusy o jednoduchá řešení – zkoušíme vše zapomenout, jelikož napětí z důvodu nepochopení je obrovské. Vede to však k hlubšímu konfliktu. Přitom může být jeden partner nepřístupný a druhý se snažit o vstřícný krok.

Fáze: Zacyklení konfliktu – jde o značný boj mezi partnery bez pokroku, problém se neřeší, konflikt je intenzivní, jde o období silných emocí a bezmoci. V případě pocíťování zmanipulování se cítíme ohroženi a bojujeme proti tomu. Konflikt se „zacyklil“ a nás provází rezignace a únava.⁶⁹

Ukončení konfliktu je dalším pokračováním konfliktu, který se vyhrotil do této fáze.

---

⁶⁷ RAUS, Pavel. *Spojenci namísto protivníků: proces manželského a partnerského konfliktu*. 1. vyd. Praha: Návrat domů, c2012, 244 s. ISBN 978-80-7255-265-8. s. 47-48

⁶⁸ GRAY, John. *Mars a Venuše s láskou: ilustrovaný průvodce teorií muži jsou z Marsu, ženy z Venuše*. Vyd. 1. Ilustrace Barbara Slate. Praha: Práh, 2004, 149 s. Bestseller (Práh). ISBN 80-725-2099-7. s. 106-107

⁶⁹ RAUS, Pavel. *Spojenci namísto protivníků: proces manželského a partnerského konfliktu*. 1. vyd. Praha: Návrat domů, c2012, 244 s. ISBN 978-80-7255-265-8. s. 49-51

A. Řešení: Konflikt se začíná řešit, vnitřní proměna s sebou přináší nižší napětí a sblížení

B. Chronický konflikt: chronická fáze konfliktu, navenek vztah pokračuje

C. Rozchod: Vztah končí

Řešení	Chronický konflikt	Rozchod
A6. fáze: bod zvratu	B6. fáze: opakování: nový pokus-boj-únava	C6. fáze: narůstající frustrace
A7. fáze: vstřícný krok k druhému	B7. fáze: vyčerpání	C7. fáze: fantazie o úlevě
A8. fáze: usmíření	B8. fáze: chronická fáze konfliktu	C8. fáze: rozhodnutí
A9. fáze: změna a udržení změny		C9. fáze: vnitřní rozchod a odchod ze vztahu
		C10. Fáze konečné rozhodnutí a informování druhého

Tabulka 4 - Řešení konfliktu⁷⁰

V dnešní době se partneři potýkají s mnoha problémy. Tato práce je dále zaměřena na nevěru, žárlivost, věkový rozdíl mezi partnery, partnera cizince, sexuální nesoulad a sexuální násilí.

2.1 Nevěra

Odhalení nevěry je vždy velmi bolestné a zraňující, protože si člověk uvědomuje, že podvádějící sdílel svou tělesnou a duševní intimitu s někým jiným. Podvedený partner se cítí být oklamán, ztratí důvěru k druhému a uvažuje silně o konci vztahu. Má pocit, že už nikdy nebude mít partnera rád jako doposud. Každý vychází z předpokladu, že když je člověk nevěrný, tak se svým partnerem už nechce být. Dle statistik je vysoká

⁷⁰

RAUS, Pavel. *Spojenci namísto protivníků: proces manželského a partnerského konfliktu*. 1. vyd. Praha: Návrat domů, c2012, 244 s. ISBN 978-80-7255-265-8. s. 51

pravděpodobnost, že nám partner bude nevěrný. Na základě průzkumu z 90. let bylo 65% mužů alespoň jednou nevěrných za dobu soužití se ženou, šlo pouze o jednorázová setkání, u žen 46% - nevěra citového charakteru.⁷¹

V každém vztahu je velmi citlivým místem sexualita, protože nevěra může vztah zničit. Lidé tento čin velmi jednoduše odsuzují. G. Corneau se domnívá, že pokud se od tohoto klišé osvobodíme, můžeme na sobě pořádně zapracovat a bojovat s našimi obavami a nejistotami.

Pokud se na to podíváme z tohoto úhlu pohledu, pak zjistíme, že pokud zůstáváme s nevěrným partnerem, nevážíme si sami sebe. Nevěry nám zároveň ukazují, že něco s naším vztahem není v pořádku. Pak se rozhodneme buď zapracovat na chápání naší sexuality, nebo opustíme partnera. Ten kdo podvádí, by si měl klást otázky, před čím uniká ve vztahu, jakými trpí frustracemi, jaké neuspokojení popírá. Zpytovat svědomí je mnohem účinnější než výčitky partnera nebo poslouchat morální pravidla.⁷²

Sexuolog R. Uzel hovoří o různých příčinách nevěry u žen i mužů. **Muži ji vnímají jako potřebu vzrušení, změny, citové potřeby a spontaneity. Ženy jsou nevěrné z citových důvodů, ověřují si svou vlastní žádostivost, touží po společnosti a vzrušení.** Ženy dvakrát častěji přiznávají, že nevěru vnímaly jako únik či odplatu. Nejvíce podváděnými typy mužů jsou spolehliví, slušní a slabí. Také muži malicherní, co rádi poučují a stávají se z nich despotové. Ženy jsou pak ve společnosti jak „utržené ze řetězu“. Nejvíce podváděné ženy jsou obětavé spolehlivé manželky, které muži považují za jistotu a můžou se na ně plně spolehnout, chrání je před starostmi. Dále včelí královny, jež považují muže pouze za „oplovnitele“ a sex je poskytnut za zásluhu.

Velké sklony k nevěře mají lidé, co jsou citově nezralí a začínají jim proto chybět „teatrální“ projevy lásky. Nezralý člověk nepochopí, že intenzita citů se postupem času snižuje a vášnivá láska se promění v „partnerskou civilní“ lásku. Nevěrní jsou i lidé, co celý život hledají svůj ideál. Bohužel si neuvědomují, že takový člověk neexistuje. Nebezpečné jsou i hysterické partnerky. Submisivní muž přežívá jejich výlevy a ony si časem přesto najdou jiného partnera. Nevěra celý život provází jedince, co jsou ovládáni

---

⁷¹ MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4723-389. s. 12

⁷² CORNEAU, Guy. *Anatomie lásky: vztahy otec - dcera, matka - syn a jejich vliv na budoucí partnerské vztahy*. Vyd. 5. Překlad Miroslava Camutaliová. Praha: Portál, 2013, 247 s. ISBN 978-80-262-0402-2. s. 216-217

sexuálním pudem (u mužů satyriáza, u žen nymfomanie). V průběhu vztahu samozřejmě přirozeně nastávají období, v kterých mají lidé sklon podvádět. Je to po sedmi letech vztahu, po narození dítěte, na začátku soužití z důvodu vyrovnání se změnou v životě. Nebezpeční jsou i mladí úspěšní muži ekonomicky zabezpečení a naopak starší muži neschopni vyrovnat se stárnoucím procesem.⁷³

Existují různé druhy nevěř. Y. Dallaire rozlišuje dva typy: sexuální nevěra (sexuální styk s jednou nebo více osobami mimo manžela) a citová nevěra (vzájemné sdílení myšlenek a názorů ovlivňujících vztah páru). Většina lidí má spojenou nevěru až s pohlavním stykem s jiným člověkem.⁷⁴

R. Uzel rozlišuje nevěru ženy a muže. Ženy vyhledávají mimomanželský vztah kvůli jistému defektu, nepochopení a odcizení partnerem. Necítí se být oceněny. S milencem se cítí rovnoprávně. Navíc pokud mají doma nudného partnera, pak hledají dobrodružství. V tom případě musí partner dělat jakoby nic a hrát si na „drsňáka“, tj. nebýt v roli „ufňukance“. Mužská nevěra je řízena přírodním programem, potřebují vášnivý sex. Jak jsem se zmínil, jedná se o „občasný odskok“. Muži prostopášníci a lovci žen mají mnohem větší sklony k nevěře než ostatní muži. Nejde u nich jen o pud, ale získávání nových zážitků. Počtem zkušeností si potvrzují svou mužnost. Věční nespokojenci jsou též nevěrnější.⁷⁵

E. Matějková rozlišuje nevěru vyplývající ze sexuální potřeby a nevěru spojenou s mimosexuální orientací. Nevěra vyplývající se ze sexuální potřeby může vycházet z několika příčin: Nedostatečné přijetí normy věrnosti - Partner neřeší to, že má doma ženu a např. i děti, dělá si, co chce. Pokud se mu naskytne příležitost mít pohlavní styk s jinou ženou, pak neváhá. Odborníci pojmenovávají tuto potřebu jako rekreační sex či sportovní sex. Další je projev sexuálního neuspokojení. Tento typ nevěry může vycházet i z nesouladu po sexuální stránce. Vztah s partnerem je popsán většinou jako přátelský, klidný a bez vášně. Cítí prázdnotu, ale respekt k partnerovi, a proto pak pocítují vinu. Partner není sexuálně uspokojen, nezažívá dlouhodobě orgasmus, muži mají problémy s erekcí. Tento problém se vyskytuje i u partnerů, jejichž představy o sexu se mění

---

⁷³ UZEL, Radim. *Nevěra a co s ní*. Ilustrace Leon Svobodník. Praha: Petrklíč, 2010, 159 s. ISBN 978-80-7229-241-7. s. 89-98

⁷⁴ DALLAIRE, Yvon. *Láska a sexualita v trvalém vztahu*. Vyd. 1. Překlad Kateřina Bodnárová. Praha: Portál, 2009, 163 s. ISBN 978-807-3675-233. s. 147-148

⁷⁵ UZEL, Radim. *Nevěra a co s ní*. Ilustrace Leon Svobodník. Praha: Petrklíč, 2010, 159 s. ISBN 978-80-7229-241-7. s. 133-145

(převlékání do obleků, sadomasochistické sklony, milování ve více lidech). Jedinec se svěří partnerovi, ale ten o druh sexu nemá zájem a vysmívá se. Nevěra je doprovázena pocitem studu a viny. Typem je i svedení, k němuž dochází po požití alkoholu, jedná se o silnou sexuální touhu a jednorázovou záležitost.

Druhým typem nevěry je nevěra spojená s mimosexuální motivací, má několik příčin.

Odveta za nevěru partnera – Koná se ve chvíli, kdy se partner dozví o podvedení, pak se druhý partner chce mstít a je ovládán zlobou. Cílem je, aby se partner cítil taktéž ponížený a on „skóre“ dorovnal. Prostředek k nalezení duševního souznění – Jestliže partner postrádá duševní souznění a necítí se být přijímán partnerem, pak hledá někoho, kdo mu bude blízký, bude mu rozumět a ocení ho. Tito lidé totiž cítí samotu a prázdnotu. Pokus o oživení ochladlého manželství – Partneri cítí odcizení, žijí stereotypně a ani jednomu tento život tak nevyhovuje. Kolotoč – děti, domácnost, neschopnost normálně komunikovat. Nevěrný partner vidí viníka v partnerovi, často se mu svěří. Způsob, jak snášet neuspokojující manželství – Partnerský vztah je jako takový funkční. Jedinci si rozumí, jsou si blízcí a souzní. Přesto jsou v některých oblastech nenaplnění. Nevěra kompenzuje nedostatek, který partner nemůže poskytnout. Tyto nevěry jsou dlouhodobé, ale nenarušují soužití. Naplnění potřeby naopak zlepšuje vztah mezi oběma lidmi.⁷⁶ Tržní motivace nevěry – Lidé získávají různé společenské, ekonomické či pracovní výhody. Jedná se o exotický zážitek na dovolené, vyšší pracovní pozice nebo materiální zabezpečení. Touha po dobrodružství a vášni – Partner touží být neustále zamilovaný, pociťovat vášně. Hledá krátkodobé vztahy a brzy vztah ukončí. Manžel zůstává u manželky, ale bez milenek se nudí. Dobývání milenců či milenek je sport. Zvědavost – partnera známe a hledáme nové zážitky. Partner nás už nemá čím překvapit. S novým partnerem poznáme jiný životní styl, trávení volného času, odlišné hodnoty a touhy.

Kratochvíl uvádí ještě jiné důvody nevěry a to je manželství dvou lidí, kteří pracují na kariéře a nedokážou skloubit partnerský a pracovní život. Žena nemůže de facto fungovat na sto procent jako žena, matka a úspěšný pracovník. Velkým zásahem do rodiny je nemoc, která ovlivňuje psychický stav člověka, pohyblivost, atraktivitu atd.⁷⁷

---

⁷⁶ MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4723-389. s. 14-16

⁷⁷ KRATOCHVÍL, Stanislav. *Manželská terapie*. Vyd. 1. Praha: Avicenum, 1985. 236 s. ISBN neuvedeno. s. 164-171

Jako zvláštní typ nevěry uvádí E. Matějková virtuální nevěru. Chatování je komunikace s lidmi přes internet. Chatovat můžeme o čemkoli, kdykoli se nám zachce. Jedná se o možnost komunikovat anonymně, nezávazně, což je pro lidi velmi lákavé. Když se člověk rozhodne pro chat, chce cítit pouze duševní spřízněnost, být přijat a pochopen. Lidé chatují ze zvědavosti, nudy či touhy po dobrodružství a virtuálním vzrušení.

Chatování je okouzující z několika důvodů. **Lidé se zbavují studu a tabu v životě. Napíší to, co by si v životě nedovolili vyslovit. Nejvíce jsou navštěvované stránky s erotickou tematikou. Lidé na chatu potkávají „fantazijního“ přítele.** Vytváří si o něm obraz, i když neví, jaký je, jak vypadá. Ve fantazii je každopádně mnohem příjemnější osobností. Lidé si zde kompenzují pocit osamělosti. V realitě mohou mít problémy při seznamování, jsou nejistí, neví, jak se tvářit, bojí se, že selžou. Dalším důvodem je vyhýbání se konfliktům, jelikož zde není osobní zpětná vazba, tudíž je přijetí reakce lehčí. Lidé vnímají chat jako formu úniku z reality, od hádek, nepříjemností. Často se člověk zamiluje do představy o jedinci z chatu, chce se setkat. Je však většinou zklamán. Je to jak se čtením knížky a zhlédnutím filmu. Chat má přesto jednu obrovskou výhodu. Pokud nás někdo naštvě, odejdeme, aniž bychom se museli s člověkem hádat.

Dle E. Matějkové jde při virtuálním scházení se s jiným člověkem o psychickou nevěru. S tím druhým jsme šťastnější, myslíme jen na něj, ztrácíme zájem o sex s naším partnerem. Může dojít dokonce k rozpadu vztahu. Chatující osoba vnímá virtuální komunikaci jako nevinný flirt. Pokud však partner přistihne svou polovičku na chatu, pak to jako nevěru bere, jelikož se partner s jinou osobou cítí lépe.

Chatování může však i vztahu pomoci. Pokud si nevíme s něčím rady, můžeme se dozvědět různé pohledy na věc a problém vyřešit. Chatování může pomoci utřídit si myšlenky a lépe komunikovat. Chatování by se mělo brát jako možnost změnit stereotypy a přenést zjištěné poznatky do reality

V případě, že zjistíme, že náš partner má „virtuální vztah“, neměli bychom panikařit, chatování bývá pouze doplňování toho, co nám chybí, a my bychom měli zjistit, co to je. Nejde o fyzickou nevěru. Neměli bychom nic vyčítat, pouze to zhorší situaci. Partner pak bude mít tendenci utíkat, a to do virtuálního světa k někomu jinému. Měli bychom

si promluvit s partnerem. Je nutné si uvědomit, co očekáváme od vztahu, jaké máme povinnosti.⁷⁸

Ve chvíli, kdy zjistíme, že nám byl partner nevěrný, necháme se ovládnout prvotním šokem a zklamáním, což nás vede neustálému vyčítání a obviňování. Podvedený partner dělá druhému peklo na zemi. Stále opakující výčitky mohou vést k úplnému rozpadu vztahu. Je přirozené, že podvedený se vžije do role trpitele. Ve skutečnosti se jedná ale o druh pomsty.

Níže jsou uvedeny nejčastější věty, kterým by se podváděný měl vyhnout, jinak se může smířit s rozpadem partnerství.

„Můj život ztratil smysl.“ (značí nízké sebevědomí podvádějícího)

„Nikdy ti neodpustím.“ (neexistuje řešení, ztráta důvěry a možnosti na obnovení vztahu)

„Nikdy tě již nebudu milovat tak jak předtím.“ (smíření se s nedostatkem lásky a utrpení)

„Děti tě odsoudí.“ (Podvedený očerňuje partnera před dětmi, jsou nástrojem pomsty, což je velmi bolestné.)

„Musíš mi dokázat, že mě máš rád.“ (odmítání sexuálního styku)

„Nikdy ti již nebudu důvěřovat.“ (odůvodněné maximálně rok, chybou je celoživotní výčitka).⁷⁹

Plzák radí, jak postupovat při odhalení nevěry. Podváděný by se neměl dotazovat na podrobnosti o nevěře. Diskusi připustit pouze v přítomnosti terapeuta a pak se k ní už nevracet. Partneři by neměli přestat mít spolu pohlavní styk, měnit dosavadní návyky soužití, tzn. např. nekontrolovat partnera. Každý by měl mít prostor k trávení volného času po svém a každý by se měl podílet na domácích pracích. Je důležité dohodnout jasný pořádek v oblasti rodinného rozpočtu. Důležité je, aby partner překonal pocit křivdy. Rozhodně nesmí partneři zatahovat děti do konfliktu.⁸⁰

Podváděný si musí zakázat myslet na nevěru partnera, nefantazírovat o tom a mít sebe sama pod kontrolou. Nesmíme žádat od partnera, aby se omlouval a kál. Naučme

⁷⁸ MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4723-389. s. 30-36

⁷⁹ MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4723-389. s. 18-20

⁸⁰ KRATOCHVÍL, Stanislav. *Manželská terapie*. Vyd. 1. Praha: Avicenum, 1985. 236 s. ISBN nevedeno. s. 167-169

se počítat s tím, že tato možnost přijde. Riziko je, jak jsme uvedli, vysoké. Neměli bychom se svěřovat ani kamarádům a ani rodině, tím nebudeme kolem sebe stavět barikády. Nesmíme dávat najevo naši závislost či neohrožený postoj. Podvádějící by neměl milenecký vztah přeceňovat. Na začátku člověk cítí vždy souznění a pak přijde realita. Doporučuje se trávit hodně času s „bokovkou“, ať jsme si jistí, o koho jde. Nevěrník by se neměl svěřovat podvedenému, dokud nebude vědět, s kým chce zůstat. Při rozhodování by se měl podvádějící rozhodovat podle kvality vztahu.⁸¹

2.2 Žárlivost

Pojem žárlivost bychom mohli definovat jako „záporný emoční stav, forma úzkosti, vznikající z pocitu nejistoty, strachu ze ztráty milované osoby.“⁸²

Merkleho definice žárlivosti: „Trýznivě zakoušený pocit domnělého nebo skutečného odnětí lásky. Žárlivý člověk reaguje tak, že se snaží objekt své lásky k sobě připoutat, v užším smyslu znamená žárlivost touhu po úplné bezvýhradnosti vztahů k partnerovi.“⁸³

Partnerská žárlivost se vyskytuje mezi heterosexuálními i homosexuálními partnery. Jedná se o pocit nejistoty, který máme vůči svému partnerovi, jelikož máme strach, že ho ztratíme. Má tři fáze: žárlivecký monolog – vývoj ve výslech, žárlivecké slídění - neočekávané kontroly partnerem, žárlivecká agrese – slovní až fyzická.⁸⁴

Partnerskou žárlivost můžeme rozdělit na situační a chorobnou. Situační žárlivost je považována za nejméně škodlivou. Hovoříme o ní při flirtování až po konečný důsledek seznamování, tedy sex. Tento druh žárlivosti si prožije každý. Troška žárlivosti pouze vztahu prospívá, protože značí, že si jsou lidé blízcí a nechtějí o sebe přijít.⁸⁵

E. Matějková je toho názoru, že situační žárlivost je vyvolána reálným podezřením, že by partner mohl mít mimopartnerský vztah. Důkaz je často však velmi zavádějící

---

⁸¹ MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4723-389. s. 21-24

⁸² HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Psychologický slovník*. Vyd. 2. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, 2009, 774 s. ISBN 978-80-7367-569-1. s. 711

⁸³ MERKLE, Rolf. *Žárlivost: jak vzniká a jak ji můžeme překonat*. Překlad Pavel Klepáč. Praha: Pragma, 1997, 103 s. ISBN 80-720-5485-6. s. 9

⁸⁴ HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Psychologický slovník*. Vyd. 2. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, 2009, 774 s. ISBN 978-80-7367-569-1. s. 712

⁸⁵ NOVÁK, Tomáš a Věra CAPPONI. *Sám sobě manželským poradcem: první pomoc při příhodách nevěrných*. 1. vyd. Praha: Grada, 1995, 110 s. ISBN 80-716-9163-1. s. 43.

a postupně mají projevy žárlivosti sestupnou tendenci, až vymizí, jelikož partner nezpozoruje nic nápadného.⁸⁶

Druhým typem je chorobná (patologická žárlivost). Blíže ji popisuje M. Plzák. Odlišuje ji od situační tím, že žárlivost neskončí, i když partner nenajde žádné znepokojující důkazy či náznaky o nevěře.⁸⁷ Chorobný žárlivec si uvědomuje, že vztah zabíjí svým „nemocným“ přístupem, ale nedokáže s tím přestat. Chorobná žárlivost může být dvojího druhu. Buď psychopatická, nebo bludná. Jedinec trpící bludnou žárlivostí je přesvědčen, že partner má poměr s určitou osobou nebo více osobami. Je důležité poznamenat, že partneři jedinců trpících psychopatickou žárlivostí minimálně z padesáti procent svým chováním podporují chorobné teorie žárlivců. Chorobnou psychopatickou žárlivostí trpí muži asi devětkrát častěji než ženy. Tito žárlivci jsou absolutně přesvědčeni, že jsou podváděni. Pokud nejsou v přítomnosti partnera, neustále mu volají, sledují atd.

Obsedantní forma žárlivosti je vyvolaná tím, že jedinec vidí svého partnera v kolektivu lidí, kteří by s ním mohli mít pohlavní styk. Symptomatická žárlivost se podle Plzáka může vyskytovat pouze u alkoholiků. Žárlivci se těžce smířují se svým přístupem, protože neustále mají nutkání žárlit a chování má podobu úzkosti.⁸⁸ Posledním typem, co Plzák uvádí, je retrográdní žárlivost, kdy žárlivý partner žárlí na reálné nebo smyšlené partnery, s kterými byl partner v minulosti.⁸⁹

Terapeuti White a Mullen se zabývali dlouhá léta tím, jak zmenšit žárlivost u partnera. Dle jejich názoru je důležité, aby se zlepšily mezi partnery komunikační dovednosti. Měly by vyjasnit, které chování je pro ně přijatelné a které nemohou akceptovat, tím se tedy vyhnou zbytečným podezřením. **Cílem je vybudovat sebeúctu u žárlivého jedince.** Oba by se měli zaměřit na to, které problémy ve vztahu vedly k jejich žárlivosti a objasnit „iracionální domněnky“ vedoucí k přesvědčení o partnerově nevěře. Jedinec by si měl uvědomit význam žárlivosti a přehodnotit tak její důležitost. Po uvědomění si těchto skutečností může pracovat na novém „normálním“ chování.

---

⁸⁶ MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4723-389. s. 53-54

⁸⁷ PLZÁK, Miroslav. *Poruchy manželského soužití: úvod do matrimoniopatologie*. Vyd. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988, 157 s. Učebnice pro vysoké školy (Státní pedagogické nakladatelství). s. 133

⁸⁸ PLZÁK, Miroslav. *Poruchy manželského soužití: úvod do matrimoniopatologie*. Vyd. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988, 157 s. Učebnice pro vysoké školy (Státní pedagogické nakladatelství). s. 133-140

⁸⁹ PLZÁK, Miroslav. *Manželský svár: zvládnete-li manželský dialog, zvládlí jste manželství*. Vyd. 2., V nakl. Motto 1. Praha: Motto, 2011, 122 s. ISBN 978-80-7246-569-9. s. 135

Nepřehlédnutelným aspektem je i nezávislost jednoho na druhém. Závislost totiž podporuje žárlivost. Problémem také občas bývá skutečnost, že každý z partnerů vnímá fázi jejich vztahu odlišně a tím vyvolává též nejistotu. Partner neví, na čem je, zda s ním partner počítá do budoucna a do jaké míry je mezi nimi důvěrný vztah. V každém případě nesmíme druhého citově vydírat, stěžovat si či vyslýchat ho.⁹⁰

Neměli bychom dělat obecné závěry typu „určitě mě podvádí“. Hlídáme si negativní myšlenky o sobě. **Nenahlížíme na sebe negativně, netýrat se**, ba naopak, hledat věci, na základě kterých si budeme sami sebe vážit. Postupně bychom si měli zvykat na nejistotu a neřešit pozdní příchody o 10min, snažit se uklidnit a dělat malé pokroky. Odměna za zvládnutý úkol je výborná motivace. Člověk by se neměl bát v případě nouze vyhledat i lékařskou pomoc. Partner žárlivce by neměl odpovídat na žárlivecké výtky, měl by nechat partnera pouze vymluvit, nepřerušovat ho a hlavně neodcházet. Důležitým prvkem je neustálé ujišťování partnera o našich citech k němu. Jedním řešením je i přechod na jiné téma.⁹¹

Uměním je žít, ale také důvěřovat. Nedůvěra se vytváří z nejistoty kolem nás, zhoršuje vztahy mezi lidmi. Působí bolest a mívá k nepřiměřeným odvetám. Celý život buď důvěřujeme a ztrácíme tím hodnoty (jsme zmanipulovatelní), nebo nedůvěřujeme vůbec.⁹²

Všichni partneři na své ženy žárlí, jelikož si ji přivlastňují. Když žena žárlí, muž vnímá tuto situaci tak, že partnerce na něm záleží, tak se jí začne více věnovat. Muži žárlí na předchozí partnery. Chtějí mít partnerku jen pro sebe, proto by se ženy neměly chlubit minulostí. Muž se totiž bojí, že dopadne jak její bývalí milenci. Někdy mají partneři tendence prohledávat věci druhému, přičemž by si měli uvědomit, že každý má nárok na soukromí. A proto bychom ho měli respektovat. Důvěra a upřímnost jsou ve vztahu velmi důležité. Žárlivost je podle Z. Blechové nejčastějším důvodem rozchodu. Z. Blechová tvrdí, že partner chce být první absolutně ve všem. Věci týkající se nás obou bychom měli konzultovat pouze s partnerem a ne se třetí osobou. Nepřehlížet partnera v přítomnosti ostatních je též špatně. V případě, že jsme se někde cítili dobře, je důležité

---

⁹⁰ WHITE, Gregory L. a Paul E MULLEN. *Žárlivost: teorie, výzkum a klinické strategie*. 1. vyd. Praha: Triton, 2006, 418 s. Psyché (Triton), sv. č. 33. ISBN 80-725-4708-9. s. 34-41

⁹¹ MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4723-389. s. 54-56

⁹² PLZÁK, Miroslav. *Manželský svár: zvládnete-li manželský dialog, zvládli jste manželství*. Vyd. 2., V nakl. Motto 1. Praha: Motto, 2011, 122 s. ISBN 978-80-7246-569-9. s. 7

partnerovi současně dokázat, že nám chyběl, že neupřednostňujeme přátelé před ním. Ženy mohou informovat partnery o tom, že se jim někdo dvoří, ale zároveň je mají ujišťovat, že o ně nepřijdou.⁹³

2.3 Věkový rozdíl mezi partnery

Dnešní společnost nahlíží na věkově nesourodý pár velmi pochybovačně a s předsudky. Často zažívají výsměch, pomlouvání a nepochopení. Tyto vztahy prožívají svá okouzlení s notnou dávkou negativních pocitů. Po několika letech ve vztahu panuje podrážděnost, neschopnost být s tím druhým, nepochopení.

Věkový rozdíl vnímá člověk v různých životních etapách jinak. Jde o zkušenosti, orientaci společnosti a nadhled. Společnost vnímá rozdílně vztah, který prožívá dívka ve 20 letech s 35letým mužem anebo žena kolem 45 let s mužem v 57 letech. Dle E. Matějkové lze hovořit o věkovém rozdílu nad 20 let. Zde se už značně mění názory. Partneři byli vychováni v jiné době na jiných hodnotách, byly jim vštěpovány jiné názory. Poslouchali jiný typ hudby, dívali se na jiné filmy a měli odlišné životní priority.⁹⁴

Podle psycholožky Kulhánkové nehraje věk partnerů hlavní roli. Za důležité prvky vztahu považuje schopnost komunikace, porozumění, tolerance, společné hodnoty a vize, přátelské pouto a fyzická přitažlivost.⁹⁵ K tomuto typu vztahu se pojí mnoho předsudků a mýtů:

„Bere si ho jen pro peníze.“ – Lidé vychází z předpokladu, že žena čeká na smrt partnera, aby zdědila majetek a užívala si s mladším. E. Matějková však tvrdí opak. Je přesvědčená, že se člověk nedokáže tak dlouho přetvařovat a sžít se bez problémů s mnohem starším člověkem. Starší partner může taktéž naplnit naše potřeby. Vzbuzují obdiv, jelikož se dokázali prosadit ve společnosti, jsou tedy pro partnery fascinující. „Má ho jako otce.“ – Starší partner věnuje větší pozornost partnerce. Nenechá se ovládat už vášněmi a nezralými představami o životě. Má jasno v tom, čeho si vážit, co je zbytečné a hlavně si uvědomuje, že se na vztahu musí pracovat. Statisticky je pravda, že muži si volí ženy, které nepoznaly otcovskou lásku.

⁹³ BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy: co očekává žena od muže a muž od ženy ... : [o partnerských vztazích a sexu bez zábran]*. 2., upr. vyd. Plzeň: Nakladatelství Z. Blechové, 2010. ISBN 978-80-904007-6-4. s. 84-87

⁹⁴ MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4723-389. s. 57-58

⁹⁵ Dostupný na WWW: <http://www.irenakulhankova.cz/partnerske-vztahy-a-vekovy-rozdil/>. [cit. 20. ledna 2015].

„Starou vyměnil za novou.“ – Častým případem je, že spolu lidé zůstávají pouze kvůli dětem, které když odrostou, tak se partneři rozejdou. Naleznou si nového partnera a žijí dál. „Bojí se stáří.“ – Starší partner dostává od mladšího partnera nové podněty k aktivitě. Starší partner totiž nechce čekat pasivně na důchod, ale mít aktivní životní styl. Ten však s sebou přináší i konflikty (nepotkání se v určitých rovinách).

„Má ji jen na sex“ – Sex je doplněk vztahu, ale vztah sám o sobě neudrží. Krátkodobě z něj mohou být partneři pouze okouzlení. Pokud spolu vydrží déle než rok, pak se mezi nimi vytvoří láska a porozumění.

Ve vztahu se starším partnerem figurují určitá rizika. Partner stárne. Nejprve jsme okouzlení tím, jak partner ve společnosti vystupuje, jak je úspěšný, umí se orientovat a třeba také sportovat. Ve chvíli, kdy člověk dosáhne věku kolem 65 let, uvidíme první náznaky nižšího výkonu. Partner je rychle unavený, apatický, pasivní, ztrácí zájem o nové věci, jeho názory nám najednou přijdou zastaralé. Partnerka přestane mít trpělivost a odmítá se starat o staršího muže.

Stárnutí zapříčiní horší orientaci ve společnosti, přizpůsobování se novým věcem, jedinec onemocní. Je stále více závislý na mladším partnerovi. Bojí se ztráty partnera a samoty. Začíná být také závislý po materiální stránce. I přes snahy být moderně oblečený je vidět, že člověk stárne. Mění se vůně, zhoršuje se zdravotní stav. Mladší partner se distancuje od fyzického vztahu s partnerem. Je podrážděný, zklamaný a uvědomuje si, že lze vyřešit situaci velkou tolerancí.

Naopak také vztah s mladším partnerem představuje rizika. Podrží mě, když to budu potřebovat? Mladší partner je se starším, protože je úspěšný, schopný, má zkušenosti. Mladší partner zažil s druhým pouze období „slávy“, proto ve starším partnerovi dřímá nejistota, zda by mu byl oporou i za jiné situace. „Nemá pochopení pro mé vzpomínky.“ – Člověk by neměl zapomínat na minulost a přetvářet se ve všem k obrazu současnosti. Je důležité vnímat nové vlivy, podněty, překonávat dogmata. Opustí mě, až zestárnu? Pokud vztah vydrží déle než dva roky, pak je předpoklad velký. Už není vše postaveno na obdivu, nýbrž na lásce, respektu, toleranci a podpoře. Zamilovanost mladšího partnera ovlivní pouze jeho charakter a osobnostní vlastnosti. „Děti mě zavrhnou.“ – Záleží pouze na vztahu k dítěti. Například bychom se měli v takové situaci vyvarovat přílišnému svěřování.

Ve věci vztahu s věkově starším či mladším partnerem bychom se měli rozhodovat na základě své intuice a osobnosti. Měli bychom se dívat v tomto typu vztahu nejen na současnost, ale také budoucnost. Partner bude čím dál starší a je jen na nás, zda to dokážeme přijmout. V žádném případě bychom neměli partnerovi vyčítat věk, právě naopak bychom měli tolerovat generační rozdíly a vážít si jeho zkušeností z minulosti.⁹⁶

2.4 Partner je cizinec

Mladí lidé dnes mají možnost rozhodnout se jak naložit se svým životem. Takové rozhodnutí bylo v tradiční společnosti nemožné. Dnes si mohou sestavovat život podle svých přání. Rozhodují se, zda budou cestovat, studovat, věnovat se kariéře, svým koníčkům nebo budou mít dítě.⁹⁷

Partnerství má vliv nejen na rozhodování o odchodu do zahraničí, ale i na jeho průběh. Lidé odvíjí svou délku pobytu podle toho, zda někoho potkali a chtěli s ním žít v cizině. Někteří hovoří o zájmu cizince partnera učit se českou řeč a uvažují o možném návratu v pozdějším věku do vlasti. Někteří mají naopak partnery pracující u české zahraniční firmy a partner tam pracuje taktéž.⁹⁸

Jedním z problémů, s kterým se potýká partner s cizincem, je jiný mateřský jazyk. Oba mohou mluvit stejnou cizí řečí, ale může tím dojít k mnoha jazykovým nedorozuměním. Význam slov v daném jazyce je také jiný. V rodném jazyce cítíme detailní rozdílnosti v použití slov, zatím co v cizím jazyce řekneme jeden výraz a vyvoláme jiné pocity. Každé slovo má jiný význam a je opravdu těžké rozpoznat malé niance. Bohužel právě to nás může ve společnosti cizinců posunout do pozadí a my nebudeme následně přijati. Pokud partneři používají třetí jazyk, situace se podstatně více komplikuje kvůli obratům, gramatickým chybám, významovým posunům. Více bychom se měli soustředit na gesta, mimiku a pocity, které v nás vyvolávají partnerova slova. Často necháváme pracovat také intuici a fantazii, což situaci též zhoršuje, pokud přikládáme slovům negativnější význam.

---

⁹⁶ MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4723-389. s. 57-65

⁹⁷ KATRŇÁK, Tomáš. *Na prahu dospělosti: partnerství, sex a životní představy mladých v současné české společnosti*. 1. vyd. Praha: Dokořán, 2010, 222 s. Bod. ISBN 978-802-1054-554. s. 38

⁹⁸ GIDDENS, Anthony. *Proměna intimity: sexualita, láska a erotika v moderních společnostech*. Vyd. 1. Překlad Ivo Možný. Praha: Portál, 2012, 215 s. ISBN 978-802-6201-755. s. 143-144

V první fázi je pro nás tento typ vztahu dobrodružství, protože se nenudíme, učíme se kulturním rozdílům, partner je pro nás inspirací a zajímavým oživením. Tento důvod je ale i příčinou konfliktu mezi lidmi. Pokud již známe našeho partnera, ničím nás již nepřekvapí. Vidíme ho více reálně.

Po partnerově boku zažíváme stálá dobrodružství. Poznáváme jazyk, kulturu, nové krajiny a příbuzné partnera. Učíme se komunikovat. Člověk však ve svém životě potřebuje také určitý stereotyp k zachování své integrity a pocitu bezpečí. Neočekávané situace nás přivádí stále do stresu. První roky s cizincem jsou mnohem náročnější než s partnerem stejné národnosti.

Kulturní odlišnosti vyvolávají řadu problémů. Vychází z různého postoje ke svátkům, jako jsou Vánoce nebo pojmání úspěšnosti ženy, která v některých kulturách svou kariérou urazí členy partnerovy rodiny.

Když se partneři rozhodují, kde budou společně žít, jeden z nich se vždy musí vzdát svého prostředí. Jedinci pak schází maličkosti jako barva listů ve vašem parku, housky v oblíbené pekárně. Je důležité, aby partner pochopil, jak je pro druhého bolestné právě tyto detaily oželeť.

Často si musíme alespoň zprvu zvyknout na samotu. V Čechách si partner může povídat pouze ve společnosti lidí, co umí cizí řeč, tím můžeme ztratit přátele. Je těžké se zapojit do hovorů a běžným vtipům těžko rozumíme. Orientace ve společenských tématech a politice je též náročná. Pak se upínáme na partnera a jsme rozmrzelí. Ten nám však nemůže vše nahradit.

Musíme si dát pozor na kritiku země, kam přicházíme a partner si má dát pozor na to, co říká o našem národu. Podprahově totiž cítíme útok přímo na nás.

Rodiče mají většinou představu o partnerovi ke svému dítěti a je to o to složitější, když jde o cizince. Mohou mít předsudky vůči jiným národům, podléhají svým fantaziím. Měli bychom se k rodině chovat s úctou a uvědomit si, že ne s nimi jsme se rozhodli spojit život. Zodpovědnost máme za něj pouze my.⁹⁹

---

⁹⁹ MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4723-389. s. 72-79

2.5 Sexuální nesoulad

Láska se skládá z obdivu, snění a sexu. Je založena na vzájemné fyzické a sexuální přitažlivosti. Člověk sní o tom, že bude milován. Milovat znamená být co nejbližší milované osobě, dotýkat se jí, splynout s ní. Ne vždy ukazuje ztráta libida na ztrátu lásky, pouze poukazuje na problémy ve vztahu.

Sexualita je dána pohlavím (chování zapojující pohlavní orgány do činnosti), smyslností (potěšení smyslů vzrušením např. při pohledu na erotickou scénu nebo při polaskání druhou osobou) a sexuální identitou (psychologické rozdíly mezi muži a ženami v otázce sexuality).¹⁰⁰

S problémy sexuálního soužití se setkáváme z několika důvodů: frekvence styku, jeho místo, čas, formy a druhy. Hovoříme i o rozdílné vzrušivosti a orgastické schopnosti.

Všeobecně platí, že muž potřebuje pohlavní styk denně, zatímco ženě stačí jednou za týden. Je nutné, aby si uvědomili, že neochota mít sex není „naschvál“ a není to tím, že by byl partner sobecký. Tím, že od něj bude sex vyžadován, potěšení může klesat a může si vybudovat odpor k pohlavnímu styku. Dle odborníků by se tedy měla řídit frekvence styku dle partnera s menší touhou. Pro partnera s vyšším apetitem může být obtížnější jen tak ležet vedle svého partnera, který ho neustále vzrušuje, a jeho potřeby nejsou uspokojeny, pak může neuspokojenost růst do agrese. Jedinec pak řeší situaci onanií či nevěrou.

Barczewski se domnívá, že žena potřebuje jistý čas na to, aby se sexuálně „nabila“, a pak reagovala s vášní na vzrušivé podněty s lehkým dosažením orgasmu. U každé ženy jde o různý časový úsek, povětšinou však mezi třemi až čtrnácti dny. Po dosažení orgasmu cyklus opět začíná. Pokud se žena pokusí dosáhnout uspokojení před ukončením cyklu, může se jí podařit dosažení vrcholu při malém úsilí nebo se jí to nepodaří vůbec. Je možné také urychlit proces, pokud se žena křečovitě nebude pokoušet o vrchol, pak se i fáze může zrychlit.

Každý z partnerů může vyžadovat i jiný scénář průběhu a způsobu sexuálních praktik (predehra, pohlavní styk). Některá žena upřednostňuje něžné hlazení a pomalý průběh, jiné zase energický rázný přístup. Muž se může spíše uchýlovat k hravému laskání nebo agresivně dobývat. Někteří muži upřednostňují aktivní, vášnivé a iniciativní ženy, jiní

---

¹⁰⁰ DALLAIRE, Yvon. *Láska a sexualita v trvalém vztahu*. Vyd. 1. Překlad Kateřina Bodnárová. Praha: Portál, 2009, 163 s. ISBN 978-807-3675-233. s. 24-29

pasivní vyčkávající, které si mohou podmanit. U žen se též rozlišuje, zda jsou spíše vzrušivé klitoriálním drážděním nebo vaginálním. Orální kontakt je opět oblast, která by neměla být vynucována. Může být však předmětem sporů, a proto by si partneři měli otevřeně promluvit o svých potřebách.

Významnou součástí scénáře je přístup k pohlavnímu životu. Existuje iterační typ člověka, který lépe reaguje ve stabilních podmínkách, v tom, na čem je zvyklý, ve stereotypu. Inovační typ potřebuje změny. Vyhledává nové podněty týkající se místa, času, nových prvků, prostředí, oblečení či poloh. Nebezpečí a dobrodružství jsou pro něj lákavé, proto jsou tyto typy i náchylnější k nevěře.

Trvání styku je nejčastěji diskutovanou otázkou. Muž potřebuje přibližně podle Kratochvíla dvě až tři minuty do ejakulace, zatímco žena dosahuje vyvrcholení po osmi minutách. Lze styk prodloužit např. delší predehrou, drážděním ženy, častějším stykem. **Pro kvalitu pohlavního styku hraje roli i duševní porozumění.** Nespokojenost ve vztahu se projeví i ve fyzické oblasti.

Další problém je vyvolán strachem z otěhotnění. Dnes se řeší antikoncepčními metodami. Některé nejsou vhodné po zdravotní stránce, náboženské či psychologické. V případě interrupce je pak riziko, že žena už neotěhotní. Jsou využívány různé antikoncepční metody: neplodné dny, čípky, přerušovaná soulož, kondomy a dnes velmi často antikoncepční pilulky. Každá metoda je jinak spolehlivá. Nejvhodnější je hormonální antikoncepce, ale odborníci nejsou jednotní v budoucím následku jejího užívání. Kondom je zase pro muže nepohodlný a snižuje potěšení ze styku.

Vývojové změny také působí na sexualitu partnerů. Muži ve zralém věku necítí tak intenzivní potřebu mít pohlavní styk, mají problémy s erekcí. U ženy se apetit zvyšuje, odpadly u ní zábrany, má více schopností prožívat sex. Omezení sexuálního apetitu dochází v klimakteriu.¹⁰¹

Doba se změnila i v přístupu k sexuálnímu životu. Ženy už nečekají na dobývání, což mužům vyhovuje. Žena je schopná se sama o sebe postarat a nepotřebuje někoho, kdo ji bude vydržovat. Proto se zde objevuje svoboda i v přístupu k sexualitě. Pokud má někdo chuť se milovat, dá to najevo. Už se lidé nepřetvařují a neukazují v nejlepším světle. Ženy si uvědomovaly, že muže mohou prostřednictvím sexu vydírat. Dnes jsou upřímnější a svobodnější. Neupínají se na sebe. Ještě však zde existuje rozdíl mezi mužem a ženou.

---

¹⁰¹ KRATOCHVÍL, Stanislav. *Manželská terapie*. Vyd. 1. Praha: Avicenum, 1985. 236 s. ISBN neuvedeno. s. 144-156

Muž se se ženou pomiluje a nemusí ji vidět, dokud se opět nepotřebuje uspokojit. Žena má tendence vidět muže čím dál častěji, být s ním co nejvíce. Přesto existují ženy více podobné mužům a muži podobní ženám.¹⁰²

Dnešní sexuální identita není dána pohlavím, nýbrž životním stylem. Muži a ženy se striktně nemusí držet chování a vystupování charakteristickému pro dané pohlaví, tím se může sexuální identita diferencovat a rozvíjet různými směry (androgynita). Podle A. Digginse nelze předpovědět, kam se budou sexuální vztahy vyvíjet, svět jde kupředu a globalizace vládne, což značně člověka ovlivňuje v pojmání světa.¹⁰³

E. Matějková uvádí několik hlavních důvodů nezájmu o sex: úbytek pohlavních hormonů (u žen estrogenu, u muže testosteronu), pocity studu při stárnutí (ochabující postava, vyšší váha), nemoc (deprese zapříčiňující nezájem o běžné aktivity, léky, diskomfort z důvodu somatických změn – zápach z úst, plynatost), nevěra (ochladnutí vztahu po nevěře, pocit „ušpinění“). K těmto problémům zaujímá stanovisko a nabízí řešení: masturbace a nekoitální uspokojování, placené služby prostitutek (zkušenost má každý pátý muž, uspokojení potřeb, které nechce partnerka), milenecký vztah (muž středních let nechce narušit rodinu, naplnění nedostatečné sexuální touhy).

E. Matějková navrhuje, aby se otevřeně mluvilo o tom, co nás trápí, jak si odmítání vysvětlují. Realita je často odlišná od fantazie. Rozhodně odmítá dávat ultimáta, vydírat nebo vyčítat. Spíše máme popisovat, jak na nás toto chování působí a co nám běží hlavou. Odmítající partner má dost výčitek a dalšími ho jen zablokujeme. V každém případě se člověk má vyhnout zkratkovitému řešení sexuálního nesouladu rozchodem a unáhleným závěrům. Partneři by se neměli bránit vyhledat odborníka.¹⁰⁴

Tato práce dále pojednává o sexuálním nesouladu z důvodu kamarádského vztahu, nezájmu o sex, nutkavého vyhledávání sexuálního vzrušení. Lidé, kteří mají mezi sebou kamarádský vztah, kladou důraz na společné zájmy a porozumění. Dříve partneři v případě sexuálního nesouladu okamžitě hledali jiného partnera, dnes jde o opačný extrém. Vztah postrádá mnohdy jiskru, partneři se vedle sebe nudí, ač se vztah jeví navenek jako

---

¹⁰² BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy: co očekává žena od muže a muž od ženy ... : [o partnerských vztazích a sexu bez zábrán]*. 2., upr. vyd. Plzeň: Nakladatelství Z. Blechové, 2010. ISBN 978-80-904007-6-4. s. 122-132

¹⁰³ GIDDENS, Anthony. *Proměna intimity: sexualita, láska a erotika v moderních společnostech*. Vyd. 1. Překlad Ivo Možný. Praha: Portál, 2012, 215 s. ISBN 978-802-6201-755. s. 205-209

¹⁰⁴ MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4723-389. s. 48-52

bezproblémový. Vyčítají si nedostatek sexuální touhy. **Člověk může dosáhnout kompromisu kdekoli jinde, ale ne v oblasti sexu.** Vztahy budou spíše fungovat u lidí s hádkami, kde bude sexuální vztah naplněný než ve vztahu kamarádském, ty pak končí často rozvodem.

Někteří jedinci jsou tzv. asexuální. Odborníci se radí, zda je to dáno negativními zkušenostmi nebo lze tento druh považovat za sexuální směr. U nás v Česku existuje asi dvě až tři procenta lidí, kteří považují sex za nudu a zbytečnost. Mohou dosáhnout vrcholu, mohou se milovat, ale nebaví je to. Tento pocit mají již od mládí. Tito lidé upřednostňují hlazení a blízkost.

Opakem je nutkavost vyhledávat vzrušení kdekoli i na pracovišti. Často si prohlíží pornografické stránky, chatují na sexuální témata, což jim brání v pracovním výkonu. Vyhledávají sexuální příležitosti ve stresových situacích. U počítače z tohoto důvodu stráví i jedenáct hodin denně. Když dosáhnou uspokojení, mají pocit studu a lítosti. Jedná se o nevyrovnané osobnosti, které mají problém sami se sebou, sebeúctou a identitou. Mají problematický vztah s rodiči. Řešením je navštívit sexuologa, který navrhne terapeutickou léčbu a většinou nasadí léky. Posledním problémem je sex po několika letech. Intenzita sexuálního života je na začátku vysoká, v obou je velká vášeň. Po roce a půl se vášnivost vytrácí. Sexuální aktivita se u žen po porodu snižuje. Postupně se přestává s experimentováním, dochází ke stereotypu. U žen tento pokles je výrazný po 45. roku, zatímco muž v této době „chytá druhou mízu“. Jedná se o období po odchodu dětí. Je však důležité zachovat sex v partnerství, jinak se pár citově i intimně vzdaluje.¹⁰⁵

2.6 Partnerské násilí

Násilí mezi partnery bylo dlouhou dobu opomíjeno a týkalo se okrajových sociálních vrstev. V 19. století se mělo manželství zachovat za každou cenu, násilí se považovalo za normu. Teprve s rozvojem feministických hnutí se začalo hovořit o novém sociálním problému – domácím násilí.

---

¹⁰⁵ MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4723-389. s. 37-45

„Pod pojmem domácí násilí rozumíme útoky, napadání, výhrůžky od blízké osoby s cílem ublížit či získat nad obětí převahu a moc. Je útokem na lidskou důstojnost, ohrožuje zdraví a ve vyhrocených případech i život oběti.“¹⁰⁶

Násilí může být partnerské nebo mezigenerační (rodiče x děti). Nejvíce obětí je mezi ženami, a to z 95 %. Podle deklarace OSN o odstranění násilí na ženách z roku 1993, čl 1. se považuje „každý projev rodově podmíněného násilí, který má nebo by mohl mít za následek tělesnou, sexuální nebo duševní újmu nebo utrpení žen, včetně hrozby takovými činy, zastrasování a úmyslného omezování svobody, a to ve veřejném nebo soukromém životě.“¹⁰⁷

Mezi formy partnerského násilí patří: psychické násilí (nadávky, obviňování, podezírání, zesměšňování), izolace (zabránění kontaktu s rodinou, pronásledování), ekonomická kontrola (zákaz chodit pryč, omezený přístup k penězům), vydírání (vyhrožování násilím, zastrasování), vyhrožování sebevraždou a fyzické násilí (bití, fackování, kopání, škrcení), sexuální násilí (znásilnění, odpírání sexu – ponižující rituály).¹⁰⁸

Týrání je dlouhodobý akt chování jednoho partnera vůči druhému. Většinou násilí začíná po verbální stránce a končí fyzickým násilím. Mezi oběma vzniká pouto, které je činí závislými a nedovolí jim uniknout. Násilí probíhá v cyklech. Jako první s tímto přišla Walkerová na základě studií týraných žen. Zjistila, že se střídají období klidu a fáze násilí. Vznik a rozvoj chování u oběti nazýváme naučenou bezmocností. Cyklus má tři fáze. Fáze narůstání tenze je charakteristická mírnými incidenty (nadávky, facky), oběť má strach z možné eskalace násilí. Fáze násilí je krátká fáze (minuty až hodiny), otevřené násilí (zranění). Fáze líbánek je doba, kdy se násilník omlouvá, slibuje, že se to už nebude opakovat, projevuje lítost, vinu svaluje na oběť. Právě tyto střídavé fáze odrazují oběť odejít. Doufá, že se vše urovná.¹⁰⁹

Odborníci se již dlouhodobě zabývají příčinami násilného chování, na základě poznatků vypracovali různorodé teorie. Rozdělení podle M. Huňkové a J. Voňkové:

---

¹⁰⁶ BEDNÁŘOVÁ, Zdena. et al. *Domácí násilí – manuál ke kurzům*. Praha: Acorus, 2003. 123 s. ISBN neuváděno. s. 6

¹⁰⁷ SOPKOVÁ, E. *Násilí páchané na ženách a jeho důsledky*. In: *Piata žena: Aspekty násilí páchaného na ženách*. Bratislava: Aspekt, 2001. s. 19

¹⁰⁸ VARGOVÁ, Branislava, Dana POKORNÁ a Marie TOUFAROVÁ. *Partnerské násilí*. Praha: Linde, 2008, 159 s. ISBN 978-808-6131-764. s. 9, 13

¹⁰⁹ VARGOVÁ, Branislava, Dana POKORNÁ a Marie TOUFAROVÁ. *Partnerské násilí*. Praha: Linde, 2008, 159 s. ISBN 978-808-6131-764. s. 36-37

V psychiatrické a psychologické teorii je násilník nebo jeho oběť patologickými osobnostmi. Násilník je přesvědčen, že oběť ho přímo i nevědomě vybízí k útoku. V teorii cyklického násilí je předáváno násilí z generace na generaci. Děti se setkávaly s násilím ve svém okolí a tímto naučeným způsobem žijí ve svém vlastním životě a rodině. Sociologické výklady vychází z předpokladu, že sociální stres dává podnět k násilí (vyvolané nezaměstnaností, nízkým příjmem atd.). Ve feministické teorii muž získává prostřednictvím násilí moc nad ženou (nerovnováha vztahu, odraz minulého pojetí postoje muže k ženám). Nedostatek teorie spočívá v tom, že oběťmi jsou v domácnosti i muži.

Často se odsuzují oběti násilí, jelikož nedokážou odejít z tohoto příšerného prostředí a od partnera. E. Matějková vysvětluje myšlenkové a emocionální pochody u týraného. Jedinec je neustále ponižovaný, upozorňován na chyby, kterých se dopouští, tím je mu snižováno sebevědomí a sebejistota, až má pocit, že nic neumí, nic nedokáže a bez partnera nebude schopný se o sebe postarat. Časem člověk vede sám se sebou monology, které ho ještě více udupávají, a on začne opravdu věřit ve svou neschopnost. **Oběti si často myslí, že si špatné zacházení zaslouží, jelikož udělali něco špatně a partner jim ve fázi usmiřování říká, že si takový přístup zasloužili, protože jsou hloupi.** Tím, že se partner za své chování následně omlouvá a tvrdí, jak nás miluje, zapříčiní naši důvěru v jeho změnu. Nechceme se od násilníka oddělit také z pocitu studu. Máme strach, že partner začne rozhlašovat, jak je oběť neschopná a špatná a bude bojovat v případě odchodu o děti. Okolí samozřejmě spíše uvěří partnerovi, který umí mluvit, je šarmantní a sebevědomý. Oběti se také značně obávají reakce rodiny na vzniklou situaci. Místo, aby rodina oběť chránila, mnohdy je to právě ona, která tvrdí, že člověk musí leccos vydržet, aby nedošlo k veřejné potupě a že v žádném vztahu není nikdo dokonalý. Obavy vychází i z toho, že se bojíme o ztrátu zaměstnání, pokud by se vedoucí dozvěděl o naší situaci. Je velkým paradoxem, že právě kamarádi a kolegové jsou nejčastějšími pomocníky týraných. Člověk je tvor společenský, vztahový a proto se bojí samoty. Tak je to i u týraného, bojí se zůstat sám a bez lásky. Mezi obětí a násilníkem existuje závislý emocionální vztah, pocitovaná láska, kvůli které týrajícího omlouváme. Domnívají se, že pokud se budou pítit po důvodech partnerova chování, změní se, opak je však pravdou. Ekonomické následky rozchodu s partnerem jsou také jedním z aspektů neopouštění partnera. Partner má nízké sebevědomí, vše zařizuje týrající a odstřihává ho od finančních zdrojů. Oběť nemá vlastní účet, je odkázán na milost partnera. V pokročilejší fázi týrání se jedinec bojí o svůj

budoucí život a život dětí. Partner vyhrožuje, že zařídí, aby skončila na ulici a v práci a děti jí vezme.¹¹⁰

Žena prochází různými fázemi ve vztahu k násilnému partnerovi od začátku až po odpoutání se. Landenburgerová popisuje jednotlivé fáze, které vedou k postupnému osvobození. Ve fázi připoutání se žena přehlíží varovné signály svědčící o násilnosti partnera, žena nevnímá chování partnera jako násilné. Ve fázi snášení násilí se násilí ve vztahu stupňuje a převažuje nad příjemně strávenými chvílemi. Žena je rozpolcená. Do vztahu investovala hodně energie, nechce ho skončit, ale zároveň nemůže zůstat, přičemž násilí se zvyšuje. Ve fázi osvobození má týraná tendenci vyhledat pomoc v okolí. Začíná si uvědomovat, že život nemá smysl, pokud s partnerem zůstane. Oběť často i přemýšlí v této fázi o sebevraždě, protože už déle nemůže snášet násilí. Ve fázi „uzdravení se“, odpoutání se týraná pomalu adaptuje na nové podmínky po odchodu od násilníka. Získává ztracenou rovnováhu a snaží se především zvládnout celou situaci. Postupně hledá cestu sama k sobě a k sebejistotě.¹¹¹

V ČR existuje pomoc obětem domácího násilí ve třech krocích: pojmenování problému, vypracování bezpečnostního plánu, aktualizace bezpečnostního plánu a dlouhodobá spolupráce s obětí. Léčení tedy musí probíhat jak u pachatele, tak i u oběti. Oběť musí mít při léčení pocit, že má soukromí a klid, aby se mohla vyzpovídat z traumatických zážitků. Nehodnotíme situaci, verbálně odmítáme násilí a sdělujeme, že si nikdo násilí nezaslouží. Vyjadřujeme pochopení o tom, jak je těžké hovořit o osobních věcech před cizími lidmi. Je důležité naslouchat. Vypracujeme postupně individuální bezpečnostní plán. Týraní musí sami pojmenovat problém, získat náhled a poté ze vztahu odejít. Musí si uvědomit riziko navrácení se do vztahu s násilím. Některé ženy se k partnerům vrací, ale pro ně je stěžejní, že ví, že mají volbu a mohou kdykoli vyhledat pomoc.¹¹²

---

¹¹⁰ MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4723-38. s. 115-119

¹¹¹ VARGOVÁ, Branislava, Dana POKORNÁ a Marie TOUFAROVÁ. *Partnerské násilí*. Praha: Linde, 2008, 159 s. ISBN 978-808-6131-764. s. 50.

¹¹² VARGOVÁ, Branislava, Dana POKORNÁ a Marie TOUFAROVÁ. *Partnerské násilí*. Praha: Linde, 2008, 159 s. ISBN 978-808-6131-764. s. 56-57

V ČR je samozřejmě obsažena intervence v podobě legislativních opatření. Zmínili bychom několik paragrafů.¹¹³

§ 197a Násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci

§ 213 Zanedbání povinné výživy

§ 215 Týrání svěřené osoby

§ 221 a §222 Ublížení na zdraví

§ 231 Omezování osobní svobody

§ 232 Zbavení osobní svobody

§ 235 Vydírání

§ 237 Útisk

§ 241 Znásilnění

Oběti se mohou obrátit na mnoho center v ČR, která jim pomohou, např. Psychosociální centrum torus, Bílý kruh bezpečí, Intervenční centra, Magdalenium, Adra – Pyramida pomoci a rozvoje.

Pro týrající existují intervenční programy zaměřené na snížení násilí, jako např. DAIP, EMERGE, CHANGE, BIG). Daip - Program trvá osm měsíců. Na přijímacím setkání jsou podány informace o projektu. Terapie má několik fází. Ve vyjasňovací fázi (čtyři až šest týdnů) se hodnotí násilník, probíhá pohovor s partnerkou a podle výsledku se zařadí nebo nezařadí do programu. Poté se v procesu terapie buduje násilníkova odpovědnost za násilné jednání a bezpečnostní plán (podněty vyvolávající vztek). Muž se postupně socializuje a trénuje si sociální dovednosti.

Terapie vychází z toho, že muži nejsou násilní od narození, ale že jsou naučení být násilní. Pokud se během terapie naučí novým postojům a chováním, pak už se nemusí chovat násilně, umí řešit problémy a uspokojovat potřeby jinou formou, žít „normálně“ s partnerem.¹¹⁴

---

¹¹³ VARGOVÁ, Branislava, Dana POKORNÁ a Marie TOUFAROVÁ. *Partnerské násilí*. Praha: Linde, 2008, 159 s. ISBN 978-808-6131-764. s. 68-72

¹¹⁴ VARGOVÁ, Branislava, Dana POKORNÁ a Marie TOUFAROVÁ. *Partnerské násilí*. Praha: Linde, 2008, 159 s. ISBN 978-808-6131-764. s. 125-129

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 KVANTITATIVNÍ VÝZKUM (DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ)

Tato část bakalářské práce navazuje na část teoretickou. V první části si určíme cíl a hypotézy práce, dále vyhodnotíme dotazníky, které vyplnili náhodně oslovení respondenti, žijící na Třebíčsku, zaměstnaní ve státní správě a jejich rodinní příslušníci. Výzkumu se zúčastnilo celkem 103 respondentů, z toho 58 žen a 45 mužů. Jedná se o respondenty začleněné v pracovním procesu, ale i respondenty nezaměstnané (2 ženy a 1 muž, kteří byli rodinnými příslušníky zaměstnanců ve státní správě).

Na konci této kapitoly vyhodnotíme určené hypotézy.

3.1 Cíl výzkumu a stanovené hypotézy

Cílem praktické části bakalářské práce je zjistit aktuální problémy zatěžující partnerský vztah, jejich příčiny a druhy. Na základě poznatků zachycených v teoretické části této bakalářské práce jsme stanovili 5 hypotéz:

H1) Problémy spojené s nespokojeností v sexuální oblasti zažili v partnerském vztahu více muži než ženy.

H2) Problémy spojené s nevěrou zažily v partnerském vztahu více ženy.

H3) Převážná většina žen i mužů nedokáže vyřešit dlouhodobé krize a jejich partnerský vztah se rozpadne.

H4) Nejvíce problémů, které zatěžují partnerské vztahy, plyne z nedostatku času na partnera kvůli zaměstnání a z nedostatečné komunikace mezi partnery.

H5) Ženy odsuzují virtuální nevěru víc než muži.

3.2 Použité metody výzkumu

Pro praktickou část jsme použili výzkumnou metodu dotazníku a jako výzkumný nástroj dotazník pro náhodně vybrané respondenty žijící na Třebíčsku.

Při provádění výzkumu jsme sledovali návratnost dotazníků, tedy poměr počtu odeslaných dotazníků k počtu správně vyplněných a vrácených dotazníků. Dotazníky jsme dávali buď osobně, nebo jsme je posílali elektronicky respondentům žijícím na Třebíčsku, tedy v místě našeho bydliště a požádali jsme je, aby dotazník k vyplnění dali také svým příbuzným, přátelům a známým, o kterých věděli, že by byli ochotni dotazník správně vyplnit. Jelikož vyplnění dotazníků bylo dobrovolné a museli jsme se spoléhat na ochotu respondentů, návratnost se pohybovala kolem 70%.

Dotazník se skládá z dvaceti tří otázek, ty jsou buď polootevřené, nebo uzavřené. Otázky zjišťují aktuální problémy v partnerských vztazích. Dotazník je uveden krátkým úvodem, kde jsou respondenti seznámeni s účely šetření. Následují otázky, které zjišťují pohlaví a vzdělání respondentů. Následující část je zaměřena na problémy, které v dnešní době narušují nebo by mohly narušovat partnerské vztahy. Vyplnění dotazníků zabralo respondentům přibližně 10 – 15 minut a byl anonymní.

Výsledky, k nimž jsme dospěli, jsme manuálně zpracovali a zaznamenali do grafů s použitím programu MS Excel. Použili jsme jednoduchou popisnou statistiku.

3.3 Analýza výzkumného šetření

Výsledky dotazníku seznamují s aktuálními problémy, které musí řešit partneři nebo manželé v jejich vztahu.

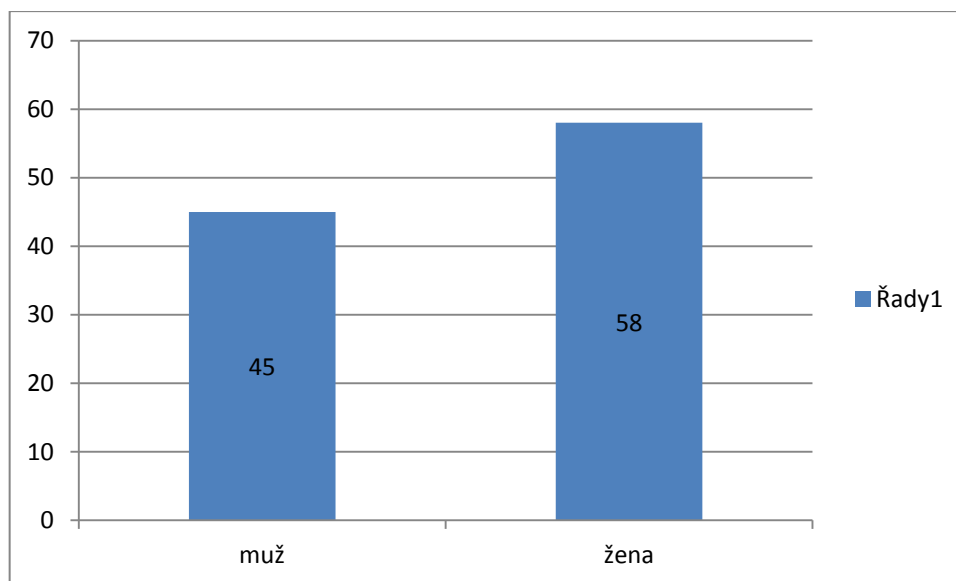
Nejprve úvodní tabulkou shrneme výsledky, které budou následně zaznamenány pro přehlednost do grafů a následně okomentovány.

1. Jste: muž/žena

Dotazník byl vyplněn celkově sto třemi respondenty, z toho čtyřicet pět respondentů tvoří muži (44%) a padesát osm žen (56%).

	počet	%
Muž	45	44%
Žena	58	56%

Tabulka 1.1 – Pohlaví

Obrázek 1.1 - Pohlaví

Následující otázky budeme vyhodnocovat zvlášť pro kategorii žen a zvlášť pro kategorii mužů (v tomto pořadí), abychom mohli vytvářet závěry a shrnout získané poznatky pro obě pohlaví.

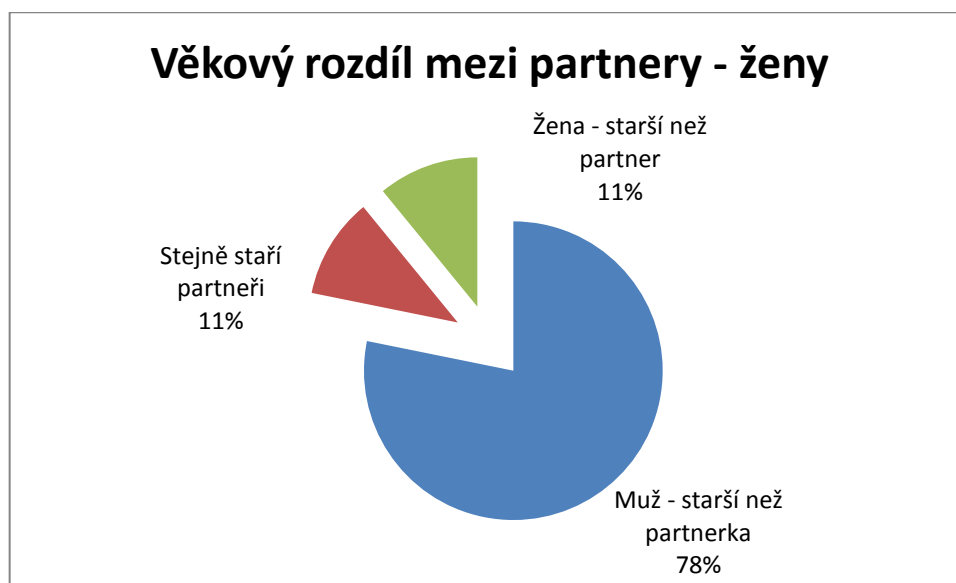
2. *Váš věk:* _____; *věk Vašeho partnera/ky:* _____

Tuto otázku jsme nepokládali proto, abychom zjistili věk jednotlivých respondentů, ale proto, abychom zjistili věkový rozdíl mezi partnery a zda platí nepsané pravidlo, že žena je ve vztahu tím mladším partnerem. Domníváme se, že pokud je věkový rozdíl mezi mužem a ženou vyšší, tím myslíme více jak 15 - 20 let, mohla by to být dříve nebo později příčina partnerských krizí.

ŽENY

	počet	%
Muž – starší než partnerka	43	78%
Žena – starší než partner	6	11%
Stejně staří partneři	6	11%

Tabulka 2.1 – Věkový rozdíl mezi partnery – ženy

Obrázek 2.1 - Věkový rozdíl mezi partnery – ženy

Z grafu je patrné, že 43 žen má opravdu staršího partnera. Konkrétní hodnoty věkového rozdílu vypadají následovně:

Muž starší o:

- 1 rok – u 3 žen
- 2 roky – u 10 žen
- 3 roky – u 5 žen
- 4 roky – u 7 žen
- 5 let – u 4 žen

6 let – u 4 žen

7 let – u 3 žen

8 let – u 4 žen

9 let – u 1 ženy

15 let – u 1 ženy

17 let – u 1 ženy

Z uvedených hodnot vidíme, že nejvíce se vyskytuje klasický případ, kdy je muž od své partnerky starší o 2 roky (10 žen). Ve dvou případech se vyskytl věkový rozdíl vyšší než 10 let.

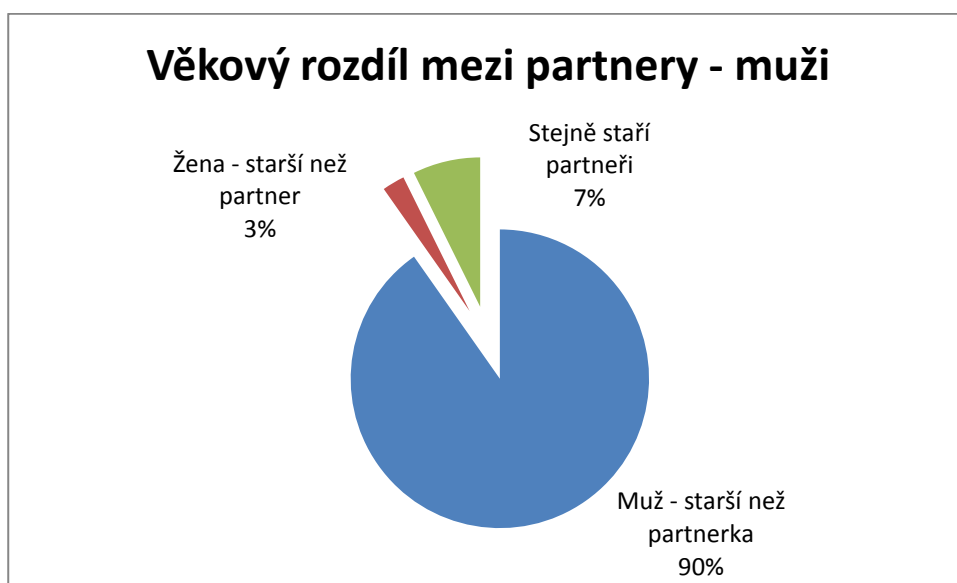
6 žen (11%) uvedlo nižší věk svého partnera (ve dvou případech rozdíl činil 1 rok, dále 3 roky, 4 roky, 6 let a jedna žena má partnera mladšího dokonce o 22 let, kdy ženě je 54 a jejímu partnerovi 32 let a sdílí společnou domácnost již 7 let).

Dalších 6 respondentek má stejně starého partnera a 3 ženy věk svého protějšku nevedly, neboť nebyly v době vyplňování zadané a nechtěly uvést věk přítele z předešlého vztahu.

MUŽI

	počet	%
Muž – starší než partnerka	37	90%
Žena – starší než partner	1	3%
Stejně staří partneři	3	7%

Tabulka 2.2 – Věkový rozdíl mezi partnery – muži

Obrázek 2.2 - Věkový rozdíl mezi partnery – muži

Stejně jako u žen, tak také většina mužů (90%) je starší než jejich partnerka. Konkrétní hodnoty věkového rozdílu vypadají následovně:

Muž starší o:

- 1 rok – u 8 mužů
- 2 roky – u 9 mužů
- 3 roky – u 4 mužů
- 4 roky – u 5 mužů
- 5 let – u 3 mužů
- 6 let – u 2 mužů
- 7 let – u 2 mužů
- 8 let – u 2 mužů
- 9 let – u 2 mužů

Z uvedených hodnot vidíme, že také u mužů se nejvíce vyskytuje klasický případ, kdy je muž od své partnerky starší o 2 roky (9 mužů). Situace, kdy by byl muž starší o více než 10 let, se u mužů nevyskytla.

Pouze 1 respondent má starší partnerku (o 4 roky) a 3 muži jsou stejně staří jako jejich žena. 4 muži věk svého protějšku nevedli, neboť nebyli v době vyplňování zadání a nechtěli uvést věk přítelkyně z předešlého vztahu.

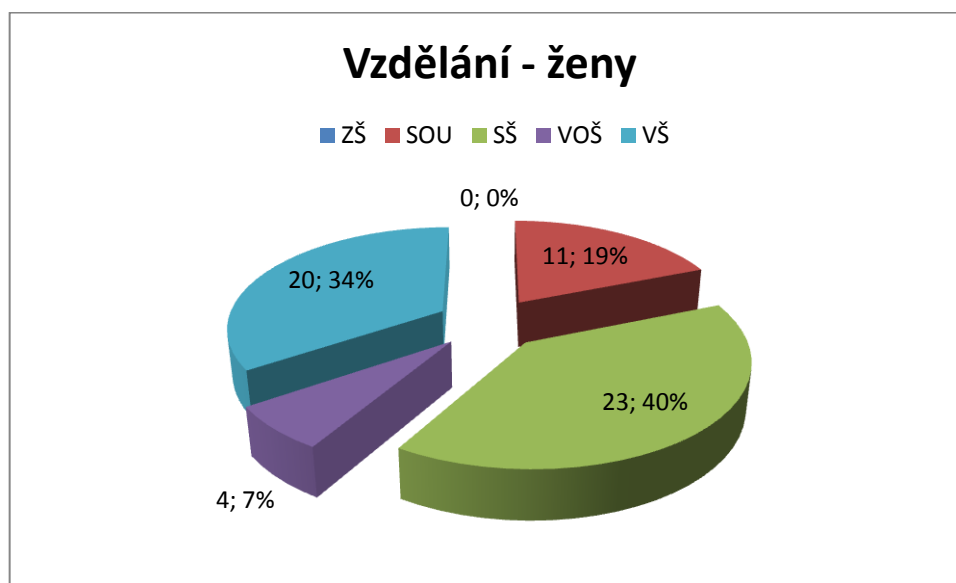
3. Dosažené vzdělání (pokud studujete, vyznačte studovanou školu):

- a) ZŠ
- b) SOU
- c) SŠ
- d) VOŠ
- e) VŠ

ŽENY:

	počet	%
ZŠ	0	0%
SOU	11	19%
SŠ	23	40%
VOŠ	4	7%
VŠ	20	34%

Tabulka 3.1 – Vzdělání – ženy

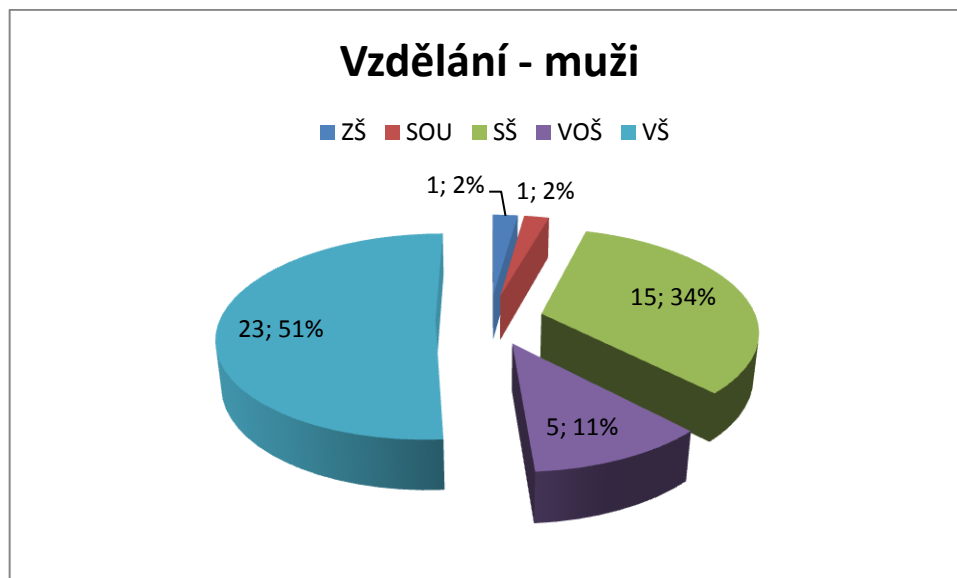

Obrázek 3.1 - Vzdělání – ženy

MUŽI:

	počet	%
ZŠ	1	2%
SOU	1	2%
SŠ	15	34%
VOŠ	5	11%
VŠ	23	51%

Tabulka 3.2 – Vzdělání - muži

Obrázek 3.2 - Vzdělání – muži

Jak je z obou grafů zřejmé, respondenti v našem výzkumu z mužské i ženské kategorie obsadili takřka všechny stupně vzdělání. Jak u žen, tak u mužů uváděli respondenti nejčastěji jako ukončené vzdělání střední nebo vysokou školu.

4. V nynější době:

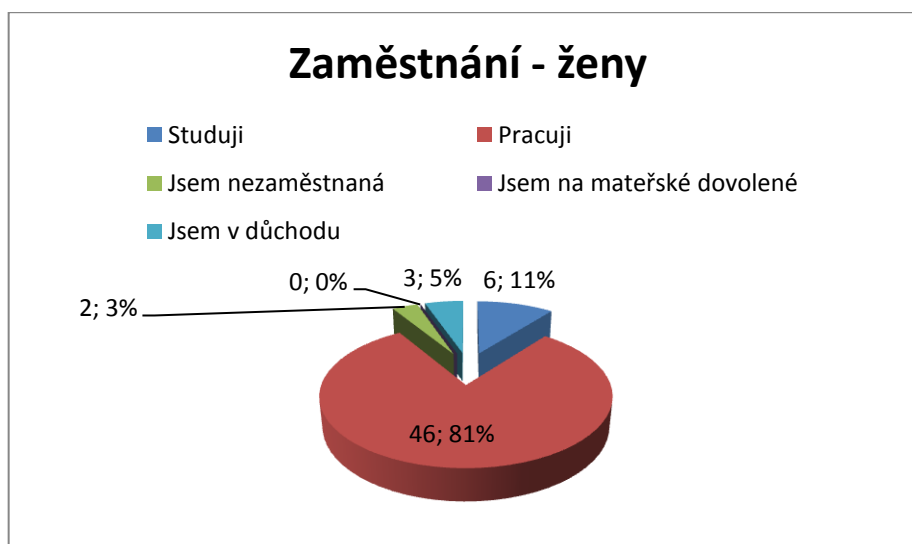
- a) *studuji*
- b) *pracuji*
- c) *jsem nezaměstnaný/á*
- d) *jsem na mateřské dovolené*
- e) *jsem v důchodu*

Tuto otázku jsme pokládali respondentům proto, abychom viděli, v jaké sféře se pohybují, zda ještě studují, pracují nebo jsou z nějakého důvodu doma (nezaměstnanost, mateřská dovolená, důchod). Tento faktor jistě partnerský vztah a názory na partnerské soužití také velmi ovlivňuje.

ŽENY:

	počet	%
Studuji	6	11%
Pracuji	46	81%
Jsem nezaměstnaná	2	3%
Jsem na mateřské dovolené	0	0%
Jsem v důchodu	3	5%

Tabulka 4.1 – Zaměstnání – ženy

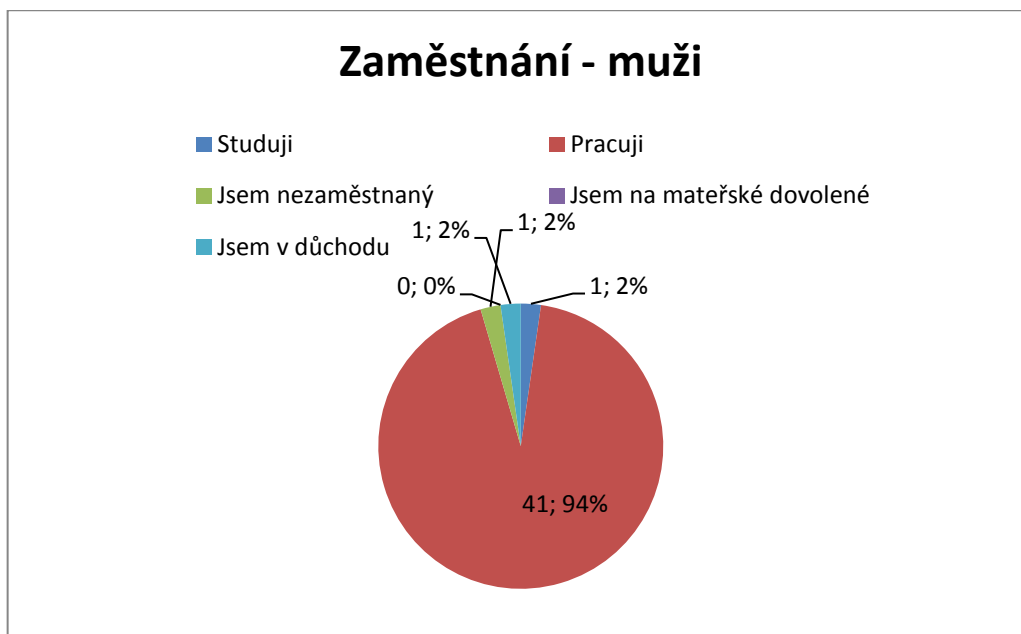
Obrázek 4.1 - Zaměstnání – ženy

Z uvedeného grafu je zřejmé, že nejvíce dotazovaných žen (81%) již pracuje. Jedna z respondentek uvedla, že zároveň studuje i pracuje. Tuto skutečnost jsme do grafu ani do tabulky nezahrnuli, neboť se nevyskytuje v nabídce odpovědí.

MUŽI:

	počet	%
Studuji	1	2%
Pracuji	41	94%
Jsem nezaměstnaný	1	2%
Jsem na mateřské dovolené	0	0%
Jsem v důchodu	1	2%

Tabulka 4.2 – Zaměstnání - muži

Obrázek 4.2 - Zaměstnání – muži

Stejně jako v případě žen, tak i respondenti mužského pohlaví v nejvyšším zastoupení pracují (94%). Také u mužů jeden z dotazovaných uvedl, že zároveň studuje a pracuje. Tuto skutečnost jsme do grafu ani do tabulky nezahrnuli, neboť se nevyskytuje v nabídce odpovědí.

5. Jste zadaný/á:

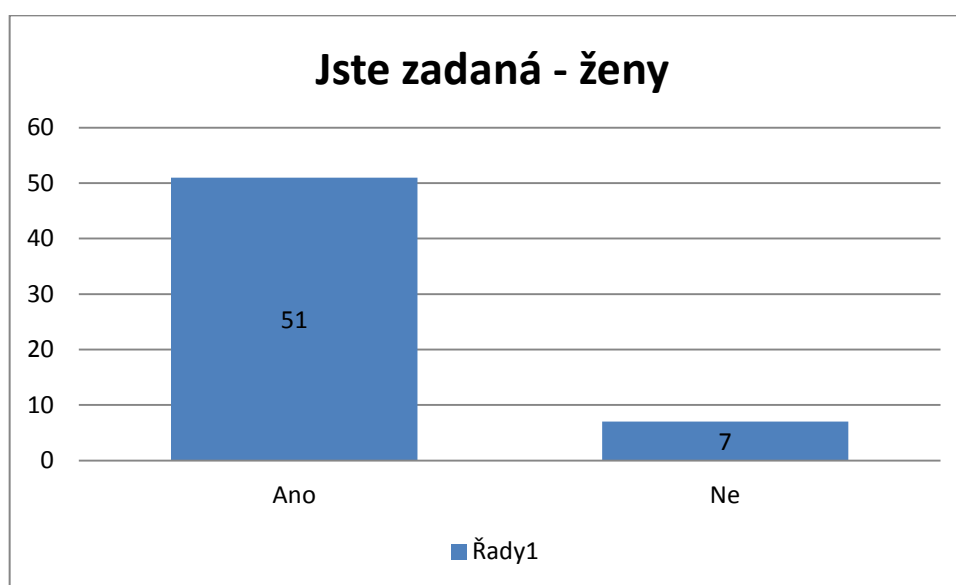
a) ano; jak dlouho _____

b) ne (v tomto případě odpovídejte na další otázky podle zkušeností z předchozích vztahů)

ŽENY:

	počet	%
Ano	51	88%
Ne	7	12%

Tabulka 5.1 – Jste zadaná – ženy

Obrázek 5.1 - Jste zadaná – ženy

Na danou otázku nám odpovědělo celkem 51 žen ano, to znamená, že v době vyplňování dotazníku bylo 88% respondentek zadaných. Druhou polovinu otázky jsme zpracovali do jednotlivých kategorií, ve kterých jsme zachytili dobu, po kterou jsou respondentky, které odpověděly ano, zadané:

1 měsíc – 1 rok → 2 ženy

1 rok – 5 let → 10 žen

6 let – 10 let → 8 žen

11 let – 15 let → 6 žen

16 let – 20 let → 7 žen

21 let – 25 let → 9 žen

26 let – 30 let → 3 ženy

31 let – 35 let → 4 ženy

36 let – 40 let → 2 ženy

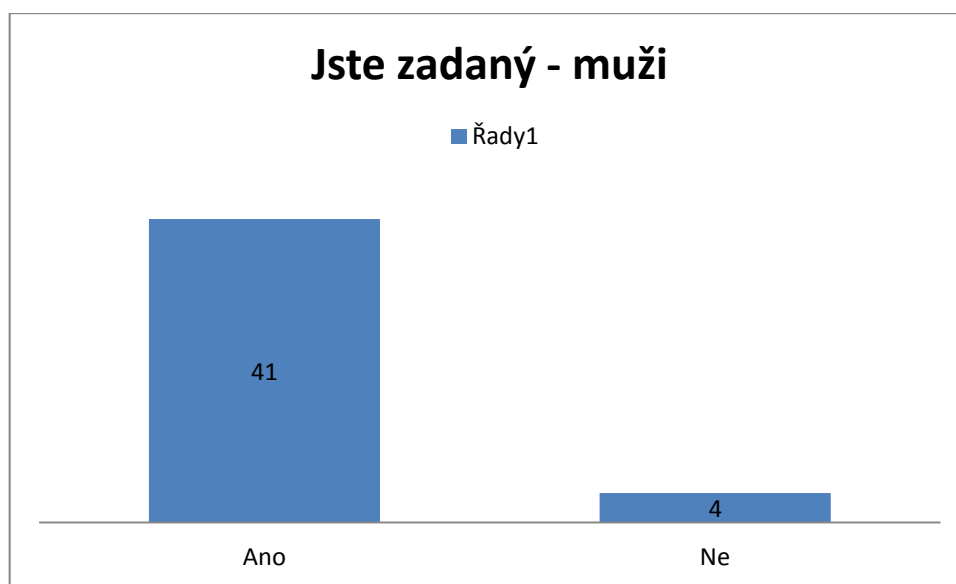
Na základě uvedených informací můžeme konstatovat, že dotazník vyplnilo mnoho žen, které jsou ve vztahu delší dobu (více jak 5 let), tudíž mají jisté zkušenosti také s různými problémy a krizemi, které musely za dobu partnerského soužití řešit. Dvě ženy žijí společně s partnerem dokonce více jak 36 let.

V dobu vyplnění dotazníku bylo celkem 7 žen nezadaných, ale dotazník vyplnily poctivě na základě zkušeností z předchozího vztahu, tudíž jsme také jejich odpovědi zahrnuli do vyhodnocení.

MUŽI:

	počet	%
Ano	41	91%
Ne	4	9%

Tabulka 5.2 – Jste zadaný – muži

Obrázek 5.2 - Jste zadaný – muži

Z grafu je patrné, že v době vyplňování dotazníku bylo zadaných celkem 41 mužů. Druhou polovinu otázky jsme zpracovali do jednotlivých kategorií, ve kterých jsme zachytili dobu, po kterou jsou respondenti, kteří odpověděli ano, zadaní:

1 rok – 5 let → 5 mužů

6 let – 10 let → 16 mužů

11 let – 15 let → 5 mužů

16 let – 20 let → 6 mužů

21 let – 25 let → 5 mužů

26 let – 30 let → 3 muži

31 let – 35 let → 1 muž

Stejně jako u žen, tak i většina mužů, kteří odpověděli, že jsou zadaní, má zkušenosti s partnerským soužitím delší dobu (více jak 5 let), tudíž mají také jisté zkušenosti s různými problémy a krizemi, které museli se svou partnerkou řešit.

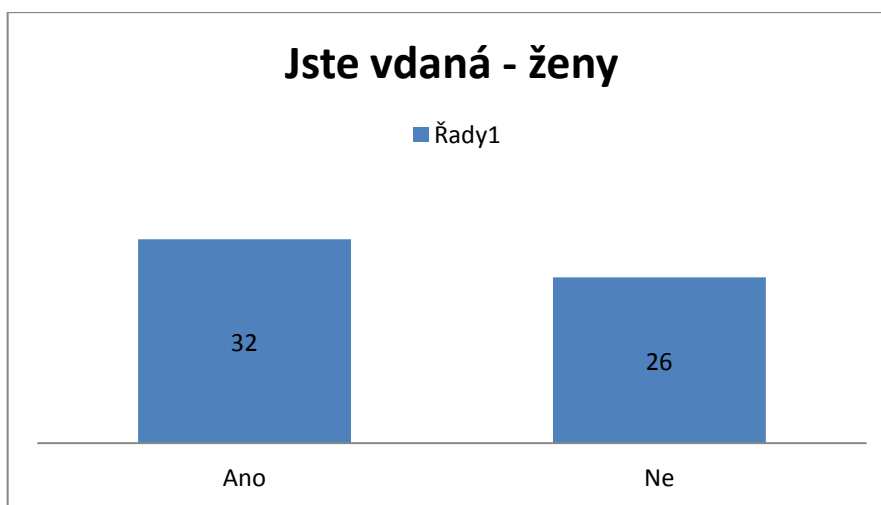
V dobu vyplnění dotazníku byli celkem 4 muži nezadaní, ale dotazník vyplnili poctivě na základě zkušeností z předchozího vztahu, tudíž jsme také jejich odpovědi zahrnuli do vyhodnocení.

6. *Jste ženatý/vdaná:*a) *ano; jak dlouho* _____b) *ne*ŽENY:

	počet	%
Ano	32	55%
Ne	26	45%

Tabulka 6.1 – Jste vdaná – ženy

Obrázek 6.1 - Jste vdaná – ženy

Z následujícího grafu můžeme vyčíst, že 55% dotazovaných žen je provdaných za svého partnera. Druhou část kladné odpovědi jsme zpracovali do jednotlivých kategorií, ve kterých jsme zachytili dobu, po kterou jsou ženy vdané:

- 1 rok – 5 let → 1 žena
- 6 let – 10 let → 4 ženy
- 11 let – 15 let → 3 ženy
- 16 let – 20 let → 8 žen
- 21 let – 25 let → 8 žen
- 26 let – 30 let → 3 ženy
- 31 let – 35 let → 4 ženy
- 36 let – 40 let → 1 žena

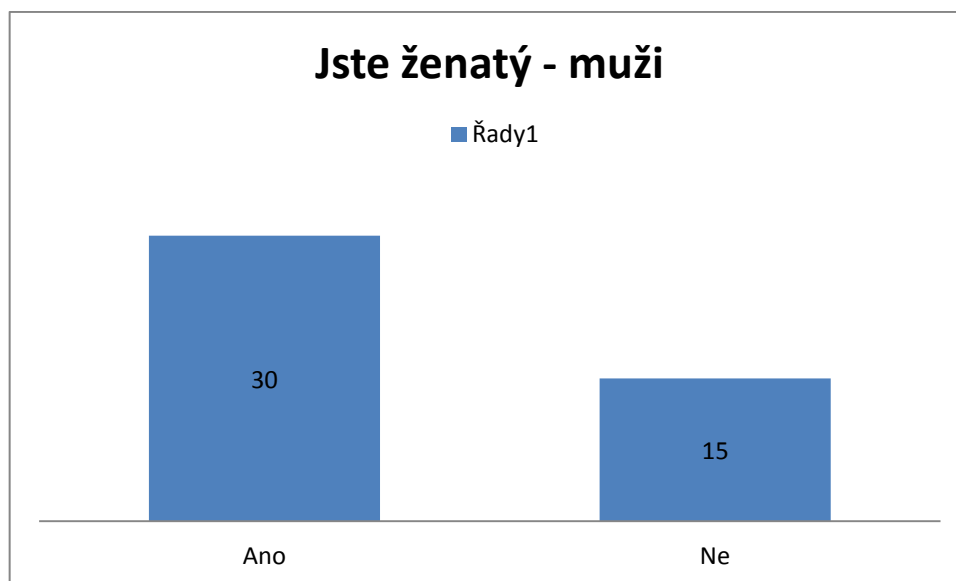
Z celkového počtu dotazovaných žen uvedlo 26 respondentek, že nejsou vdané. Pokud srovnáme počet nezadaných (7 žen, viz ot. 5) s počtem neprovdaných, zjistíme,

že 19 žen je sice zadaných, ale za svého partnera se do doby vyplnění dotazníku neprovdaly.

MUŽI:

	počet	%
Ano	30	67%
Ne	15	33%

Tabulka 6.2 – Jste ženatý – muži

Obrázek 6.2 - Jste ženatý – muži

Z grafu vyčteme, že v době vyplňování dotazníku bylo ženatých celkem 30 mužů. Druhou polovinu kladné odpovědi jsme zpracovali do jednotlivých kategorií, ve kterých jsme zachytili dobu, po kterou jsou respondenti ženatí:

- 1 rok – 5 let → 6 mužů
- 6 let – 10 let → 10 mužů
- 11 let – 15 let → 3 muži
- 16 let – 20 let → 4 muži
- 21 let – 25 let → 3 muži
- 26 let – 30 let → 4 muži

Z celkového počtu dotazovaných mužů uvedlo 33%, že nejsou ženatí. Pokud srovnáme počet nezadaných (4 muži, viz ot. 5) s počtem svobodných, zjistíme, že 11 respondentů je sice zadaných, ale svou partnerku si do doby vyplnění dotazníku nevzali.

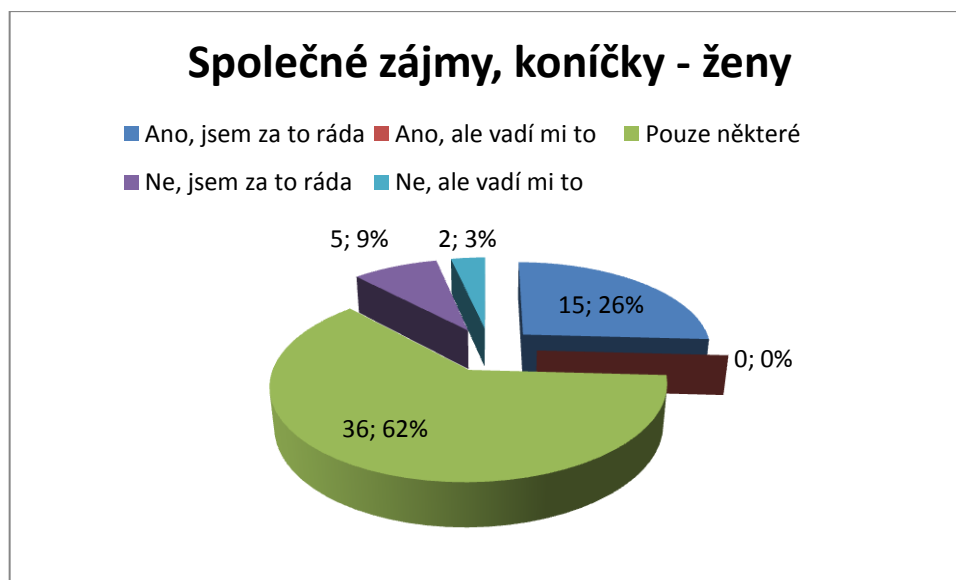
7. Sdílíte s partnerem/kou společné zájmy, koníčky?

- a) ano, jsem za to ráda/a
- b) ano, ale vadí mi to
- c) pouze některé
- d) ne, jsem za to ráda/a
- e) ne, ale vadí mi to

ŽENY:

	počet	%
Ano, jsem za to ráda	15	26%
Ano, ale vadí mi to	0	0%
Pouze některé	36	62%
Ne, jsem za to ráda	5	9%
Ne, ale vadí mi to	2	3%

Tabulka 7.1 – Společné zájmy, koníčky – ženy

Obrázek 7.1 - Společné zájmy, koníčky – ženy

Předložené výsledky jsou pro nás potěšující, neboť 62% dotazovaných žen sdílí se svým partnerem alespoň některé společné zájmy a koníčky. Druhou nejčastější odpovědí (u 15 žen) byla první možnost, tedy respondentky, které tuto odpověď zvolily, tráví se svým partnerem společné zájmy a koníčky a jsou za to rády, neboť spolu pár může sdílet také volný čas, což je pro partnerský vztah velmi důležité. Partneři tak získají společné zážitky, ty vedou k lepší komunikaci, která utužuje společné soužití.

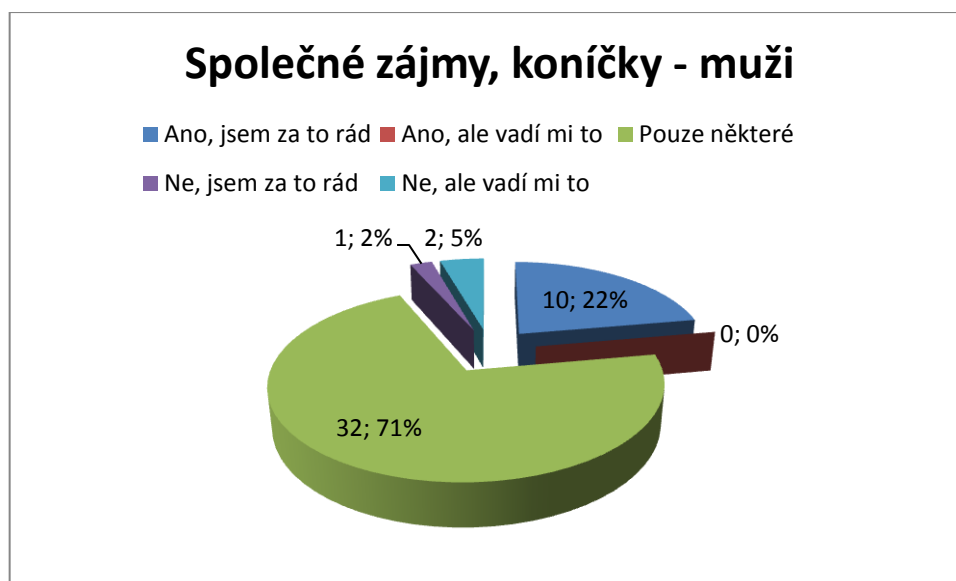
Naopak celých 9% žen uvedlo, že s partnerem společné zájmy a koníčky nesdílí a jsou za to rády. Vystává zde otázka, jestli partnerovy záliby a koníčky ženu nepřitahují k tomu, aby je s ním sdílela a je to tak čistě její volba, anebo druhou možností je situace, kdy partner odmítá svůj volný čas trávit s partnerkou a chce mít tak „chvilku“ pouze

pro sebe. I když právě druhá situace vystihuje odpověď dvou žen, které odpověděly, že s partnerem společné zájmy a koníčky nesdílí, ale vadí jim to a chtěly by to změnit.

MUŽI:

	počet	%
Ano, jsem za to rád	10	22%
Ano, ale vadí mi to	0	0%
Pouze některé	32	71%
Ne, jsem za to rád	1	2%
Ne, ale vadí mi to	2	5%

Tabulka 7.2 – Společné zájmy, koníčky - muži

Obrázek 7.2 - Společné zájmy, koníčky – muži

U mužů dopadly výsledky v podstatě stejně jako u žen. I v této kategorii nejvíce respondentů (71%) sdílí jen některé společné zájmy se svou partnerkou a 22% je rádo, že má se svým protějškem společné zájmy a koníčky.

Pouze 1 muž je rád, že své koníčky a zájmy má jen pro sebe bez partnerky a 2 respondenti se svou ženou koníčky nesdílí, ale vadí jim to.

8. Máte děti:

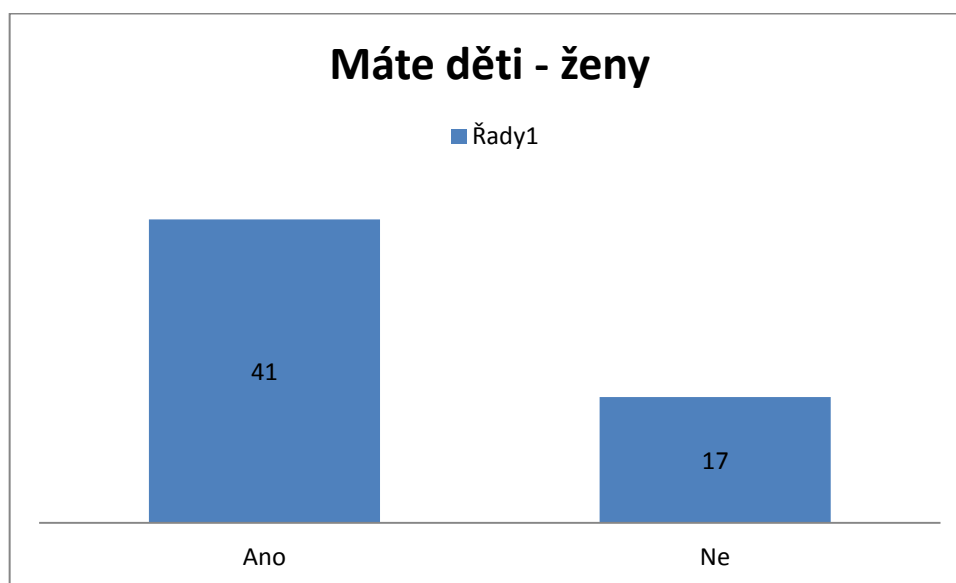
a) ano; kolik _____

b) ne (na ot. č.9 neodpovídejte)

ŽENY:

	počet	%
Ano	41	71%
Ne	17	29%

Tabulka 8.1 – Máte děti – ženy

Obrázek 8.1 – Máte děti – ženy

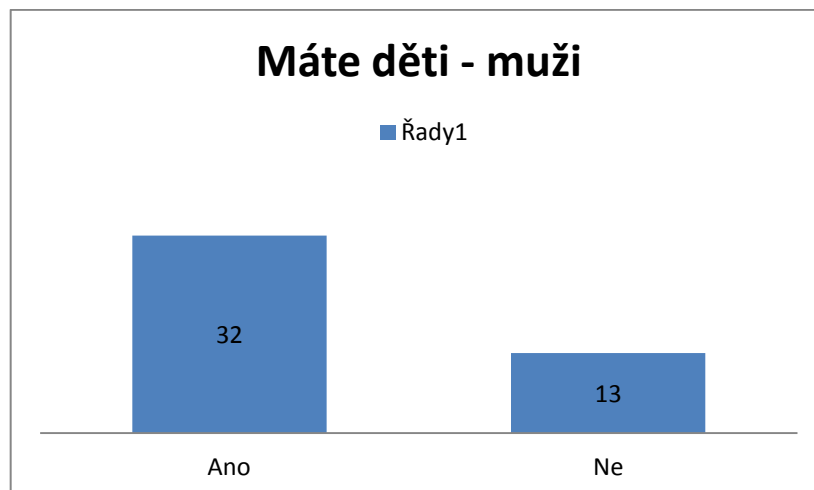
Pokud porovnáme odpovědi na otázku č. 5 (Jste zadaná?) a na otázku č. 6 (Jste vdaná), zjistíme z výše uvedeného grafu, že 41 žen je již matkami, v otázce č. 5 jsme ale zjistili, že zadaných respondentek je 51, proto je zřejmé, že 10 zadaných žen ještě děti nemá. Naopak v otázce č. 6 odpovědělo pouze 32 žen, že jsou již vdané, proto můžeme konstatovat, že 9 žen není provdaných, ale jsou matky.

Co se týče druhé části kladné odpovědi, zjistili jsme, že 6 žen má 1 dítě, nejvíce dotazovaných (25) jsou matkami 2 dětí, 8 žen porodilo 3 děti a 2 ženy vychovaly 4 děti.

MUŽI:

	počet	%
Ano	32	71%
Ne	13	29%

Tabulka 8.2 – Máte děti - muži

Obrázek 8.2 – Máte děti – muži

Pokud porovnáme odpovědi na otázku č. 5 (Jste zadaný?) a na otázku č. 6 (Jste ženatý), zjistíme z výše uvedeného grafu, že 32 mužů je již otcí, v otázce č. 5 jsme ale zjistili, že zadaných respondentů je 41, proto je zřejmé, že 9 zadaných mužů ještě děti nemá. Naopak v otázce č. 6 odpovědělo pouze 30 mužů, že jsou již ženatí, proto můžeme konstatovat, že 2 muži jsou svobodní, ale jsou otcí.

Co se týče druhé části kladné odpovědi, zjistili jsme, že 12 mužů má 1 dítě, 11 dotazovaných jsou otcí 2 dětí, 5 mužů 3 dětí a 4 respondenti vychovali 4 děti.

Při porovnání výsledků mužské a ženské kategorie zjistíme, že procentuálně jsou na tom muži i ženy ohledně rodičovství naprosto stejně.

9. Lišíte se s partnerem v pohledu na výchovu Vašich dětí?

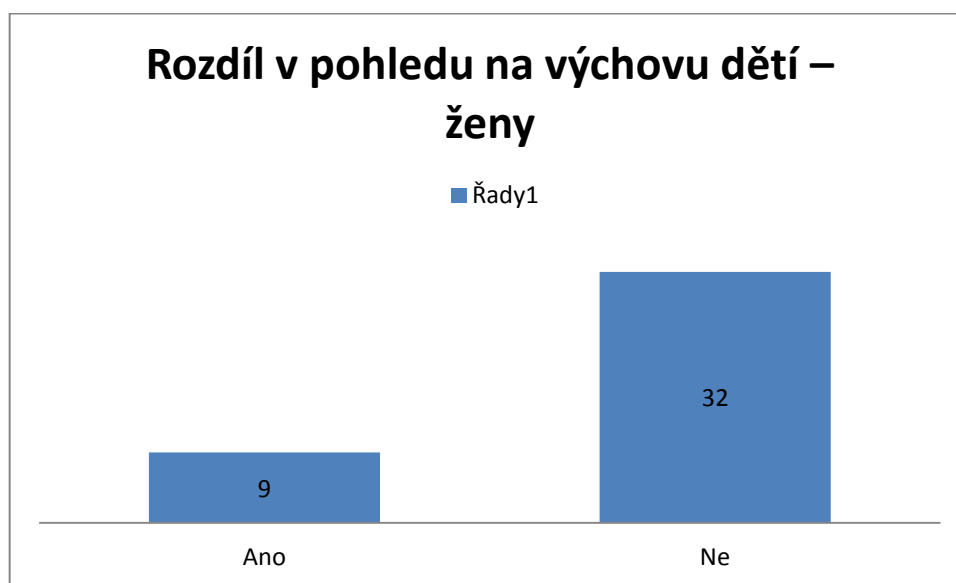
a) ano; v čem _____

b) ne, vždy se dokážeme dohodnout

ŽENY:

	počet	%
Ano	9	22%
Ne	32	78%

Tabulka 9.1 – Rozdíl v pohledu na výchovu dětí - ženy

Obrázek 9.1 – Rozdíl v pohledu na výchovu dětí – ženy

Velmi nás těší, že 32 dotazovaných – matek – uvedlo, že se s partnerem při výchově dětí vždy dokážou dohodnout a většinou se shodnou. 9 žen se se svým mužem při výchově dětí ale dohodnout nedokáže a s partnerem se v tomto směru poněkud odlišují. Jelikož jsme respondentům dali v této otázce možnost svůj problém popsat, dozvěděli jsme se následující:

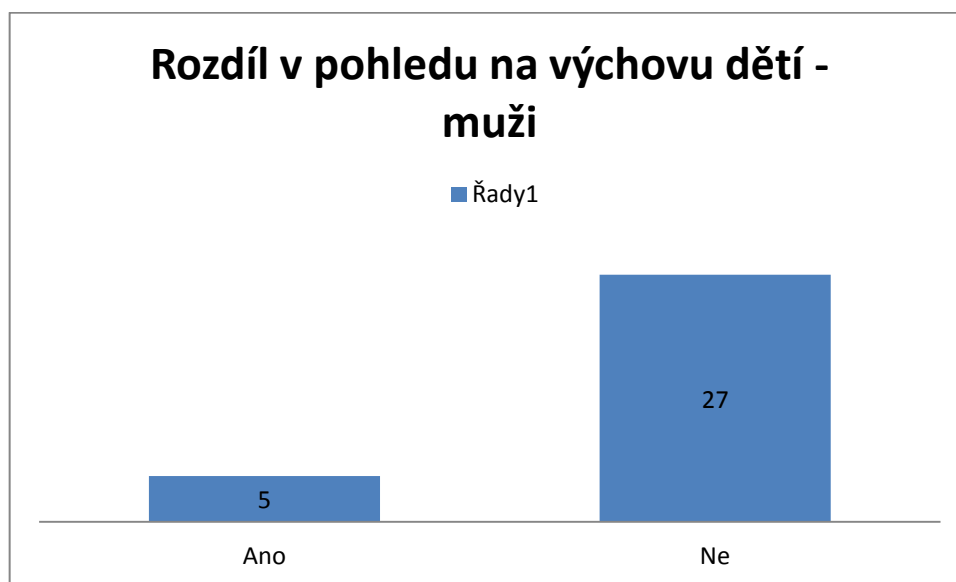
- lišíme se v míře přísnosti
- manžel preferuje autokratický přístup při výchově, já jsem pro kombinaci autokratického přístupu s liberálním
- 2 ženy uvedly, že se jejich pohledy na výchovu dětí liší dokonce už ve všem
- partner si představuje něco jiného pod pojmem odpovědnost než já
- lišíme se v názoru týkajícího se samostatnosti našeho dítěte
- partner klade na syna vysoké nároky, i když má naše dítě zrovna volný čas a měl by běhat s kamarády venku
- lišíme se v náboženství

- manžel je vstřícnější k žádostem dětí

MUŽI:

	počet	%
Ano	5	16%
Ne	27	84%

Tabulka 9.2 – Rozdíl v pohledu na výchovu dětí - muži

Obrázek 9.2 – Rozdíl v pohledu na výchovu dětí – muži

Stejně jako u žen, tak i většina (27) mužů se při výchově se svou partnerkou dokáže dohodnout, ale 5 respondentů uvedlo, že se s ženou v pohledu na výchovu jejich dětí liší a uvedli tyto důvody:

- lišíme se v organizaci volného času našich dětí
- s manželkou se nedokážeme celkově shodnout ve výchově a hlavně klademe oba odlišné nároky na ctižádost našich dětí
- odlišnosti spočívají většinou v maličkostech

10. Žijete s partnerem/kou ve společné domácnosti?

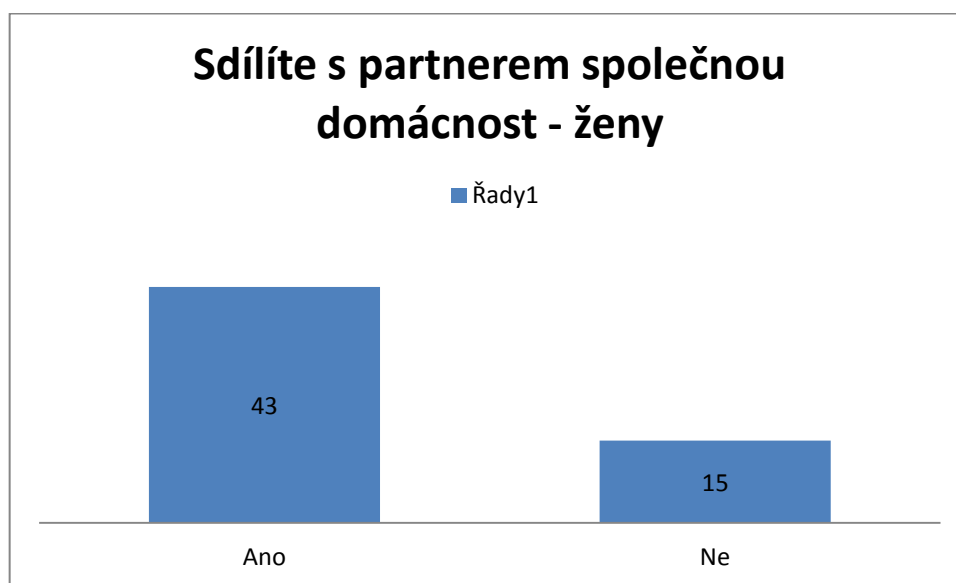
a) ano; jak dlouho _____

b) ne

ŽENY:

	počet	%
Ano	43	74%
Ne	15	26%

Tabulka 10.1 – Sdílíte s partnerem společnou domácnost - ženy

Obrázek 10.1 – Sdílíte s partnerem společnou domácnost – ženy

U této otázky opět porovnáme odpovědi na otázku č. 5 (Jste zadaná?) a na otázku č. 6 (Jste vdaná) s výše dosaženými výsledky. Při porovnání jsme zjistili, že 43 žen sdílí s partnerem společnou domácnost, v otázce č. 5 jsme ale zjistili, že zadaných respondentek je 51, proto je zřejmé, že 8 zadaných žen s partnerem ještě nebydlí. Naopak v otázce č. 6 odpovědělo pouze 32 žen, že jsou již vdané, proto můžeme konstatovat, že 11 žen není provdaných, ale s mužem již bydlí ve stejné domácnosti.

Druhou část kladné odpovědi jsme zpracovali do jednotlivých kategorií, ve kterých jsme zachytili dobu, po kterou ženy se svým partnerem bydlí:

1 měsíc – 1 rok → 2 ženy

1 rok – 5 let → 8 žen

6 let – 10 let → 4 ženy

11 let – 15 let → 4 ženy

16 let – 20 let → 7 žen

21 let – 25 let → 10 žen

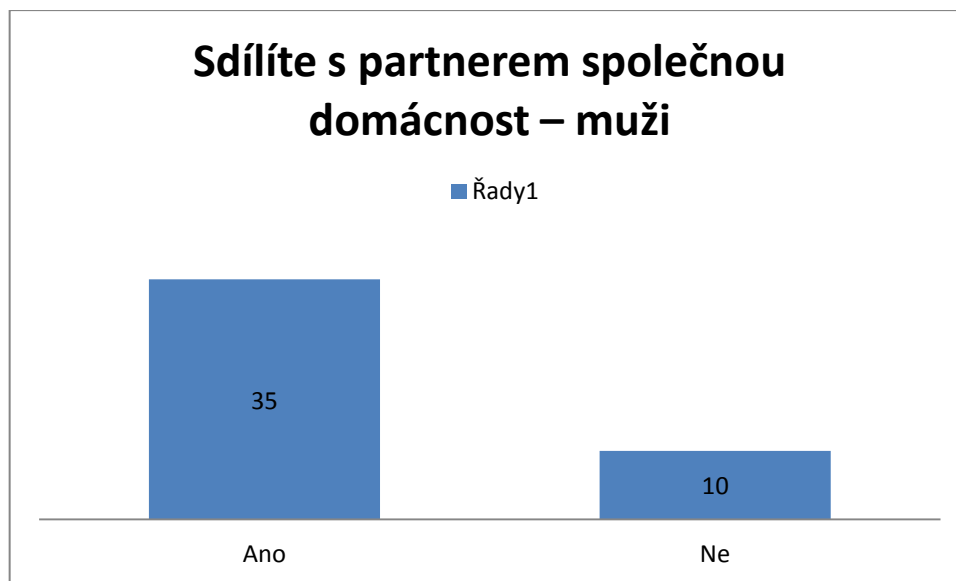
26 let – 30 let → 3 ženy

31 let – 35 let → 5 žen

MUŽI:

	počet	%
Ano	35	78%
Ne	10	22%

Tabulka 10.2 – Sdílíte s partnerem společnou domácnost - muži

Obrázek 10.2 – Sdílíte s partnerem společnou domácnost – muži

Pokud porovnáme odpovědi na otázku č. 5 (Jste zadaný?) a na otázku č. 6 (Jste ženatý) s touto otázkou, zjistíme z výše uvedeného grafu, že 35 mužů sdílí se svou partnerkou domácnost, v otázce č. 5 jsme ale zjistili, že zadaných respondentů je 41, proto je zřejmé, že 6 zadaných mužů s partnerkou ještě nebydlí. Naopak v otázce č. 6 odpovědělo pouze 30 mužů, že jsou již ženatí, proto můžeme konstatovat, že 5 mužů je svobodných, ale s ženou již bydlí ve stejné domácnosti.

Druhou část kladné odpovědi jsme zpracovali do jednotlivých kategorií, ve kterých jsme zachytili dobu, po kterou muži se svou partnerkou bydlí:

1 rok – 5 let → 8 mužů

6 let – 10 let → 11 mužů

11 let – 15 let → 3 muži

16 let – 20 let → 6 mužů

21 let – 25 let → 3 muži

26 let – 30 let → 3 muži

31 let – 35 let → 1 muž

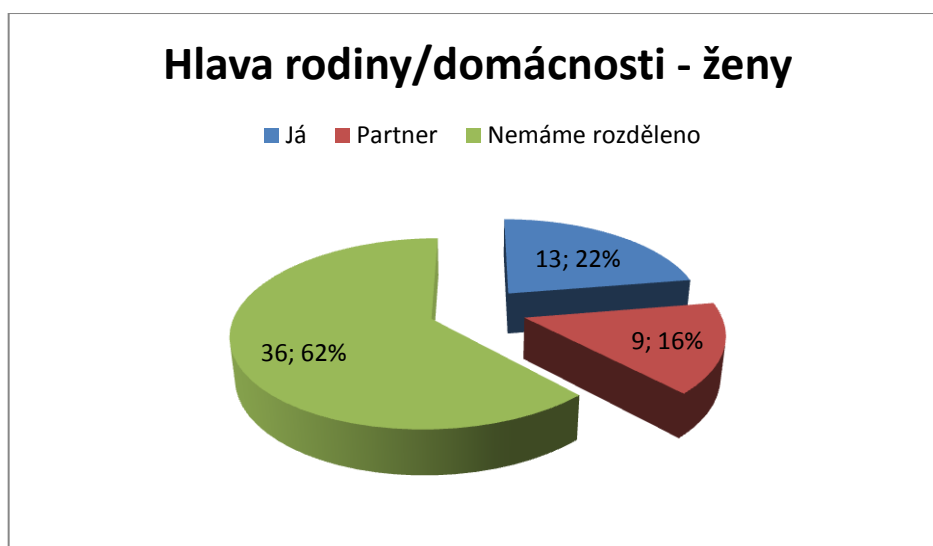
11. Kdo je tzv. „hlavou rodiny/domácnosti“?

- a) já
- b) partner/ka
- c) nemáme jasně rozděleno

ŽENY:

	počet	%
Já	13	22%
Partner	9	16%
Nemáme rozděleno	36	62%

Tabulka 11.1 – Hlava rodiny/domácnosti – ženy

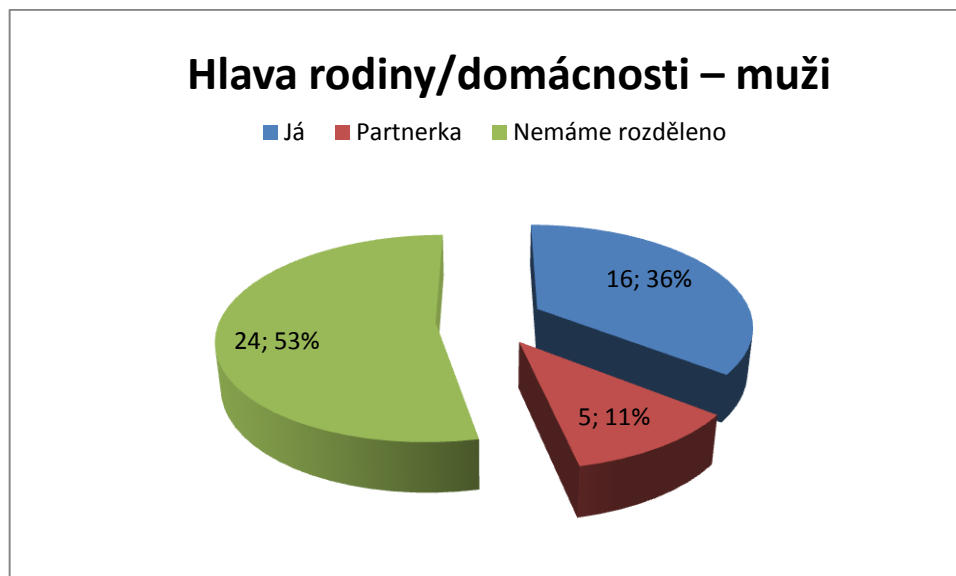

Obrázek 11.1 – Hlava rodiny/domácnosti – ženy

MUŽI:

	počet	%
Já	16	36%
Partnerka	5	11%
Nemáme rozděleno	24	53%

Tabulka 11.2 – Hlava rodiny/domácnosti - muži

Obrázek 11.2 – Hlava rodiny/domácnosti – muži

Při porovnání obou kategorií zjistíme, že jak ženy, tak muži nemají v převažující většině v jejich vztahu jasně určenou hlavu rodiny nebo domácnosti. Druhou možností, kterou zvolila necelá třetina žen (22%) a 36% mužů byla odpověď, kdy považují za hlavu rodiny/domácnosti respondenti sami sebe. Minimum respondentů z obou kategorií zvolilo za hlavu rodiny/domácnosti svého partnera.

12. Považujete vztah „na dálku“ za plnohodnotný?

- a) ano, sám/a jsem takový vztah prožil/a
 b) ano, i když vlastní zkušenost nemám
 c) ne, protože mám vlastní špatnou zkušenost
 d) ne, i když vlastní zkušenost nemám

ŽENY:

	počet	%
Ano, sama jsem takový vztah prožila	6	10%
Ano, i když vlastní zkušenost nemám	8	14%
Ne, protože mám vlastní špatnou zkušenost	14	24%
Ne, i když vlastní zkušenost nemám	30	52%

Tabulka 12.1 – Je vztah „na dálku“ plnohodnotný – ženy

Obrázek 12.1 – Je vztah „na dálku“ plnohodnotný - ženy

Z grafu je patrné, že nadpoloviční většina žen (52%) považuje vztah „na dálku“ za neplnohodnotný, i když vlastní zkušenost nemá. Naopak 14 žen vztah „na dálku“ prožilo a byl pro ně špatnou životní zkušeností, proto tvrdí, že tento typ vztahu nepovažují za plnohodnotný. Pro 10% žen je vztah „na dálku“ plnohodnotný, protože mají vlastní dobrou zkušenost a 8 žen sice osobní zkušenost nemá, přesto považují tento typ vztahu za plnohodnotný.

MUŽI:

	počet	%
Ano, sám jsem takový vztah prožil	4	9%
Ano, i když vlastní zkušenost nemám	5	11%
Ne, protože mám vlastní špatnou zkušenost	8	18%
Ne, i když vlastní zkušenost nemám	28	62%

Tabulka 12.2 – Je vztah „na dálku“ plnohodnotný - muži

Obrázek 12.2 – Je vztah „na dálku“ plnohodnotný - muži

Stejně jako u žen, tak i u mužů ve výběru odpovědí vyhrály záporné možnosti, kdy celých 62% respondentů vztah „na dálku“ nepovažují za vhodný typ partnerského soužití, i když nesoudí podle vlastní zkušenosti. 8 mužů vztah „na dálku“ prožilo, nebylo s ním spokojeno, a proto zvolilo možnost c. 11% respondentů považuje tento typ vztahu za plnohodnotný, i když nesoudí podle vlastní zkušenosti a nejméně mužů (9%) se svou partnerkou vztah „na dálku“ prožilo a považují tento typ soužití za plnohodnotný.

13. Máte zkušenost se soužitím s rodiči Vašimi nebo Vašeho partnera/ky?

a) ano, ale nedokázali jsme spolu vycházet

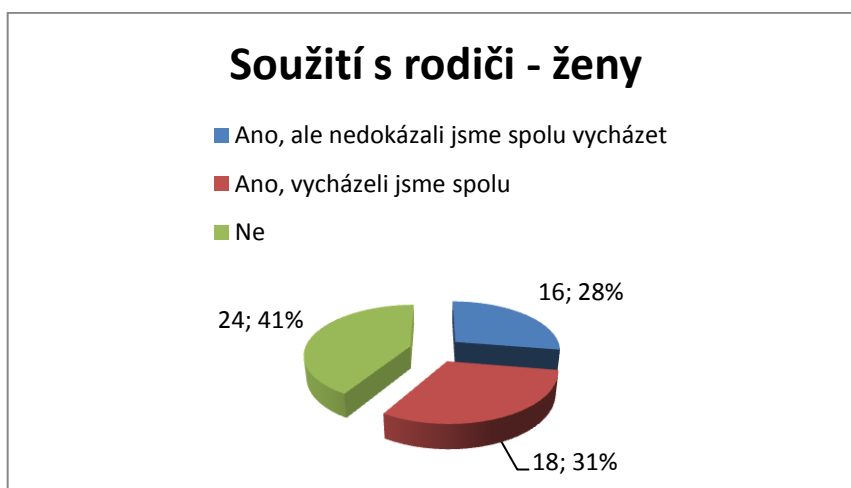
b) ano, vycházeli jsme spolu

c) ne

ŽENY:

	počet	%
Ano, ale nedokázali jsme spolu vycházet	16	28%
Ano, vycházeli jsme spolu	18	31%
Ne	24	41%

Tabulka 13.1 – Soužití s rodiči - ženy

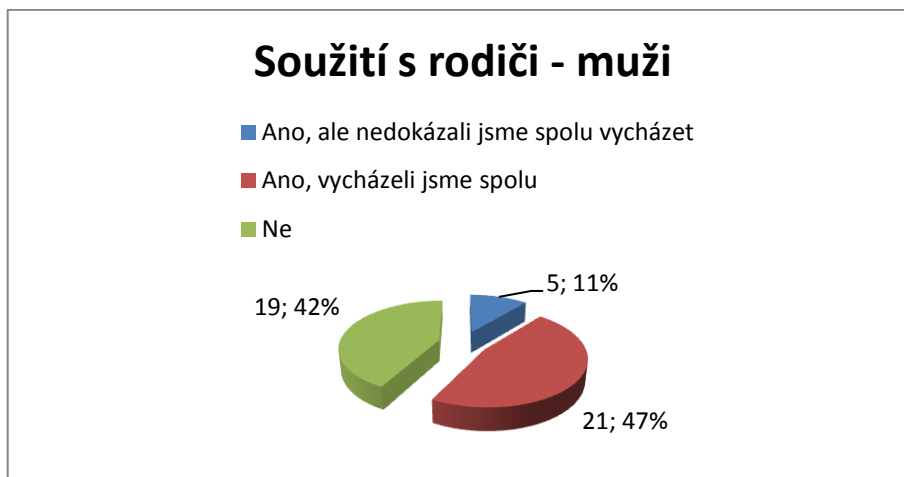
Obrázek 13.1 – Soužití s rodiči - ženy

Nejvíce respondentek (41%) vlastní zkušenost se soužitím s partnerem ve společné domácnosti s vlastními nebo partnerovými rodiči nemá. 18 žen během svého partnerského soužití zažilo sdílení společné domácnosti s vlastními nebo partnerovými rodiči a dokázali spolu tyto dvě generace dobře vycházet, ale 16 respondentek má právě s tímto typem soužití, kdy spolu musí vycházet dvě generace, špatnou zkušenost.

MUŽI:

	počet	%
Ano, ale nedokázali jsme spolu vycházet	5	11%
Ano, vycházeli jsme spolu	21	47%
Ne	19	42%

Tabulka 13.2 – Soužití s rodiči – muži

Obrázek 13.2 – Soužití s rodiči – muži

U mužů se situace ve srovnání s ženami poněkud liší. Nejvíce respondentů (47%) má se společným soužitím s rodiči a zároveň s partnerkou kladnou zkušenost, 42% mužů nemá takovou zkušenost a žili se svou partnerkou ve vlastní domácnosti bez rodičů a 5 mužů společně s rodiči – buď se svými, nebo s partnerčinými - žilo, ale nedokázali spolu vycházet.

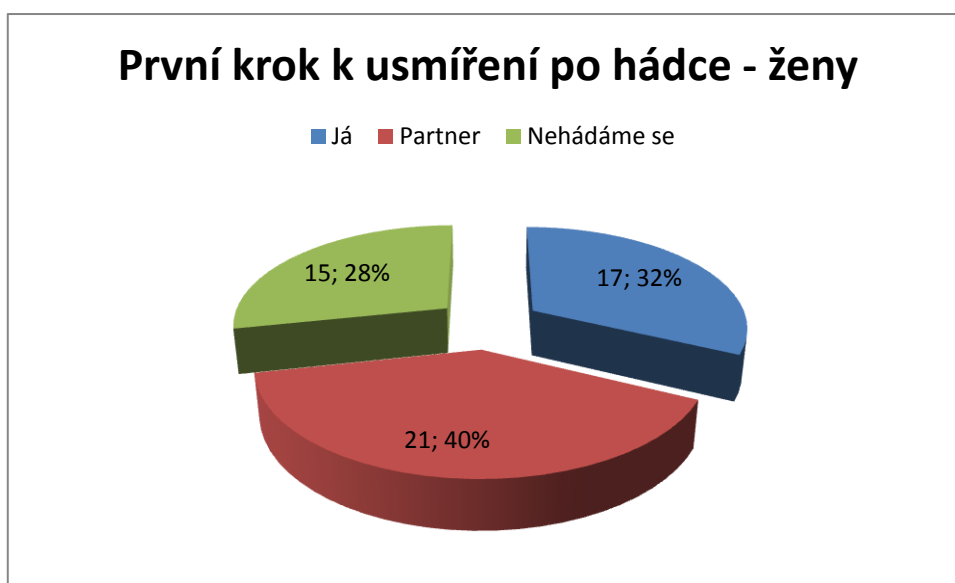
14. Při hádce uděláte první krok k usmíření většinou Vy nebo partner/ka?

- a) já
b) partner/ka
c) nehádáme se

ŽENY:

	počet	%
Já	17	32%
Partner	21	40%
Nehádáme se	15	28%

Tabulka 14.1 – První krok k usmíření po hádce - ženy

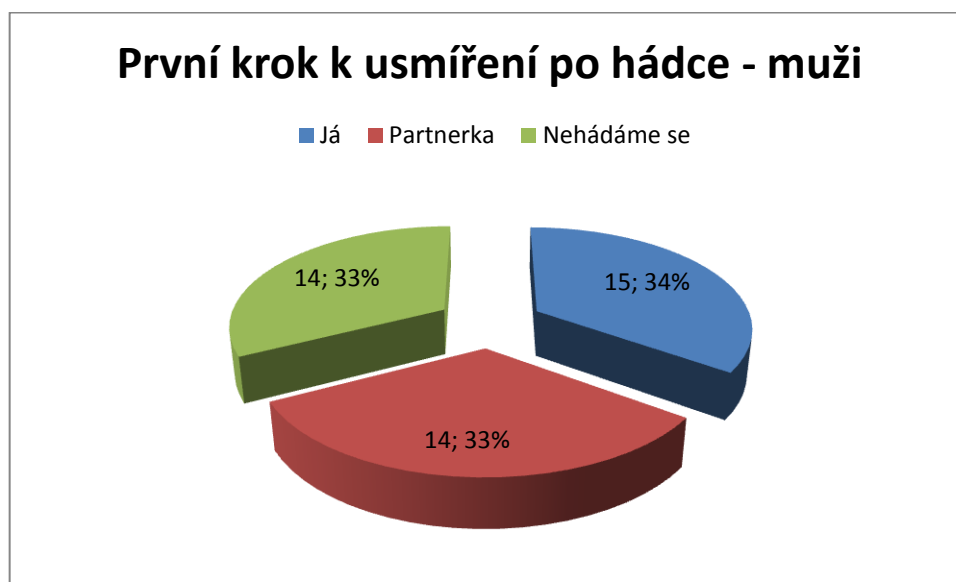
Obrázek 14.1 – První krok k usmíření po hádce - ženy

Z grafu je zřejmé, že podle mínění 21 žen podnikne první krok k usmíření po hádce právě jejich partner. 32% dotazovaných přiznalo, že to jsou právě ony, které nevydrží dusnou atmosféru, která následuje po hádce, a přijdou s nabídkou usmíření jako první. 15 žen prožívá asi ideální vztah, protože se s partnerem podle výběru odpovědi vůbec nehádá. Do tabulky ani do grafu jsme nezakomponovali odpověď, kterou vytvořily respondentky samy, a to, že k usmíření jako první přistoupí podle situace někdy právě žena a někdy její partner. Takto odpovědělo celkem 5 dotazovaných.

MUŽI:

	počet	%
Já	15	34%
Partnerka	14	33%
Nehádáme se	14	33%

Tabulka 14.2 – První krok k usmíření po hádce - muži

Obrázek 14.2 – První krok k usmíření po hádce - muži

Odpovědi mužů se takřka rovnoměrně rozprostřely do všech tří možností. 15 mužů tvrdí, že první krok k usmíření po neshodě s partnerkou podniknou právě oni. Jen o jednoho respondenta méně, tedy 14 mužů zvolilo, že první se usmířuje právě jejich partnerka a stejný počet (14) prožívá ideální vztah bez hádek. Stejně jako u žen, tak i 2 muži vytvořili samostatnou odpověď, kdy se usmířuje někdy první jejich partnerka a někdy oni. Tuto skutečnost jsme do tabulky ani do grafu nezahrnuli.

15. Máte ve vztahu problém: - můžete označit více možností

- a) s žárlivostí
- b) s nedostatkem času na partnera/ku kvůli zaměstnání
- c) se vzájemnou komunikací
- d) s financemi
- e) nemáme problémy, vždy se dokážeme domluvit
- f) jiné:

ŽENY:

	počet	%
S žárlivostí	11	16%
S nedostatkem času na partnera kvůli zaměstnání	11	16%
Se vzájemnou komunikací	13	19%
S financemi	4	6%
Nemáme problémy, vždy se dokážeme domluvit	19	28%
Jiné	10	15%

Tabulka 15.1 – Máte ve vztahu problém - ženy

Obrázek 15.1 – Máte ve vztahu problém - ženy

V této otázce jsme se dostali k problémům, které partnerské vztahy v dnešní době nejvíce zatěžují. V poslední možnosti jsme nechali místo k vyjádření, kdybychom našimi možnostmi nepokryli celou škálu problémů, které mohou partnery trápit.

I když nejvíce žen (28%) nemá nebo neměla ve vztahu žádný problém a dokáže se s partnerem vždy domluvit, námi nabízené problémy se v podstatě rovnoměrně rozdělily mezi dotazované ženy a tím se ukázalo, že jsou opravdu největšími potížemi, které v dnešní době zatěžují partnerské vztahy (viz tabulka a graf). 10 žen uvedlo, že se trápí ještě dalšími problémy, než těmi, které jsme nabídli my:

- *nevěra*

- *rozlišné názory na důležité životní situace*

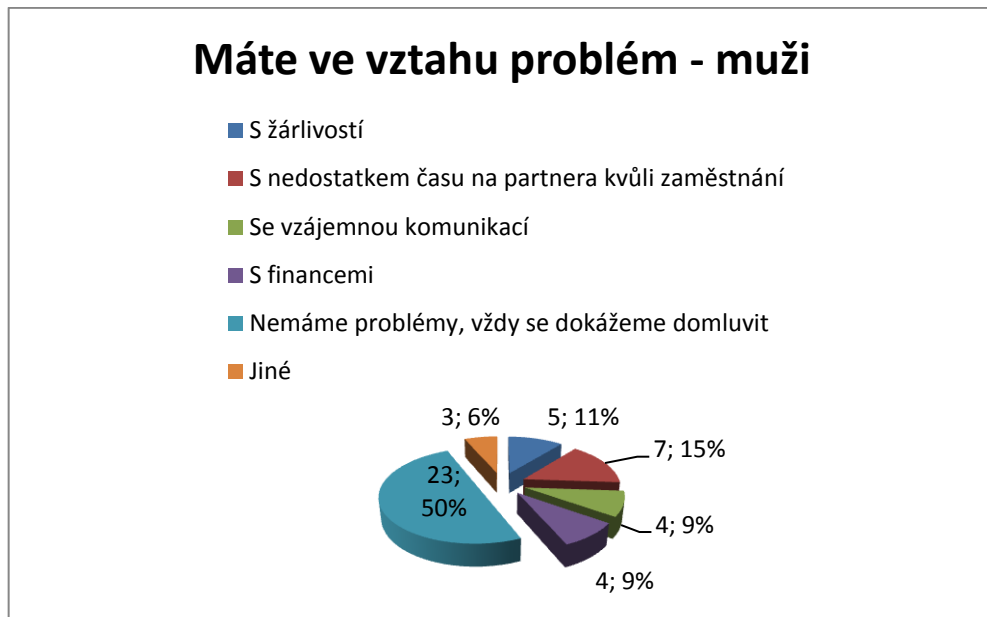
- *máme problém ve výchově synů, kdy manžel je vstřícnější k jejich žádostem (viz ot. 9)*

- *maličkosti, které se kumulují a vždy skončí velkou hádkou, kterou vyprovokuje úplná hloupost*

MUŽI:

	počet	%
S žárlivostí	5	11%
S nedostatkem času na partnera kvůli zaměstnání	7	15%
Se vzájemnou komunikací	4	9%
S financemi	4	9%
Nemáme problémy, vždy se dokážeme domluvit	23	50%
Jiné	3	6%

Tabulka 15.2 – Máte ve vztahu problém - muži

Obrázek 15.2 – Máte ve vztahu problém - muži

Celá polovina respondentů si myslí, že s partnerkou ve vztahu žádný problém nemá a vždy se dokážou rozumně domluvit. Tato skutečnost je potěšující, otázkou ovšem zůstává, jestli si totéž myslí i ženy těchto mužů. Druhá polovina mužů takřka rovnoměrně rozprostřela své odpovědi mezi jednotlivé problémy. 3 muži zahrnuli také možnost *jiné* a vyjádřili se takto:

- mám nedostatek času na partnerku nejen kvůli zaměstnání a je to důvodem k častým hádkám

- partnerka na mě nemá čas, protože veškerý svůj volný čas tráví s dětmi

16. Máte/měli jste ve vztahu někdy zkušenost s problémem, týkajícím se:

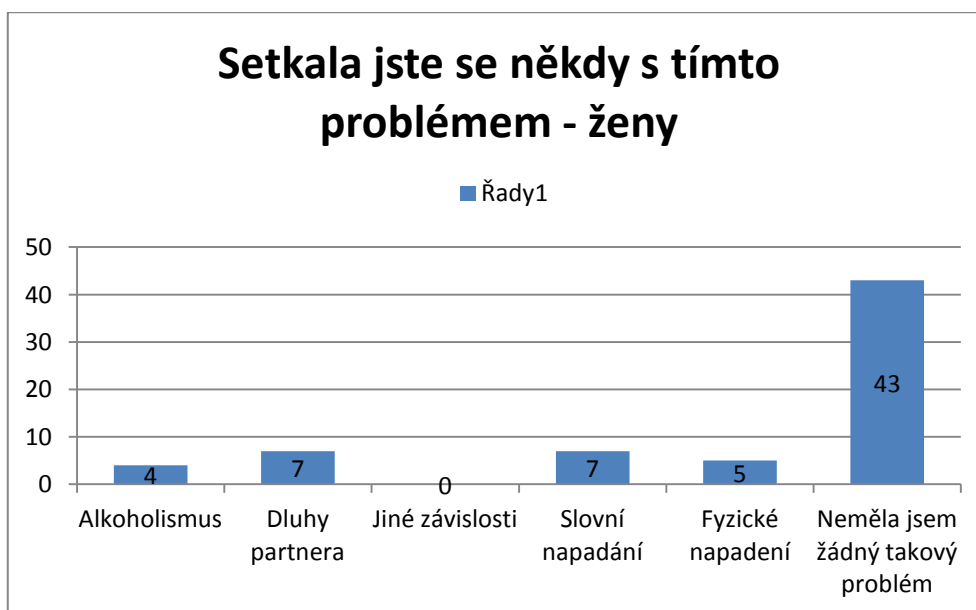
- a) alkoholismu
- b) dluhů partnera/ky
- c) jiných závislostí; jaké _____
- d) slovním napadáním
- e) fyzickým napadením
- f) neměl/a jsem žádný takový problém

Tato otázka je zaměřena na mnohem závažnější problémy, které nejsou tak časté v partnerském soužití jako problémy z ot. č. 15. Pokud musí partneři čelit některému z nabízených problémů, mohlo by to mít pro vztah fatální následky, neboť různé závislosti, dluhy nebo napadení jednoho z partnerů se řeší a snad i odpouští velmi obtížně, v mnoha případech může dojít i k rozchodu či k rozvodu.

ŽENY:

	počet	%
Alkoholismus	4	6%
Dluhy partnera	7	11%
Jiné závislosti	0	0%
Slovní napadání	7	11%
Fyzické napadení	5	7%
Neměla jsem žádný takový problém	43	65%

Tabulka 16.1 – Setkala jste se někdy s tímto problémem - ženy

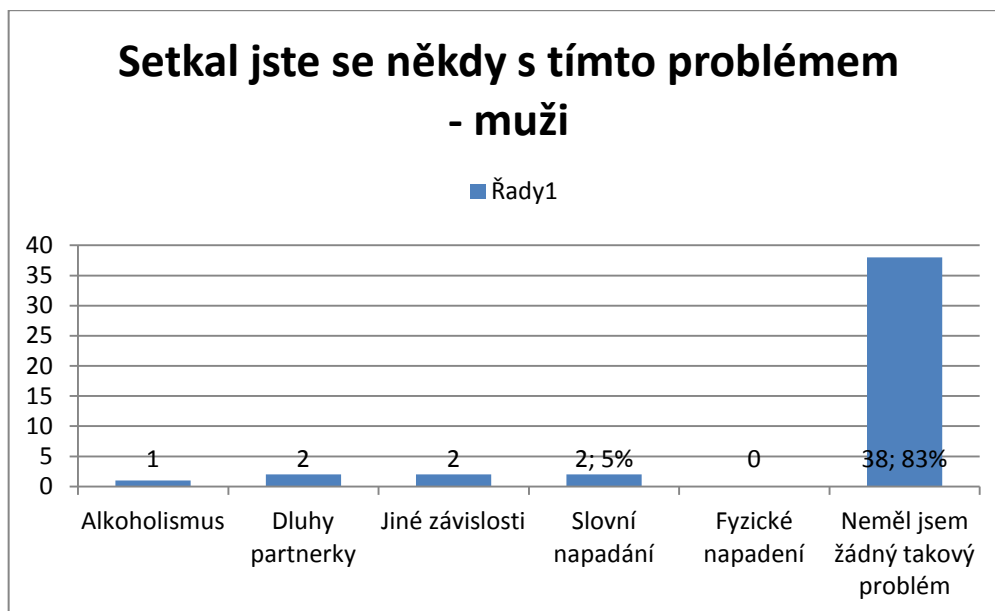
Obrázek 16.1 – Setkala jste se někdy s tímto problémem - ženy

Velmi nás těší, že 65% dotazovaných žen se nikdy nesetkalo v jejich vztahu s tak závažnými problémy, které jsme nabídli. Bohužel, dalších 15 žen se setkalo během svého života s výše uvedenými problémy, některé dokonce s několika najednou. 7 respondentek se trápilo během vztahu s dluhy partnera, stejný počet žen se setkal se slovním napadáním, urážkami a ponižováním. Velmi nás mrzí, že 7% dotazovaných bylo dokonce fyzicky napadeno svým partnerem. Muž většinou má nad ženou fyzickou převahu, ale pokud ji proti partnerce použije, je to jeden z nejhorších a nejzbabělejších činů, který může muž proti ženě spáchat. Vztah 4 žen byl narušen alkoholismem partnera.

MUŽI:

	počet	%
Alkoholismus	1	2%
Dluhy partnerky	2	5%
Jiné závislosti	2	5%
Slovní napadání	2	5%
Fyzické napadení	0	0%
Neměl jsem žádný takový problém	38	83%

Tabulka 16.2 – Setkal jste se někdy s tímto problémem - muži

Obrázek 16.2 – Setkal jste se někdy s tímto problémem - muži

Převážná většina dotazovaných (83%) se s žádným z nabízených problémů nikdy nesetkala, což je potěšující okolnost. 2 muži se setkali s dluhy jejich partnerky, stejný počet respondentů musel čelit slovnímu napadání a 2 muži také uvedli jiné závislosti

(kouření a drogy). 1 dotazovaný zažil vztah s partnerkou, která měla problémy s alkoholem.

17. Setkal/a jste se během vztahu s nevěrou?

a) ano, byl/a jsem nevěrný/á, proč _____

b) ano, partner/ka byl/a nevěrný/á, proč _____

c) ne

ŽENY:

	počet	%
Ano, byla jsem nevěrná	3	5%
Ano, partner byl nevěrný	15	25%
Ne	42	70%

Tabulka 17.1 – Setkala jste se během vztahu s nevěrou - ženy

Obrázek 17.1 – Setkala jste se během vztahu s nevěrou - ženy

42 žen se s nevěrou dosud nesešlo nebo o tom alespoň neví. 25% dotazovaných bylo ale podvedeno svým partnerem, na druhou část této odpovědi, kde jsme se ptaly, proč byl jejich partner nevěrný, odpovídaly ženy takto:

- má to v povaze
- 4 ženy nevěděly, nikdy se na to partnera nezeptaly nebo jim nebyl schopen odpovědět
- muž měl příležitost v práci, je barman
- pravděpodobně kvůli nedostatku porozumění mezi námi dvěma

- absolvovala jsem ženskou operaci a mému muži chyběl sex, tak si našel milenku a spával s ní, když já jsem byla v bolestech doma a bála se o něj vždy, když přišel pozdě (vymlouval se na přesčasy v zaměstnání)

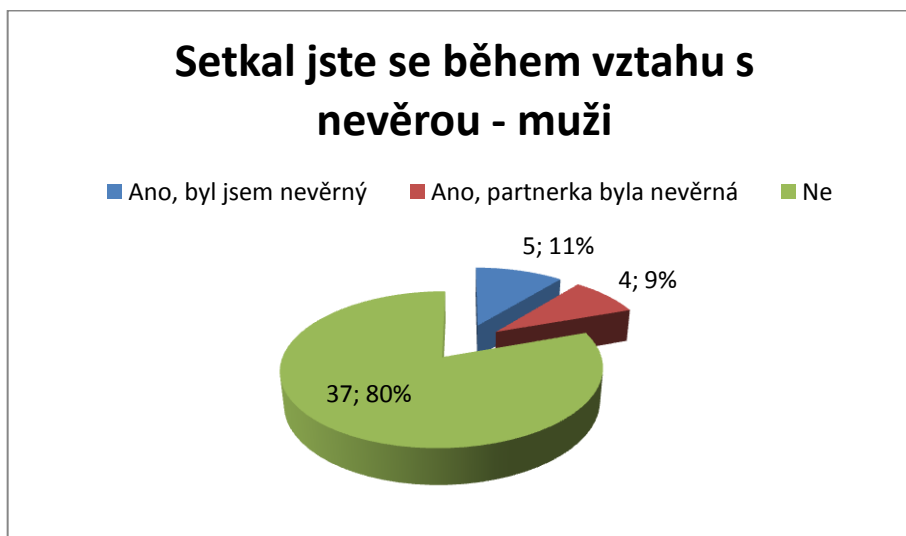
- měli jsme vztah „na dálku“, partner prý cítil odloučení, tak se sblížil s jinou

3 ženy samy přiznaly, že byly partnerovy nevěrné. 2 z tohoto počtu byly nevěrné proto, aby se pomstily za partnerovu nevěru a nebyly prý dostatečně uspokojovány svým partnerem, 1 respondentka uvedla, že s milencem zažila porozumění a souhru, kterou s partnerem nikdy nepoznala.

MUŽI:

	počet	%
Ano, byl jsem nevěrný	5	11%
Ano, partnerka byla nevěrná	4	9%
Ne	37	80%

Tabulka 17.2 – Setkal jste se během vztahu s nevěrou - muži

Obrázek 17.2 – Setkal jste se během vztahu s nevěrou - muži

Stejně jako u žen, tak i většina dotazovaných mužů (80%) se doposud s nevěrou neselekala nebo o tom neví. 5 mužů přiznalo, že byli nevěrní své partnerce. Na otázku proč odpověděli takto:

- stane se

- nedokážu odpovědět proč

- byl jsem opilý

- 2 muži svou nevěru omlouvali tím, že se jednalo o jednorázovou záležitost

4 muži ví o nevěře své partnerky a na otázku proč odpověděli takto:

- *asi na mě zuřila nebo si chtěla posílit své nízké sebevědomí*
- *z lehkomyšlnosti*
- *neměl jsem na ni čas kvůli náročné práci, tak si našla zabavení v podobě milence*

18. Setkal/a jste se během vztahu s virtuální nevěrou (chat, sms, e-mail, ...)?

a) ano, byl/a jsem takto nevěrný/á, proč _____

b) ano, partner/ka byl/a takto nevěrný/á, proč _____

c) nepovažuji pravidelný virtuální kontakt za nevěru

d) ne

ŽENY:

	počet	%
Ano, byla jsem takto nevěrná	0	0%
Ano, partner byl takto nevěrný	5	9%
Nepovažuji pravidelný virtuální kontakt za nevěru	11	19%
Ne	42	72%

Tabulka 18.1 – Setkala jste se během vztahu s virtuální nevěrou - ženy

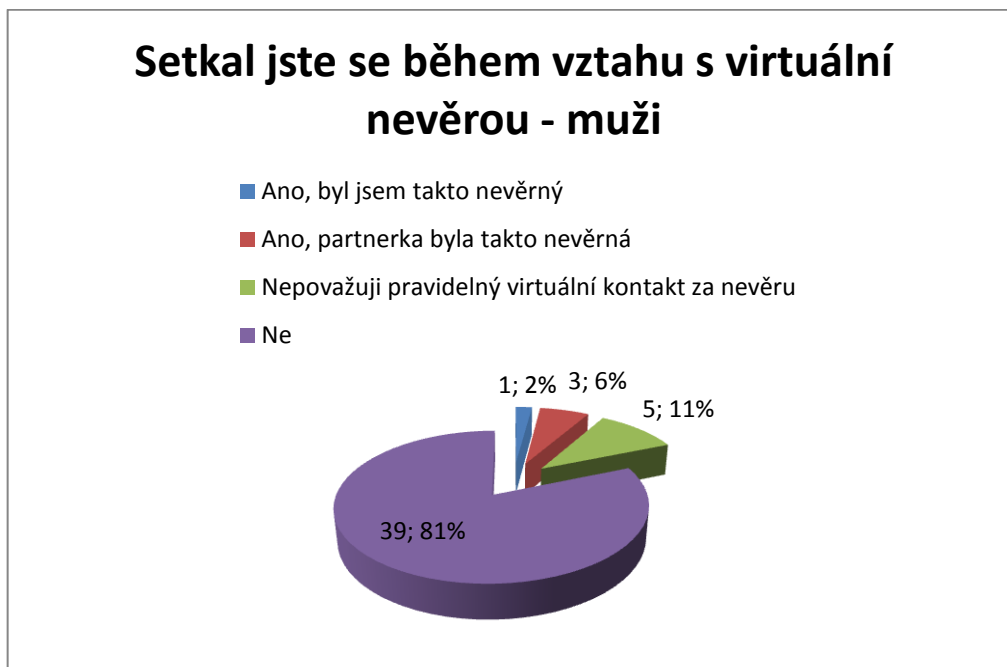
Obrázek 18.1 – Setkala jste se během vztahu s virtuální nevěrou - ženy

Z grafu je patrné, že 42 žen se s tímto typem nevěry doposud nesetkalo, 11 respondentek nepovažuje pravidelný virtuální kontakt za nevěru a naopak 5 dotazovaných pravidelné dopisování přes chat nebo sms s jinou ženou považuje za nevěru a dokonce je takto jejich partner podvedl. 4 ženy nedokázaly odpovědět, proč jejich partner volil tento typ nevěry, jedna dotazovaná odpověděla, že se její muž nudil a hledal touto cestou rozptýlení.

MUŽI:

	počet	%
Ano, byl jsem takto nevěrný	1	2 %
Ano, partnerka byla takto nevěrná	3	6 %
Nepovažuji pravidelný virtuální kontakt za nevěru	5	11 %
Ne	39	81 %

Tabulka 18.2 – Setkal jste se během vztahu s virtuální nevěrou - muži

Obrázek 18.2 – Setkal jste se během vztahu s virtuální nevěrou - muži

81% mužů se s virtuální nevěrou nesetkalo, 5 respondentů pravidelný virtuální kontakt za typ nevěry, 3 dotazovaní byli jejich partnerkou takto podvedeni, ale důvod nevěry neznají a jeden muž se přiznal, že si pravidelně dopisoval na sociální síti s jinou ženou kvůli zábavě a považuje tento čin za nevěru.

19. Setkal/a jste se s fyzickým napadením ze strany partnera/ky?

- a) ano, byl to hlavní důvod rozchodu
- b) ano, ale vztah pokračoval/pokračuje
- c) ne

ŽENY:

	počet	%
Ano, byl to hlavní důvod rozchodu	5	9%
Ano, ale vztah pokračoval/pokračuje	3	5%
Ne	50	86%

Tabulka 19.1 – Setkala jste se s fyzickým napadením ze strany partnera - ženy

Obrázek 19.1 – Setkala jste se s fyzickým napadením ze strany partnera – ženy

I když 89% dotazovaných žen nikdy nezažilo fyzické napadení, což je velmi dobře a těší nás to, mrzí nás a je nám velmi líto, že 8 žen bylo od svého partnera fyzicky napadeno. U pěti žen byl sice fyzický útok od partnera důvod k rozchodu, ale 3 ženy se přiznaly, že i když byly partnerem napadeny, vztah stále přetrval nebo přetrvává. Domníváme se, že právě tyto ženy zůstávají s partnerem, který je schopen fyzického násilí na své partnerce, především kvůli dětem a zachování rodiny a možná také kvůli tomu, že si myslí, že je „nějaká ta facka“ normální a ony si ji přeci zaslouží. Opak je ale pravdou. Došlo k nespočetům případů, kdy se právě od jedné facky partnerova agrese stupňovala tak, až žena skončila s následky fyzického napadení v nemocnici. Otázkou je, zda děti,

kteřé vyrůstají v takové rodině, kdy otec bije matku, budou jednou právě své matce vděční za to, že vztah udržovala právě kvůli nim.

MUŽI:

	počet	%
Ano, byl to hlavní důvod rozchodu	0	0%
Ano, ale vztah pokračoval/pokračuje	0	0%
Ne	45	100%

Tabulka 19.2 – Setkal jste se s fyzickým napadením ze strany partnerky - muži

Obrázek 19.2 – Setkal jste se s fyzickým napadením ze strany partnerky – muži

Podle očekávání nezažil ani jeden muž od své partnerky fyzické napadení.

20. Prožil/a jste ve vztahu dlouhodobější krizi, kterou jste dokázali překonat?

- a) ano, ale krizi jsme společně překonali
 b) ano, ale tato krize vedla k rozchodu
 c) ne (na ot. č. 21 neodpovídejte)

ŽENY:

	počet	%
Ano, ale krizi jsme společně překonali	10	17%
Ano, ale tato krize vedla k rozchodu	12	21%
Ne	36	62%

Tabulka 20.1 – Setkala jste se s dlouhodobější krizí - ženy

Obrázek 20.1 – Setkala jste se s dlouhodobější krizí – ženy

Z grafu vyčteme, že 36 dotazovaných žen dlouhodobější krizi v partnerském vztahu nezažilo. 12 respondentek takovou krizi zažilo, ale nedokázaly ji s partnerem vyřešit a tak vedla k rozpadu vztahu. Naopak 17% žen, které vyplnily náš dotazník, s partnerem dlouhodobější krizi dokázaly vyřešit a ustát.

MUŽI:

	počet	%
Ano, ale krizi jsme společně překonali	4	9%
Ano, ale tato krize vedla k rozchodu	7	15%
Ne	34	76%

Tabulka 20.2 – Setkal jste se s dlouhodobější krizí - muži

Obrázek 20.2 – Setkal jste se s dlouhodobější krizí – muži

U mužů je situace velmi podobná ženám, kdy také většina dotazovaných mužů (76%) dlouhodobější krizi doposud nezažila. 7 mužů ale se svou partnerkou nedokázalo krizi vyřešit a překonat a jejich vztah kvůli ní vedl k rozpadu. Ovšem 4 respondenti dlouhodobější krizi se svou partnerkou ustáli a jejich vztah pokračoval nebo stále pokračuje.

21. Čeho se krize z ot. 20 týkala?

Tato otázka je v našem dotazníku jediná otevřená, proto budeme vyhodnocovat odpovědi respondentů, kteří v předchozí otázce odpověděli, že dlouhodobější krizi během partnerského vztahu zažili. Jednotlivé odpovědi rozdělíme opět podle pohlaví a dále je rozdělíme podle toho, zda krizi dokázali partneři překonat, nebo vedla k rozchodu.

ŽENY:

V předchozí otázce odpovědělo celkem 22 žen, že se setkaly během svého života s dlouhodobější krizí v partnerském vztahu.

10 žen tuto krizi s partnerem překonali a jejich vztah tak mohl pokračovat a vyvíjet se dál. Tyto ženy uvedly, čeho se daná krize týkala a ony ji dokázaly vyřešit:

- 2 ženy se setkaly s dlouhodobějším slovním napadáním a ponižováním
- jedna z respondentek dokázala překonat dokonce i fyzické napadení a byla schopna v takovém vztahu pokračovat dál
- alkoholismus a nespolehlivost na partnera
- málo společného volného času
- nedostatek času na děti
- výchova dětí, problémy s financemi, dluhy a nevěra
- neplodnost
- nevěra
- dlouhodobá partnerova nemoc
- rozpory s partnerovými rodiči
- sex

12 žen nedokázalo s partnerem dlouhodobou krizi překonat, vyřešit problém a tak se jejich vztah na základě níže uvedených důvodů rozpadl:

- alkoholismus a nevěra
- nedokázali jsme se dohodnout na společné budoucnosti
- partner byl „mamánek“, který potřeboval servis
- fyzické napadení
- u dvou žen za rozpad vztahu mohlo odloučení při vztahu „na dálku“ a nevěra
- 4 ženy uvedly jako hlavní důvod rozchodu nevěru
- rozdílné názory

MUŽI:

V předchozí otázce odpovědělo celkem 11 mužů, že se setkali během svého života s dlouhodobější krizí v partnerském vztahu.

4 muži tuto krizi s partnerkou překonali a jejich vztah tak mohl pokračovat a vyvíjet se dál. Tito muži uvedli, čeho se daná krize týkala a oni ji dokázali vyřešit:

- *pohled na společnou budoucnost*
- *nevěra partnerky*
- *má nevěra*
- *sex*

7 mužů nedokázalo s partnerkou dlouhodobou krizi překonat, vyřešit problém a tak se jejich vztah na základě níže uvedených důvodů rozpadl:

- *rozdílný názor na život*
- *odloučení*
- *rozdíly v povaze na základě znamení zvěrokruhu*
- *partnerka mi záviděla, že mám maturitu a ona je jen vyučená*
- *alkoholismus*
- *komunikace + žárlivost*

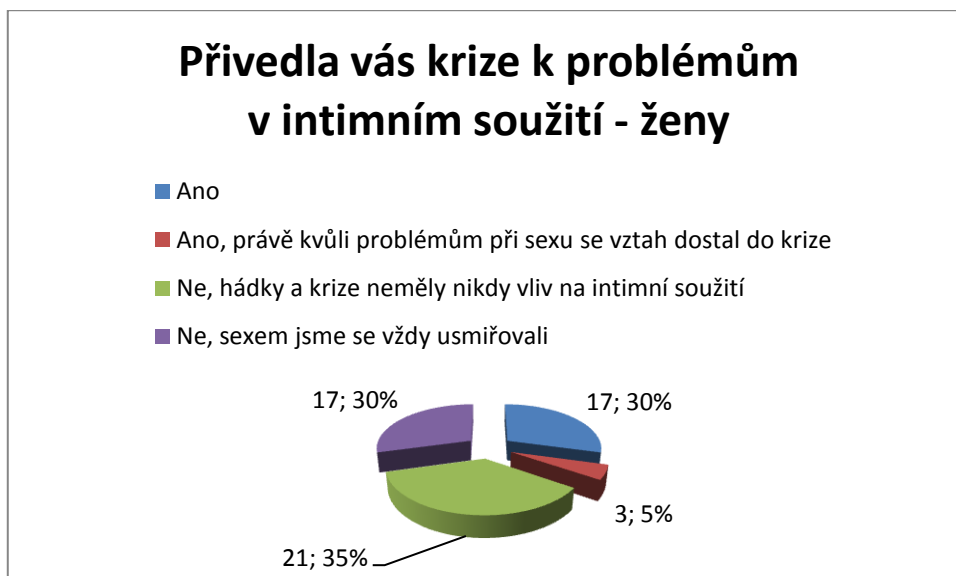
22. Přivedla vás krize ve vztahu někdy k problémům v intimním soužití?

- a) ano
 b) ano, právě kvůli problémům při sexu se vztah dostal do krize
 c) ne, hádky a krize neměly nikdy vliv na intimní soužití
 d) ne, sexem jsme se vždy usmířovali

ŽENY:

	počet	%
Ano	17	30%
Ano, právě kvůli problémům při sexu se vztah dostal do krize	3	5%
Ne, hádky a krize neměly nikdy vliv na intimní soužití	21	35%
Ne, sexem jsme se vždy usmířovali	17	30%

Tabulka 21.1 – Přivedla vás krize k problémům v intimním soužití - ženy

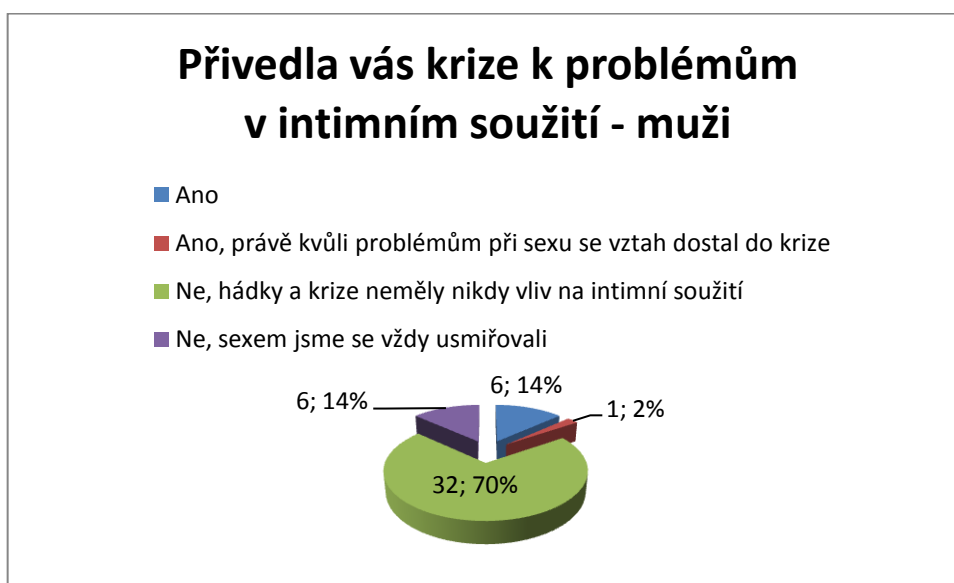
Obrázek 21.1 – Přivedla vás krize k problémům v intimním soužití - ženy

U 21 dotázaných žen neměly hádky a problémy ve vztahu dopad na intimní soužití. 17 žen přiznalo, že krize ve vztahu se na intimním soužití podepsala a měla na kvalitu intimního života velký vliv a naopak 17 žen tvrdí, že se s partnerem sexem vždy usmířují. U 5% respondentek právě problémy v sexu přivedly vztah do krize.

MUŽI:

	počet	%
Ano	6	14%
Ano, právě kvůli problémům při sexu se vztah dostal do krize	1	2%
Ne, hádky a krize neměly nikdy vliv na intimní soužití	32	70%
Ne, sexem jsme se vždy usmířovali	6	14%

Tabulka 21. 2– Přivedla vás krize k problémům v intimním soužití – muži

Obrázek 21.2 – Přivedla vás krize k problémům v intimním soužití - muži

Celých 70% respondentů nemá problémy v intimním soužití s partnerkou, které by byly vyvolány hádkou nebo krizí. Jeden muž zažil nebo zažívá vztah, který se kvůli problémům v sexu dostal do krize. 14% dotázaných zažilo problémy v intimním soužití, které vznikly na základě rozepře s partnerkou a naopak 14% respondentů řeší hádky a nesrovnalosti ve vztahu usmířením v podobě sexu.

23. Setkal/a jste se s nedostatkem tolerance a empatie ze strany partnera/ky?

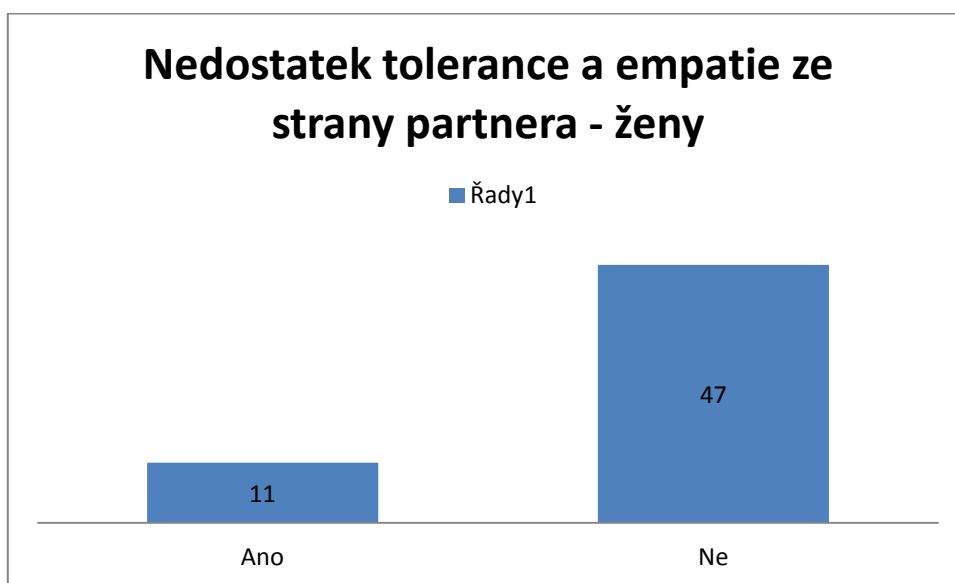
a) ano; v jakém smyslu _____

b) ne

ŽENY:

	počet	%
Ano	11	19%
Ne	47	81%

Tabulka 22.1 – Nedostatek tolerance a empatie ze strany partnera - ženy

Obrázek 22.1 – Nedostatek tolerance a empatie ze strany partnera - ženy

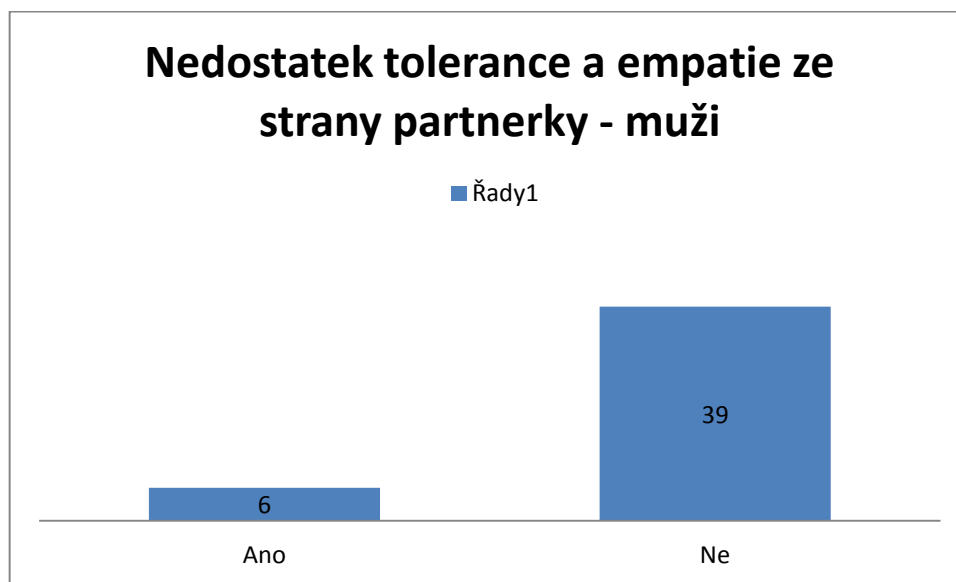
81% dotázaných žen se doposud neseťkalo s nedostatkem tolerance a empatie ze strany jejich partnera. 11 žen odpovědělo, že zažily situaci, kdy nebyly partnerem dostatečně tolerovány a jejich přítel nebo manžel nevykazoval dostatečnou empatii. Svě odpovědi takto zdůvodnily:

- měla jsem dominantního partnera, který nepřipouštěl jiný názor
- partner byl sobec
- partner byl citově zaostalý a tvrdý vůči mně i dětem
- staral se jen o své potřeby
- nechápal rodinné i životní cíle
- on mohl všechno, já jsem nesměla nic
- netoleroval, když jsem trávila volný čas se svými dětmi, cítil se prý opuštěný
- nerozuměl mým aktuálním potřebám

MUŽI:

	počet	%
Ano	6	13%
Ne	39	87%

Tabulka 22.2 – Nedostatek tolerance a empatie ze strany partnerky – muži

Obrázek 22.2 – Nedostatek tolerance a empatie ze strany partnerky - muži

Stejně, jako tomu bylo u žen, tak i převážná většina mužů (87%) se doposud neseťkala s nedostatkem empatie a tolerance ze strany jejich partnerky. 6 mužů ale odpovědělo, že zažili vztah, ve kterém pociťovali nedostatečnou toleranci a empatii od jejich partnerky. Své odpovědi takto zdůvodnili:

- nechápala mě a ani se o to nesnažila
- měla špatnou povahu
- partnerka byla trucovitá a často mě ignorovala
- myslela si o sobě, že je výjimečná a já nejsem nic

3.4 Vyhodnocení hypotéz

H1) Více problémů spojených s nespokojeností v sexuální oblasti zažili v partnerském vztahu muži než ženy.

Pokud porovnáme odpovědi mužů a žen na otázku 22, zjistíme, že se nám hypotéza nepotvrdila. V sexuální oblasti mělo na základě krize problém s partnerkou pouze 6 mužů (14%) a jen jednoho respondenta (2%) přivedly problémy v sexu ke vztahové krizi. Naopak 17 dotazovaných žen (30%) uvedlo, že zažilo s mužem krizi, která vedla až k problémům v intimním soužití a 3 ženy (5%) zažily nesoulad v sexu, který zapříčinil dlouhodobější partnerskou krizi.

Po tomto srovnání můžeme konstatovat, že v sexuální oblasti mají více zkušeností s problémy ženy než muži.

H2) Více problémů spojených s nevěrou zažily v partnerském vztahu ženy.

Při srovnání odpovědí obou pohlaví na otázku 17 zjistíme, že se nám naše hypotéza potvrdila. Pouze čtyřem mužům (9%) byla jejich partnerka nevěrná, 5 mužů (11%) přiznalo, že byli své ženě nevěrní. U žen byla situace podstatně závažnější. Až 15 dotazovaných žen (25%) zažilo od svého partnera nevěru, naopak nevěrné svému muži byly pouze 3 ženy (5%) a 2 z tohoto počtu nevěru podnikly z pomsty (oko za oko,...).

Po tomto srovnání můžeme konstatovat, že ženy v partnerském vztahu zažily opravdu více problémů spojených s nevěrou než muži.

H3) Převážná většina žen i mužů nedokáže vyřešit dlouhodobé krize a jejich partnerský vztah se rozpadne.

K vyhodnocení této hypotézy jsme porovnali odpovědi na otázku 20 a zjistili jsme, že se nám hypotéza potvrdila. Celkem 11 mužů (24%) zažilo ve vztahu s partnerkou dlouhodobější krizi a 7 respondentů (15%) uvedlo, že tato krize přivedla vztah k rozchodu, neboť nebyli schopni s partnerkou problémy vyřešit a domluvit se na rozumném řešení, které by zachránilo jejich soužití. Z celkového počtu dotázaných žen, zažilo dlouhodobou krizi 22 respondentek (38%) a 12 žen (21%) přiznalo, že tato krize zapříčinila rozpad vztahu, neboť jí s partnerem nedokázali čelit.

H4) Nejvíce problémů, které zatěžují partnerské vztahy, plyne z nedostatku času na partnera kvůli zaměstnání a z nedostatečné komunikace mezi partnery.

Pokud porovnáme odpovědi na otázku 15, zjistíme, že se nám hypotéza potvrdila, ale k častým problémům bychom chtěli přiřadit ještě žárlivost.

7 mužů (15%) zvolilo možnost, která zahrnuje problémy s nedostatkem času na partnerku kvůli zaměstnání a 4 respondenti (9%) se potýkali s problémy v komunikaci, o jednoho více, tedy 5 mužů (11%) zvolilo problémy s žárlivostí. Také u žen se vyskytuje nejvíce problémů spojených právě se vzájemnou komunikací, tuto možnost zvolilo 13 žen (19%). 11 žen (16%) si stěžovalo na nedostatek času kvůli zaměstnání a stejný počet dotazovaných (16%) zažilo problémy s žárlivostí.

H5) Ženy odsuzují virtuální nevěru víc než muži.

Při srovnání odpovědí na otázku 18 zjistíme, že se nám hypotéza nepotvrdila. 11 žen (19%) nepovažuje pravidelný virtuální kontakt za nevěru, muži pravidelné virtuální dopisování tolerují mnohem méně než ženy, pouze 5 mužů (11%) tento typ kontaktu za nevěru nepovažuje.

ZÁVĚR

V dnešní společnosti a tempu doby je nesnadné najít si potřebný čas a energii na řešení důležitých věcí. Ty však značně ovlivňují náš život, zejména pokud hovoříme o řešení partnerských vztahů. V této bakalářské práci je poukázáno na problémy spojené s nevěrou, vztahem s partnerem z ciziny, žárlivostí, násilím, věkem partnerů a sexuálním nesouladem. Ve výzkumu této bakalářské práce bylo zjištěno, že většina partnerů vyřeší své problémy, zřejmě je to také nabytou zkušeností na základě dlouhodobějších vztahů. Většina dotázaných dokázala překonat dlouhodobou partnerskou krizi a ve vztahu pomocí kompromisu vytvořila harmonii.

Za největší partnerské problémy považovali dotazovaní muži nedostatek času na partnerku, komunikaci a žárlivost, ženy se shodovaly svými odpověďmi.

Názory psychologů v teoretické části jako R. Uzla nebo E. Matějkové se shodují s výsledky výzkumu v této bakalářské práci. Psychologové odsuzují k zániku vztahy, kde se vyskytují problémy v intimním soužití a odlišný pohled na budoucnost. Uvědomme si, že lidé často nemají ve shonu čas na duševní vývoj vztahu a fyzický kontakt alespoň dočasně plní tuto funkci. Zajímavé bylo zjištění, že nespokojené se sexuálním životem jsou spíše ženy, což vyvrací teorii S. Kratochvíla, že muži jsou těmi „trpícími“. Nevěra je věčné téma. Jejimi iniciátory jsou stále ve větší míře muži, což jak R. Uzel naznačuje, muži jsou jinak biologicky nastaveni „jako lovci“. Zatímco teoretická část spíše inklinovala k tomu, že virtuální nevěra je věcí mužů, ve výzkumu se zjistilo, že druh této nevěry je odsuzován spíše muži než ženami.

Žárlivost podle Blechové vyplývá u člověka z nedostatečné sebedůvěry v sám sebe či samu sebe, obává se, že není pro partnera dost dobrý. Partner tyto pocity vnitřně vnímá, a tedy si nemůže vážít dostatečně partnera a opět jsme u nevěry. Žárlivost je jedním z největších partnerských problémů.

Věk partnerů podle E. Matějkové nehraje roli ve vztahu, jestliže není věkový rozdíl mezi partnery vyšší než 20 let. Absolutně odmítá klišé typu „je s ním pro peníze, on chce mladou krev apod.“ Pokud spolu tyto dva lidé vydrží více než rok, pak je ve vztahu více. Žena ve starším muži vidí zralost a obdivuje ho, muž vedle ní mládne a nechává se prostupovat jejím aktivním „živým“ přístupem k životu.

Vztah s partnerem cizincem může být na začátku velmi exotický, avšak později po střetu s realitou a uvědoměním si toho, že jeden z partnerů se musí vzdát svého

prostředí, vyvolává konflikty a rozpad vztahu na základě kulturních rozdílů a životních zvyklostí. V případě, že jsou navíc partneři spolu, i když žijí daleko od sebe (různé státy), je pravděpodobný rozchod. Tento výsledek potvrdil výzkum jak u žen, tak i u mužů.

Již E. Matějková poukazuje na skutečnost, že bychom si měli při volbě partnera hned na začátku uvážit, zda se shodneme v pohledu na život a plánech do budoucna. V případné značné odlišnosti a pocitu, že něco není v pořádku, nemáme se zaplétat s potenciálním partnerem. Jak muži, tak i ženy podle výzkumu vidí v této souvislosti značný problém.

Konflikty mohou pak přerůst ve slovní napadání, psychické týrání a nakonec ve fyzické ubližování spojené s alkoholismem či hazardem. Zde jsou ohroženy ženy, jež mají ochranné pudy a snaží se svého partnera zachránit, omlouvají ho na základě prožití složitých životních osudů. Zapomínají, že vztah má být rovnocenný, ne však podřízený (otec x dcera či matka x syn), přičemž každý z nás má zodpovědnost pouze za svůj život. Pouze sám člověk ví, co je pro něj nejlepší.

Freud zastával teorii, že člověk nemůže nic z minulosti potlačit. Je ovlivněn svým vývojem od narození. Značně ho ovlivní i nezpracované zážitky. Opakuje staré vztahové vzorce chování, které přenáší do nových meziosobních situací, tedy i partnerských. Toto přenesení se objevuje i v konfliktních či negativních situacích, jelikož dotyčný ví, jak se v těchto situacích má chovat na základě zděděného vzorce a nevystavuje se riziku z neznáma. Dospělý člověk se snaží vyhnout kritice, změně a hájí svůj způsob života, aby nebyla ohrožena jeho stabilita. Tento postoj brání jeho vývoji a potenciálnímu harmonickému partnerskému soužití.¹¹⁵

Ch. Thiel hovoří o dvaceti způsobech jak docílit šťastného vztahu. Máme se postarat o dobrou náladu v případě řešení problémů (Kroky- Nemluvit o problému. Nekritizovat. Pečovat o sebe Pustit se do odložených věcí. Pečovat o partnera. Uvědomit si, čeho si na partnera vážíme.). Máme se vyhýbat hádkám, jak jen to jde. Musíme mít rádi partnera se vším všudy a nesnažit se ho převychovávat. Máme si sami vyřešit problémy, nesvádět je na druhého. Důležité pro partnerství je mít přátele. Ne vše máme s partnerem společné. Přátelé nám také mohou pomoci v krizích a navzájem si od sebe odpočinout. Dalším doporučením filosofa je poznat své dědictví, tzn. být zvědavý, dozvídat

---

¹¹⁵ PONĚŠICKÝ, Jan. *Fenomén ženství a mužství: psychologie ženy a muže, rozdíly a vztahy*. 4. vyd. Praha: Triton, 2012, 217 s., [4] l. obr. příl. Psychologická setkávání. ISBN 978-80-7387-546-6. s. 10-11

se o partnerovi více. Snažíme se vidět svět očima partnera, ale nesmíme se přizpůsobovat, to vede k nespokojenosti. Musíme si vyhradit čas sami pro sebe, nelze mít fungující vztah při trávení celého společného času. Máme být neustále aktivní a nenechat se udolat neustálým životním kolotočem. Je řeč o povídání, které u mnoha párů časem mizí a vztah se rozpadá. Častým tématem je sdělení zážitků. V této chvíli nemluvíme o problémech, nekritizujeme, neradíme a razíme heslo „spolu proti světu“. Partneři se mají neustále snažit v sexuální oblasti, jelikož se neustále měníme a sex je jeden z důležitých prvků vztahu. Společné bydlení by mělo probíhat krok za krokem, nikam nespěchat a postupně spolu trávit více a více času. Musíme si uvědomit, že společné bydlení přinese komplikace. Měli bychom si rozdělit domácí práce, ponechat si volný prostor, neodsuzovat druhého za nic, zavést výměnný obchod a hlavně se cítit dobře. Pokud budeme partnera chválit, dosáhneme též spokojenosti. Nesmíme se nechat ovlivňovat od partnera a nechat se měnit, máme vnímat druhého jako svůj doplněk. Vnímáme partnerovy problémy jako i naše problémy a podílíme se na jejich řešení. Myslíme přitom realisticky, hovoříme o různých alternativách jednání, nevyčítáme a vedeme partnera k tomu, aby ani on sám sobě nic nevyčítal. Věrnost je předpokladem fungujícího vztahu. Pokud už někdo nevěrný je, pak se po odhalení nikdy nemá vracet do stejných „kolejí“. Nikdy si nemáme přestávat dávat cíle, ty nás ženou kupředu a dávají směr.¹¹⁶

Nepřítelem dnešního světa je stres a nedostatek času, pak to samozřejmě ovlivňuje i partnerský vztah. Autor K. Leman doporučuje změnit svůj denní rozvrh a alespoň něco vyškrtnout, aby si partneři na sebe našli více času, popovídat si a fyzicky se sblížit. Je důležité absolutně odjet z prostředí, ve kterém prožíváme neustálý shon, abychom načerpali síly z neutrálního prostředí. Pokud přijdou konflikty, je třeba je řešit včas a ne čekat na vybuchnutí. Klade důraz i na obětování času, který bychom věnovali na finanční přílepkou, partnerovi. Štěstí nám více peněz nezaručí. Všechny problémy autor spojuje s odcizením způsobeným snižujícím zájmem o sex. Všechny tyto rady mají právě mířit ke spokojenějšímu životu přes fyzické uspokojení. Důležité je, aby muž cítil, že je milován, oceňován a může se těšit na inovativní přístup své ženy k jejich společnému životu.¹¹⁷

---

¹¹⁶ THIEL, Christian. *Proč jsou šťastné páry šťastné: 20 receptů pro naplněné partnerství*. 1. české vyd. Praha: Grada, 2012, 187 s. ISBN 978-80-247-4496-4. s. 5-8

¹¹⁷ LEMAN, K. *Harmonie v manželství. Tajemství intimního života*. přel. Dan Drápal. Praha: Návrat domů, 2003. 206 s. ISBN 978-80-7255-202-3. s.141-145

Psycholog J. Grey se domnívá, že krásný vztah plný přijetí a porozumění docílíme tím, že pochopíme, že ženy a muži jsou „rozdílně naprogramovaní“ a tedy odlišní. Není tedy důležité jen to, jak jsme vyrůstali a byli ovlivněni okolím, nýbrž funkcí mozku na základě biochemických reakcí. Jakmile si toto uvědomíme, nebudeme mít nerealistická očekávání.¹¹⁸

J. Gray vysvětluje spokojenost člověka prostřednictvím hormonů. Pokud je muž úspěšný, produkuje testosteron a má energii. U žen ale testosteron stres nesnižuje, ty nelpí na úspěchu, nýbrž na spolupráci s druhými lidmi. Pokud je však podpořena mužem, zvedne se jí hladina oxytocinu a ona je v dobré náladě.

J. Gray také mluví o tipech k spokojenému partnerskému životu. Máme se věnovat sami sobě, mít se rádi a chovat se k sobě s úctou, trávit čas se spolupracovníky, přáteli. Musíme odpočívat, věnovat se zálibám. Uvědomit si, co máme vše v našem rozvrhu a udělat si čas na svou drahou polovičku. Věnujeme se svým prioritám a nebudeme se snažit stihnout vše s vyčerpaností na konci dne. Máme si nechat pomoci od druhých. Dát svůj čas rodině a pracovat. Měli bychom pracovat na duchovní stránce. Necháme si prostor na zvláštní příležitosti (oslavy), abychom něco zvláštního neočekávali stále od vztahu. Setkání s jinými dvojicemi je správnou vzpruhou. Další vzdělávání nám pomáhá ve vývoji. Naše dramata z dětství bychom měli vyřešit, aniž bychom do toho zatahovali partnera a neočekávali kompenzaci nedostatků u něj, raději bychom si měli nechat pomoci od odborníka. Správná cesta ke tvorbě potřebných hormonů je setkání se stejným pohlavím.

Měli bychom se věnovat dětem, zvířatům a potřebným, jelikož nezištně něco děláme a cítíme smysl činnosti. Změny v životním stylu můžeme spatřit ve sledování televize, návštěvy kina, divadla či výstav. Správná strava, pohyb a kvalitní spánek jsou pro spokojený život důležité, a určitě lepší než užívání antidepresiv. Spánkový deficit nám přivádí množství stresu. Velmi zásadní věc je plnění vlastních snů, pak máme pocit naplněnosti našeho života. Pokud poznáme, co je pro nás nejdůležitější a najdeme svou cestu, bude spokojený i náš partner.¹¹⁹

---

¹¹⁸ GRAY, John. *Ohnivá Venuše, studený Mars: hormonální rovnováha - klíč ke spokojenému (nejen) milostnému životu*. Vyd. 1. Praha: Práh, 2012, 271 s. ISBN 978-80-7252-500-3.

¹¹⁹ GRAY, John. *Ohnivá Venuše, studený Mars: hormonální rovnováha - klíč ke spokojenému (nejen) milostnému životu*. Vyd. 1. Praha: Práh, 2012, 271 s. ISBN 978-80-7252-500-3. s. 229-249

Problémy ve vztazích přijdou vždy, jsme lidé a neustále se vyvíjíme. Je však pouze na nás, zda budeme naslouchat sami sobě, analyzovat své pocity a prodiskutujeme naše duševní pochody s partnerem. Komunikací a otevřeností předejdeme nabalováním problémů, mnohdy i zbytečných a vyvarujeme se nebezpečí vytvářet si domněnky, jež nemají s realitou pranic společného. Přece jen jsou „muži z Marsu a ženy z Venuše“.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BEDNÁŘOVÁ, Zdena. et al. *Domácí násilí – manuál ke kurzům*. Praha: Acorus, 2003. 123 s. ISBN neuvedeno
2. BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy v dnešní době, aneb, Jak spolu žít*. Vyd. 3. Plzeň: Zdenka Blechová, 2013, 155 s. ISBN 978-80-87413-24-1.
3. CORNEAU, Guy. *Anatomie lásky: vztahy otec - dcera, matka - syn a jejich vliv na budoucí partnerské vztahy*. Vyd. 5. Překlad Miroslava Camutaliová. Praha: Portál, 2013, 247 s. ISBN 978-80-262-0402-2.
4. DALLAIRE, Yvon. *Láska a sexualita v trvalém vztahu*. Vyd. 1. Překlad Kateřina Bodnárová. Praha: Portál, 2009, 163 s. ISBN 978-807-3675-233.
5. DRÁPAL, Dan. *Vztahy, sex, rodina: velký rozvrat a cesta k obnově*. 1. vyd. Praha: Návrat domů, 2013, 266 s. ISBN 978-80-7255-304-4.
6. EISLEROVÁ, Riane. *Číše a meč, agrese a láska, aneb, Žena a muž v průběhu staletí*. Překlad Magdalena Pechová. Praha: Lidové noviny, 1995, 329 s. ISBN 80-710-6095-X.
7. GIDDENS, Anthony. *Proměna intimity: sexualita, láska a erotika v moderních společnostech*. Vyd. 1. Překlad Ivo Možný. Praha: Portál, 2012, 215 s. ISBN 978-802-6201-755.
8. GRAY, John. *Ohnivá Venuše, studený Mars: hormonální rovnováha - klíč ke spokojenému (nejen) milostnému životu*. Vyd. 1. Praha: Práh, 2012, 271 s. ISBN 978-80-7252-500-3.
9. GRAY, John. *Mars a Venuše s láskou: ilustrovaný průvodce teorií muži jsou z Marsu, ženy z Venuše*. Vyd. 1. Ilustrace Barbara Slate. Praha: Práh, 2004, 149 s. Bestseller (Práh). ISBN 80-725-2099-7.
10. HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Psychologický slovník*. Vyd. 2. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, 2009, 774 s. ISBN 978-80-7367-569-1
11. KARSTEN, Hartmut. *Ženy - muži*. Vyd. 1. Překlad Petr Babka. Praha: Portál, c2006, 183 s. Spektrum (Portál), 48. ISBN 80-736-7145-X.
12. KATRŇÁK, Tomáš. *Na prahu dospělosti: partnerství, sex a životní představy mladých v současné české společnosti*. 1. vyd. Praha: Dokořán, 2010, 222 s. Bod. ISBN 978-802-1054-554.
13. KRATOCHVÍL, Stanislav. *Manželská terapie*. Vyd. 1. Praha: Avicenum, 1985. 236 s. ISBN neuvedeno.

14. KREIDL, M. et al. *Proměny v partnerství. Životní dráhy a partnerství v české společnosti*. Praha: Slon, 2012. 264 s. ISBN 978-80-7319-142-81
15. KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Konflikty mezi lidmi*. 1.vyd. Praha: Portál, 2002, 189 s. ISBN 80-717-8642-X.
16. LEMAN, K. *Harmonie v manželství. Tajemství intimního života*. přel. Dan Drápal. Praha: Návrat domů, 2003. 206 s. ISBN 978-80-7255-202-3
17. MATĚJKOVÁ, Erika. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 159 s. Partnerské vztahy. ISBN 978-80-247-1832-3.
18. MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-802-4723-389.
19. MERKLE, Rolf. *Žárlivost: jak vzniká a jak ji můžeme překonat*. Překlad Pavel Klepáč. Praha: Pragma, 1997, 103 s. ISBN 80-720-5485-6.
20. NOVÁK, Tomáš a Věra CAPPONI. *Sám sobě manželským poradcem: první pomoc při příhodách nevěrných*. 1. vyd. Praha: Grada, 1995, 110 s. ISBN 80-716-9163-1.
21. PAULÍK, K. *Člověk jako muž a žena*. Ostrava, 1992. 14 s. ISBN neuvedeno
22. PLZÁK, Miroslav. *Othelon, aneb, Manuál o žárlivosti*. Vyd. 5., V nakl. Motto 4. Praha: Motto, 2011, 119 s. ISBN 978-80-7246-546-0.
23. PLZÁK, Miroslav. *Manželský svár: zvládnete-li manželský dialog, zvládli jste manželství*. Vyd. 2., V nakl. Motto 1. Praha: Motto, 2011, 122 s. ISBN 978-80-7246-569-9.
24. PLZÁK, Miroslav. *Poruchy manželského soužití: úvod do matrimoniopatologie*. Vyd. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988, 157 s. Učebnice pro vysoké školy (Státní pedagogické nakladatelství).
25. PONĚŠICKÝ, Jan. *Fenomén ženství a mužství: psychologie ženy a muže, rozdíly a vztahy*. 4. vyd. Praha: Triton, 2012, 217 s., [4] l. obr. příl. Psychologická setkávání. ISBN 978-80-7387-546-6.
26. RAUS, Pavel. *Spojenci namísto protivníků: proces manželského a partnerského konfliktu*. 1. vyd. Praha: Návrat domů, c2012, 244 s. ISBN 978-80-7255-265-8.
27. SOPKOVÁ, E. *Násilie páchané na ženách a jeho důsledky*. In: *Piata žena: Aspekty násilia páchaného na ženách*. Bratislava: Aspekt, 2001.
28. *Svět mužů a žen: muž a žena ve svědectvích lidových tradic*. Vyd. 1. Editor Romana Habartová, Markéta Holubová. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, 2011, 287 s. ISBN 978-808-6185-972.

29. THIEL, Christian. *Proč jsou šťastné páry šťastné: 20 receptů pro naplněné partnerství*. 1. české vyd. Praha: Grada, 2012, 187 s. ISBN 978-80-247-4496-4.
30. Univerzita Hradec Králové. Ústav filosofie a společenských věd. *Muž a žena v dnešním světě. Sborník příspěvků z kolokvia časopisu Prometheus*. Hradec Králové, 2012. 167 s. ISBN 80-7041-674-2
31. UZEL, Radim. *Nevěra a co s ní*. Ilustrace Leon Svobodník. Praha: Petrklíč, 2010, 159 s. ISBN 978-80-7229-241-7.
32. VARGOVÁ, Branislava, Dana POKORNÁ a Marie TOUFAROVÁ. *Partnerské násilí*. Praha: Linde, 2008, 159 s. ISBN 978-808-6131-764.
33. WHITE, Gregory L a Paul E MULLEN. *Žárlivost: teorie, výzkum a klinické strategie*. 1. vyd. Praha: Triton, 2006, 418 s. Psyché (Triton), sv. č. 33. ISBN 80-725-4708-9.

INTERNETOVÉ ZDROJE

34. KULHÁNKOVÁ, I. Partnerské vztahy a věkový rozdíl. [online]. 2014. [cit. 20. ledna 2015]. Dostupný na WWW: <<http://www.irenakulhankova.cz/partnerske-vztahy-a-vekovy-rozdil/>>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Atd. a tak dále

Tj. to jest

Apod. a podobně

Tzn. to znamená

Příp. případně

Aj. a jiné

Stol. století

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1.1 – Pohlaví.....	62
Obrázek 2.1 - Věkový rozdíl mezi partnery – ženy	63
Obrázek 2.2 - Věkový rozdíl mezi partnery – muži	64
Obrázek 3.1 - Vzdělání – ženy.....	66
Obrázek 3.2 - Vzdělání – muži	67
Obrázek 4.1 - Zaměstnání – ženy	68
Obrázek 4.2 - Zaměstnání – muži.....	69
Obrázek 5.1 - Jste zadaná – ženy	70
Obrázek 5.2 - Jste zadaný – muži	71
Obrázek 6.1 - Jste vdaná – ženy	73
Obrázek 6.2 - Jste ženatý – muži	74
Obrázek 7.1 - Společné zájmy, koníčky – ženy.....	75
Obrázek 7.2 - Společné zájmy, koníčky – muži	76
Obrázek 8.1 – Máte děti – ženy	77
Obrázek 8.2 – Máte děti – muži.....	78
Obrázek 9.1 – Rozdíl v pohledu na výchovu dětí – ženy	79
Obrázek 9.2 – Rozdíl v pohledu na výchovu dětí – muži.....	80
Obrázek 10.1 – Sdílíte s partnerem společnou domácnost – ženy.....	81
Obrázek 10.2 – Sdílíte s partnerem společnou domácnost – muži	82
Obrázek 11.1 – Hlava rodiny/domácnosti – ženy.....	83
Obrázek 11.2 – Hlava rodiny/domácnosti – muži	84
Obrázek 12.1 – Je vztah „na dálku“ plnohodnotný – ženy.....	85
Obrázek 12.2 – Je vztah „na dálku“ plnohodnotný – muži	86
Obrázek 13.1 – Soužití s rodiči – ženy	87
Obrázek 13.2 – Soužití s rodiči – muži.....	88
Obrázek 14.1 – První krok k usmíření po hádce – ženy	89
Obrázek 14.2 – První krok k usmíření po hádce – muži.....	90
Obrázek 15.1 – Máte ve vztahu problém – ženy	91
Obrázek 15.2 – Máte ve vztahu problém - muži.....	93
Obrázek 16.1 – Setkala jste se někdy s tímto problémem – ženy.....	94
Obrázek 16.2 – Setkal jste se někdy s tímto problémem – muži	95
Obrázek 17.1 – Setkala jste se během vztahu s nevěrou – ženy.....	96

Obrázek 17.2 – Setkal jste se během vztahu s nevěrou – muži	97
Obrázek 18.1 – Setkala jste se během vztahu s virtuální nevěrou – ženy	99
Obrázek 18.2 – Setkal jste se během vztahu s virtuální nevěrou – muži.....	100
Obrázek 19.1 – Setkala jste se s fyzickým napadením ze strany partnera – ženy	101
Obrázek 19.2 – Setkal jste se s fyzickým napadením ze strany partnerky – muži	102
Obrázek 20.1 – Setkala jste se s dlouhodobější krizí – ženy	103
Obrázek 20.2 – Setkal jste se s dlouhodobější krizí – muži	104
Obrázek 21.1 – Přivedla vás krize k problémům v intimním soužití – ženy	107
Obrázek 21.2 – Přivedla vás krize k problémům v intimním soužití – muži	108
Obrázek 22.1 – Nedostatek tolerance a empatie ze strany partnera – ženy.....	109
Obrázek 22.2 – Nedostatek tolerance a empatie ze strany partnerky – muži	110

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Charakteristiky mužství a ženství.....	16
Tabulka 2 - Stupnice instrumentálnosti a expresivnosti	17
Tabulka 3 - Charakteristika čtyř osobnostních typů podle Bema	18
Tabulka 4 - Řešení konfliktu	38
Tabulka 1.1 – Pohlaví	62
Tabulka 2.1 – Věkový rozdíl mezi partnery – ženy.....	63
Tabulka 2.2 – Věkový rozdíl mezi partnery – muži	64
Tabulka 3.1 – Vzdělání – ženy	66
Tabulka 3.2 – Vzdělání - muži.....	66
Tabulka 4.1 – Zaměstnání – ženy	68
Tabulka 4.2 – Zaměstnání - muži	69
Tabulka 5.1 – Jste zadaná – ženy.....	70
Tabulka 5.2 – Jste zadaný – muži	71
Tabulka 6.1 – Jste vdaná – ženy	73
Tabulka 6.2 – Jste ženatý – muži.....	74
Tabulka 7.1 – Společné zájmy, koníčky – ženy	75
Tabulka 7.2 – Společné zájmy, koníčky - muži.....	76
Tabulka 8.1 – Máte děti – ženy.....	77
Tabulka 8.2 – Máte děti - muži.....	77
Tabulka 9.1 – Rozdíl v pohledu na výchovu dětí - ženy	79
Tabulka 9.2 – Rozdíl v pohledu na výchovu dětí - muži	80
Tabulka 10.1 – Sdílíte s partnerem společnou domácnost - ženy.....	81
Tabulka 10.2 – Sdílíte s partnerem společnou domácnost - muži	82
Tabulka 11.1 – Hlava rodiny/domácnosti – ženy	83
Tabulka 11.2 – Hlava rodiny/domácnosti - muži	83
Tabulka 12.1 – Je vztah „na dálku“ plnohodnotný – ženy	85
Tabulka 12.2 – Je vztah „na dálku“ plnohodnotný - muži.....	86
Tabulka 13.1 – Soužití s rodiči - ženy	87
Tabulka 13.2 – Soužití s rodiči – muži	87
Tabulka 14.1 – První krok k usmíření po hádce - ženy	89
Tabulka 14.2 – První krok k usmíření po hádce - muži.....	90
Tabulka 15.1 – Máte ve vztahu problém - ženy	91

Tabulka 15.2 – Máte ve vztahu problém - muži	92
Tabulka 16.1 – Setkala jste se někdy s tímto problémem - ženy	94
Tabulka 16.2 – Setkal jste se někdy s tímto problémem - muži	95
Tabulka 17.1 – Setkala jste se během vztahu s nevěrou - ženy	96
Tabulka 17.2 – Setkal jste se během vztahu s nevěrou - muži	97
Tabulka 18.1 – Setkala jste se během vztahu s virtuální nevěrou - ženy	99
Tabulka 18.2 – Setkal jste se během vztahu s virtuální nevěrou - muži.....	100
Tabulka 19.1 – Setkala jste se s fyzickým napadením ze strany partnera - ženy	101
Tabulka 19.2 – Setkal jste se s fyzickým napadením ze strany partnerky - muži	102
Tabulka 20.1 – Setkala jste se s dlouhodobější krizí - ženy	103
Tabulka 20.2 – Setkal jste se s dlouhodobější krizí - muži.....	103
Tabulka 21.1 – Přivedla vás krize k problémům v intimním soužití - ženy	107
Tabulka 21. 2 – Přivedla vás krize k problémům v intimním soužití – muži.....	108
Tabulka 22.1 – Nedostatek tolerance a empatie ze strany partnera - ženy.....	109
Tabulka 22.2 – Nedostatek tolerance a empatie ze strany partnerky – muži.....	110

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA PI: DOTAZNÍK – AKTUÁLNÍ PROBLÉMY PARTNERSKÉHO SOUŽITÍ

PŘÍLOHA P I:

DOTAZNÍK – AKTUÁLNÍ PROBLÉMY PARTNERSKÉHO SOUŽITÍ

Aktuální problémy partnerského soužití

Vážený respondente/respondentko,

jmenuji se Jiří Pekárek a jsem studentem 3. ročníku oboru sociální pedagogiky na univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, Institutu mezioborových studií Brno. Prostřednictvím tohoto dotazníku si Vás dovoluji oslovit a zároveň požádat o laskavé vyplnění. Cílem dotazníku je zjistit, zda a jaké problémy jste zažili ve svém partnerském soužití. Dotazník je anonymní a výsledky Vašich odpovědí budou použity pouze na zpracování mé bakalářské práce.

Předem děkuji za Vaši spolupráci.

Jiří Pekárek

- 1. Jste:** muž/žena
- 2. Váš věk:** _____; **věk Vašeho partnera/ky:** _____
- 3. Dosažené vzdělání (pokud studujete, vyznačte studovanou školu):**
  - a) ZŠ
  - b) SOU
  - c) SŠ
  - d) VOŠ
  - e) VŠ
- 4. V nynější době:**
  - a) studuji
  - b) pracuji
  - c) jsem nezaměstnaný/á
  - d) jsem na mateřské dovolené
  - e) jsem v důchodu
- 5. Jste zadaný/á:**
  - a) ano; jak dlouho _____
  - b) ne (v tomto případě odpovídejte na další otázky podle zkušeností z předchozích vztahů)

6. Jste ženatý/vdaná:

- a) ano; jak dlouho _____
- b) ne

7. Sdílette s partnerem/kou společné zájmy, koníčky?

- a) ano, jsem za to rád/a
- b) ano, ale vadí mi to
- c) pouze některé
- c) ne, jsem za to rád/a
- d) ne, ale vadí mi to

8. Máte děti:

- a) ano; kolik _____
- b) ne (na ot. č. 9 neodpovídejte)

9. Lišíte se s partnerem v pohledu na výchovu Vašich dětí?

- a) ano; v čem _____
- b) ne, vždy se dokážeme dohodnout

10. Žijete s partnerem/kou ve společné domácnosti?

- a) ano; jak dlouho _____
- b) ne

11. Kdo je tzv. „hlavou rodiny/domácnosti“?

- a) já
- b) partner/ka
- c) nemáme jasně rozděleno

12. Považujete vztah „na dálku“ za plnohodnotný?

- a) ano, sám/a jsem takový vztah prožil/a
- b) ano, i když vlastní zkušenost nemám
- c) ne, protože mám vlastní špatnou zkušenost
- d) ne, i když vlastní zkušenost nemám

13. Máte zkušenost se soužitím s rodiči Vašimi nebo Vašeho partnera/ky?

- a) ano, ale nedokázali jsme spolu vycházet
- b) ano, vycházeli jsme spolu
- c) ne

14. Při hádce uděláte první krok k usmíření většinou Vy nebo partner/ka?

- a) já
- b) partner/ka
- c) nehádáme se

15. Máte ve vztahu problém: - můžete označit více možností

- a) s žárlivostí
- b) s nedostatkem času na partnera/ku kvůli zaměstnání
- c) se vzájemnou komunikací
- d) s financemi
- e) nemáme problémy, vždy se dokážeme domluvit
- f) jiné:

16. Máte/měli jste ve vztahu někdy zkušenost s problémem, týkajícím se:

- a) alkoholismu
- b) dluhů partnera/ky
- c) jiných závislostí; jaké _____
- d) slovním napadáním
- e) fyzickým napadením
- f) neměl/a jsem žádný takový problém

17. Setkal/a jste se během vztahu s nevěrou?

- a) ano, byl/a jsem nevěrný/á, proč _____
- b) ano, partner/ka byl/a nevěrný/á, proč _____
- c) ne

18. Setkal/a jste se během vztahu s virtuální nevěrou (chat, sms, e-mail, ...)?

- a) ano, byl/a jsem takto nevěrný/á, proč _____
- b) ano, partner/ka byl/a takto nevěrný/á, proč _____
- c) nepovažuji pravidelný virtuální kontakt za nevěru
- d) ne

19. Setkal/a jste se s fyzickým napadením ze strany partnera/ky?

- a) ano, byl to hlavní důvod rozchodu
- b) ano, ale vztah pokračoval/pokračuje
- c) ne

20. Prožil/a jste ve vztahu dlouhodobější krizi?

- a) ano, ale krizi jsme společně překonali
- b) ano, ale tato krize vedla k rozchodu
- c) ne (na ot. č. 21 neodpovídejte)

21. Čeho se krize z ot. 20 týkala?

22. Přivedla vás krize ve vztahu někdy k problémům v intimním soužití?

- a) ano
- b) ano, právě kvůli problémům při sexu se vztah dostal do krize
- c) ne, hádky a krize neměly nikdy vliv na intimní soužití
- d) ne, sexem jsme se vždy usmiřovali

23. Setkal/a jste se s nedostatkem tolerance a empatie ze strany partnera/ky?

- a) ano; v jakém smyslu _____
- b) ne

